

OKM:n yliopistojen tiedonkeruukäsikirja 2012 - LUONNOS

1	Johdanto.....	2
2	Tietojen toimittaminen.....	3
2.1	Tietojen toimituksen aikataulu	3
2.2	Tiedostomuoto	3
2.3	Muut tiedonkerääjät.....	3
2.4	Lisätietoja.....	4
3	Tiedonkeruut.....	5
3.1	Yliopistojen henkilöstötiedonkeruu.....	5
3.2	Opintopistetiedonkeruu.....	14
3.3	Julkaisutiedonkeruu.....	19
3.4	Toimipistetiedonkeruu	32
3.5	Täydennyskoulutuksen tiedonkeruu.....	37
3.6	Tutkinnon osat avoimessa yliopisto-opetuksessa ja erillisinä opintoina.....	38
3.7	Opettaja- ja tutkijavierailut	41
3.8	Tilatiedonkeruu	42
3.9	Harjoittelukoulut	43
3.10	Taloustiedonkeruu.....	44
4	Luokitukset	74
4.1	Tilastokeskuksen oppilaitostunnus.....	74
4.2	Koulutusalaokittelu 1995.....	74
4.3	Koulutusalaokittelu 2002.....	75
4.4	Tieteenalaluokitus	75
4.5	Julkaisutyypit.....	78
4.6	Henkilötyövuoden laskenta.....	85

1 Johdanto

Opetus- ja kulttuuriministeriön tiedonkeruukäsikirja sisältää käsitelmääritykset niille tiedoille, jotka yliopistojen tietojärjestelmistä tarvitaan ministeriön valtakunnallista tiedonkeruuta varten. Tiedot kerätään vuosittain ministeriön Vipunen-tietokantaan. Taloustiedonkeruuta koskeva osio käsikirjassa poikkeaa rakenteeltaan muista osioista taloustiedonkeruun laajuuden takia.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tiedonkeruita on harmonisoitu Tilastokeskuksen kanssa siten, että Tilastokeskus hyödyntää henkilöstötiedonkeruun, julkaisutiedonkeruun, toimipistetiedonkeruun ja taloustiedonkeruun tietoja. Lisäksi tiedonkeruita on määritelty suhteessa korkeakoulujen yhteiseen tietomalliin ("XDW-käsitelmä"). Tietomalli löytyy verkosta osoitteesta <http://tietomalli.csc.fi>.

Korkeakoulujen tietomallissa määritellään hallinnonalan yhteiset käsitteet ja niiden väliset suhteet sekä harmonisoidaan hallinnonalan yhteinen termistö. Käsitelmä on valmisteltu RAKETTI XDW-hankkeessa korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijoiden toimesta. Opetus- ja kulttuuriministeriön tiedonkeruun käsikirjaan on lisätty useimman tiedonkeruun kohdalla mikä on kunkin tiedonkeruun suhde tietomalliin. Ko. kohtien on tarkoitus selkeyttää ja yhdenmukaistaa tiedonkeruita. Yliopistot vastaavat tietojen oikeellisuudesta.

Kerättäviä tietoja käytetään yliopistojen ohjauksessa (rahoitusmalli, tunnuslukutavoitteet, OKM:n palaute), opetus- ja kulttuuriministeriön raportoinnissa ulospäin ja horisontaalisessa yhteistyössä muiden hallinnonalojen kanssa sekä suomalaisen korkeakoululaitoksen tilan kuvaamisessa.

2 Tietojen toimittaminen

2.1 Tietojen toimituksen aikataulu

Viimeistään 31.1.2013

- Tutkinnon osat avoimessa yliopisto-opetuksessa ja erillisinä opintoina -tiedonkeruu
- Täydennyskoulutuksen tiedonkeruu

Viimeistään 28.2.2013

- Henkilöstötiedonkeruu
- Opintopistetiedonkeruu
- Opettaja- ja tutkijavierailujen tiedonkeruu
- Tilatiedonkeruu
- Toimipistetiedonkeruu
- Harjoittelukoulujen tiedonkeruu

Viimeistään 29.3.2013

- Julkaisutiedonkeruu
- Taloustiedonkeruu

Huom. Henkilöstötiedonkeruussa käytetään toimipistetiedonkeruun toimipaikkakoodeja. Tästä syystä toimipistetiedonkeruun on ladattava ennen henkilöstötiedonkeruuta.

2.2 Tiedostomuoto

Tiedot toimitetaan puolipiste-eroteltuina csv-tiedostoina. Mallitiedostot löytyvät joulukuussa 2012 osoitteesta <http://raketti.csc.fi/xdw/dokumentit/tiedonkeruut/2013/yliopistot>. Mallitiedostoissa on esimerkkirivejä, jotka kuvaavat kuvitteellisen korkeakoulun toimintaa. Taloustiedonkeruun osalta tiedot tallennetaan ja toimitetaan excel-syöttöpohjen kautta (vastaavat kuin vuoden 2011 tiedonkeruussa).

Tiedoston kenttiin syötettävän tiedon muoto on kuvattu käsikirjassa kohdissa "tiedon muoto". Joissain tapauksissa yksi kerättävä tieto on jaettu tiedostossa useampaan kenttään. Kenttiä yliopisto ja vuosi ei ole mainittu erikseen jokaisessa tiedonkeruussa, vaikka ne kerättäisiinkin tiedostossa.

Csv-tiedostojen tietueiden erottimena on rivinvaihto (CR+LF-muodossa, Unicode-merkit U+000D ja U+000A) ja kenttien erottimena on puolipiste (";", Unicode-merkki U+003B). Tiedostossa käytetään UTF-8 -koodausta. Tiedoston ensimmäiselle riville tulee kenttien nimet. Tekstimuotoiset kentät syötetään unicode-muodossa.

Mikäli tekstimuotoiset kentät sisältävät puolipiste-merkkejä (;), ympäröidään kentät lainausmerkeillä. Tämä koskee erityisesti julkaisutiedonkeruun tietoja. Siirtotiedostossa rivin lopussa olevat ylimääräiset ";" -merkit tulevat aiheuttamaan tiedoston hylkäämisen.

Tiedonkeruissa eri rivien määrittelevien tietojen pitää olla uniikkeja. Tiedonkeruun lataus tuottaa virheilmoituksen, mikäli tiedonkeruussa on kaikkien määrittelevien tietojen osalta identtisiä rivejä, ts. rivejä, joissa esim. yliopisto ja koulutusosalatieto ovat identtisiä ja vain mittaritieto erilainen.

2.3 Muut tiedonkerääjät

Opetus- ja kulttuuriministeriö käyttää omien tiedonkeruidensa lisäksi hyväksi Tilastokeskuksen keräämiä tietoja (opiskelija- ja tutkintotiedonkeruut, tutkinnon suorittaneiden sijoittumistiedot sekä t&k-toiminnan tiedonkeruut), Opetushallituksen toimittamia tietoja opiskelijavalinnoista sekä Cimon toimittamia tietoja opiskelijaliikkuvuudesta.

2.4 Lisätietoja

Lisätietoa tiedonkeruista saa opetus- ja kulttuuriministeriöstä ylitarkastaja Jukka Haapamäeltä (puh. (040 168 1102, jukka.haapamaki@minedu.fi).

3 Tiedonkeruut

3.1 Yliopistojen henkilöstötiedonkeruu

Yliopistojen henkilöstötiedonkeruu pohjautuu henkilöstön palvelusuhdejaksoihin. Yksinkertaisimmissa tapauksissa palvelusuhdejakso tarkoittaa yhden vuoden palvelusuhdejaksoa eli henkilölle tulee tiedonkeruuseen yksi rivi. Jää yliopiston päätettäväksi merkitäänkö tiedonkeruuseen jokainen palvelusuhdejakso erikseen vaikka tiedonkeruun ulottuvuuksissa ei tapahtuisi muutoksia.

Henkilöstötiedonkeruussa käytetään toimipistetiedonkeruun toimipaikkakoodeja. Tästä syystä toimipistetiedonkeruun on ladattava ennen henkilöstötiedonkeruuta.

Mikäli henkilön tehtävät liittyvät useammalle koulutuslalle tai tieteenalalle, voidaan henkilön palvelusuhde jakaa enintään kolmeen osaan pääasiallisen koulutusalan ja/tai tieteenalan suhteen. Tällöin henkilöltä merkitään useampi rivi, ja työajan jakautuminen koulutusaloille ja tieteenaloille merkitään henkilötyövuosien kautta. (esim. 0,5 htv tieteenala x ja 0,5 htv tieteenala y).

Henkilöstön perustiedot (kohdat 3.1.1.1-3.1.1.14) ovat yleisiä tietoja, jotka todennäköisesti löytyvät yliopistojen henkilöstötietojärjestelmistä. Mikäli jonkin palvelusuhdejakson osalta jokin em. tiedoista ei ole saatavilla, jätetään ko. kohta tyhjäksi. Poikkeuksena ovat henkilötunnus (3.1.1.1), yliopisto (3.1.1.3), laitos tai vastaava (3.1.1.5), toimipiste (kohta 3.1.1.6) ja sukupuoli (3.1.1.10) jotka täytyy merkitä jokaisen palvelusuhdejakson osalta. Mikäli puutteet lähtöjärjestelmissä ovat suuria, yliopistoja pyydetään ottamaan yhteyttä opetus- ja kulttuuriministeriöön. Henkilöstön toimintaa kuvaavat tiedot (kohdat 3.1.1.15-3.1.1.23) merkitään ko. kohtien ohjeistuksien mukaisesti. Tiettyä tehtäväjaottelun mukaista ryhmää koskevat kohdat jätetään tyhjäksi muilta kuin ko. ryhmiltä (esim. tutkijanuravaihe täytetään vain opetus- ja tutkimushenkilökunnalta).

Osa-aikaisten tuntiopettajien osalta tiedot voidaan kerätä summattuina palvelussuhdetasoisten tietojen sijaan. Summaus tehdään seuraavien ulottuvuuksien suhteen: laitos tai vastaava (3.1.1.5), toimipaikka (3.1.1.6), sukupuoli (3.1.1.10), koulutusala 95 (3.1.1.15) ja koulutusala 2002 (3.1.1.16). Näiden kohtien lisäksi osa-aikaisista tuntiopettajista täytetään vain tiedot yliopistosta (3.1.1.3), nimikkeestä (3.1.1.7), tehtäväjaottelusta (3.1.1.18), tutkijanuravaiheesta tai tuntiopettajuudesta (3.1.1.19) ja henkilötyövuodesta (3.1.1.23). Nimikkeeksi merkitään osa-aikaisten tuntiopettajien koodi (56402 tai 56400), jotta tietojen lukuohjelma tunnistaa nämä poikkeusrivit. Muut ulottuvuudet jätetään summatieto-vaihtoehdossa tyhjiksi.

Tiedot kerätään kaikilta päätoimen palvelussuhteessa olevilta ja osa-aikaisilta tuntiopettajilta.

Henkilöstötiedonkeruun tietojen latauksessa vaadittavat pakolliset tiedot		Summatietoina lähetettävät sivutoimiset tuntiopettajat, tietojen latauksessa pakolliset tiedot
Tiedonkeruukohta	Tietojen latauksessa pakolliset tiedot	
3.1.1.1 Henkilötunnus	X	
3.1.1.2 Henkilönumero		
3.1.1.3 Yliopisto	X	X
3.1.1.4 Tiedekunta tai vastaava		
3.1.1.5 Laitos tai vastaava	X	X
3.1.1.6 Toimipaikka	X	X
3.1.1.7 Nimike		X
3.1.1.8 Merkittävin tutkinto		
3.1.1.9 Tutkinnon suoritusmaa		
3.1.1.10 Sukupuoli	X	X
3.1.1.11 Syntymävuosi		
3.1.1.12 Kansalaisuus		
3.1.1.13 Äidinkieli		
3.1.1.14 Nimitystapa / työsopimuksen kesto		
3.1.1.15 Pääasiallinen koulutusala 1995	X	X
3.1.1.16 Pääasiallinen koulutusala 2002	X	X
3.1.1.17 Pääasiallinen tieteenala 2010	X	
3.1.1.18 Tehtäväjaottelu	X	X
3.1.1.19 Tutkijanuravaihe tai tuntiopettajuus	X*	X
3.1.1.20 Henkilöstöryhmä	X*	
3.1.1.21 Harjoittelukoulujen henkilöstöryhmä	X*	
3.1.1.22 Valinta kutsumenettelyllä		
3.1.1.23 Henkilötyövuosi	X	X

* Käsikirjan ko. kohtien ohjeiden mukaisesti

3.1.1 Kerättävät tiedot ja suhde korkeakoulujen tietomalliin

Tiedonkeruu koskee korkeakouluun tilastovuonna palvelussuhteessa olleita työntekijöitä (henkilöitä) ja heihin liittyviä palvelujaksoja.

3.1.1.1 Henkilötunnus

Kuvaus

Henkilön suomalainen henkilötunnus. Jos henkilöllä ei ole henkilötunnusta, jätetään tyhjäksi. Mukaan liitetään ulkomaalaisille henkilöille annetut väliaikaiset henkilötunnukset, mikäli tunnuksien 8. merkki (ensimmäinen tarkistusmerkki) on 9.

Tiedon muoto

Väestötietoasetuksen 886/1993 mukaan, esim. 121280-581F.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

[Palvelujakson työntekijän \(henkilö\) henkilötunnus](#)

3.1.1.2 Henkilönumero

Kuvaus

Henkilön korkeakoulukohtainen muuttumaton henkilönumero.

Tiedon muoto

Korkeakoulun oman koodiston mukainen arvo.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

[Palvelujakson työntekijän henkilönumero](#)

3.1.1.3 Yliopisto

Kuvaus

Yliopiston koodi.

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen oppilaitosluokituksen mukainen 5-numeroinen arvo, ks. luku 4. Tieto voi olla numeromuodossa, eli tiedoston käsittelyssä hyväksytään tiedot myös ilman etunollaa.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Palvelujakson korkeakoulun koodi. Se määräytyy palvelujakson sijoitusyksikköön liitetyn laitos/osasto - käsitteen kautta.

3.1.1.4 Tiedekunta tai vastaava

Kuvaus

Tilastokeskuksen opiskelija- ja tutkintotiedonkeruissa käyttämä tiedekuntakoodi. Kunkin yliopiston käytössä olevat tiedekuntakoodit löytyvät Tilastokeskuksen vuosittain julkaisemista yliopistokohtaisista koodistoista. Tiedekuntien sisäisiä erillislaitoksia ei eritellä, muut kuin tiedekunnat erittelemättömiksi.

Tiedon muoto

Koodiarvo, esim. "01" (Helsingin yliopiston teologinen tiedekunta). Muut kuin tiedekunnat merkitään erittelemättömiksi arvolla "NN".

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Palvelujakson tiedekunnan koodi. Se määräytyy palvelujakson sijoitusyksikköön liitetyn laitos/osasto - käsitteen kautta.

3.1.1.5 Laitos tai vastaava

Kuvaus

Henkilön sijoitusyksikkö/vastuualue. Käytetään samoja kustannuspaikkoja/vastuualueita kuin Tilastokeskuksen t&k-tiedonkeruissa. Vastuualue-termiä käytetään tässä Tilastokeskuksen tarkoittamassa merkityksessä.

Tiedon muoto

Korkeakoulun oman koodiston mukainen koodiarvo.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Palvelujakson sijoitusyksikköön liitetyn laitos/osaston koodi.

3.1.1.6 Toimipaikka

Kuvaus

Toimipaikan koodi. Toimipaikkatieto viittaa toimipistetiedonkeruuseen, jossa yliopistoilta kysytään toimipisteiden toimipaikkatietoja. Yliopistot määrittävät toimipaikan koodit itse toimipistetiedonkeruussa, koodit 5 -numeroisia. Koodisto muodostuu toimipistetiedonkeruun yhteydessä.

Tiedon muoto

Korkeakoulun itse toimittaman toimipisteluettelon mukainen 5-numeroinen koodi.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Palvelujakson toimipaikan koodi.

3.1.1.7 Nimike

Kuvaus

Tiedonkeruussa käytetään EK:n / Sivistystyönantajat ry:n ylläpitämää ammattinimikekoodistoa. Koodisto pohjautuu Valtiokonttorin nimikekoodistolle.

Tiedon muoto

Nimikkeen 5-numeroinen ammattikoodi.

Koodisto:

http://www.ek.fi/ek/fi/palkat_ym/palkkatiedusteluun_vastaaminen/kuukausipalkkaiset/ohjetiedostot_ja_tietomallit/Liite_1014_8542.pdf

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Palvelujakson nimikkeen koodi

3.1.1.8 Merkittävin tutkinto

Kuvaus

Merkittävin tutkinto on yleensä se tutkinto, jonka koulutusaste on korkein. Jos korkeimpia on useita, merkitään soveltuvin nykyiseen työtehtävään. Käytetään Tilastokeskuksen koulutuskoodistoa.

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen koulutusluokituksen 2011 mukainen 6-numeroinen arvo, esim. 712104.

http://www.stat.fi/meta/luokitukset/koulutus/001-2011/koko_luokitus.html

<http://www.stat.fi/meta/luokitukset/koulutus/versio.html>

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Työntekijän (Henkilön) merkittävimmän suoritettun Tutkinnon koodi. Tutkinnon suorituksen totuusarvo-ominaisuutena on merkittävin tutkinto. Tutkintokoodisto yhdistyy tutkinnon suoritettuun tutkintoon alikäsitteiden Korkeakoulututkinnon tutkinnon suoritus ja muun tutkinnon suoritus kautta.

3.1.1.9 Tutkinnon suoritusmaa**Kuvaus**

Merkittävimmän suoritettun tutkinnon suoritusmaa, Tilastokeskuksen maakoodisto, 3-numeroinen tunnus (ISO 3166-standardi).

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen valtiot ja maat 2007 -luokituksen mukainen 3-numeroinen arvo, esim. 246.

<http://www.stat.fi/meta/luokitukset/valtio/001-2007-09-21/index.html>

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Palvelujakson työntekijän (henkilö) merkittävimmän tutkinnon suoritusmaan koodi

3.1.1.10 Sukupuoli**Kuvaus**

Henkilön sukupuoli. 1 = mies, 2 = nainen.

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen sukupuoliluokituksen mukainen 1-numeroinen arvo, esim. 1.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Palvelujakson työntekijän (henkilö) sukupuolen koodi.

3.1.1.11 Syntymävuosi**Kuvaus**

Henkilön syntymävuosi.

Tiedon muoto

Nelinumeroinen vuoden esitysmuoto esim. 1976. Syntymävuoden on vastattava henkilötunnuksen vuosiosaa

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

[Henkilön syntymäajan vuosiosa.](#)

3.1.1.12 Kansalaisuus**Kuvaus**

Henkilön kansalaisuus tilastovuoden lopussa. Tilastokeskuksen maakoodisto. Mikäli henkilö on Suomen kansalainen, merkitään tämä (tapauksissa joissa henkilöllä on useita kansalaisuuksia).

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen valtiot ja maat 2007 -luokituksen mukainen 3-numeroinen arvo, esim. 246.

<http://www.stat.fi/meta/luokitukset/valtio/001-2007-09-21/index.html>

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Sen maan koodi, jonka kansalainen henkilö on.

3.1.1.13 Äidinkieli

Kuvaus

Henkilön äidinkieli, Tilastokeskuksen kielikoodisto.

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen kielet 2003 -luokituksen mukainen 2-kirjaiminen tai 2-numeroinen arvo, esim. fi.

<http://www.stat.fi/meta/luokitukset/kieli/001-2003/index.html>

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Henkilön äidinkielen koodi.

3.1.1.14 Nimitystapa / Työsopimuksen kesto

Kuvaus

Henkilön nimitystapa. EK:n tiedustelun kanssa yhdenmukainen Työsopimuksen kesto (1 = vakinainen, kokoaikainen, toistaiseksi voimassa oleva työsopimus, 2 = vakinainen, osa-aikainen, toistaiseksi voimassa oleva työsopimus, 3 = määräaikainen, kokoaikainen työsopimus, 4 = määräaikainen, osa-aikainen työsopimus.)

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo:

Koodi Selite

1	vakinainen, kokoaikainen, toistaiseksi voimassa oleva työsopimus
2	vakinainen, osa-aikainen, toistaiseksi voimassa oleva työsopimus
3	määräaikainen, kokoaikainen työsopimus
4	määräaikainen, osa-aikainen työsopimus

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Lasketaan palvelujakson palvelussuhteen hoitotavasta sekä palvelujakson osa-aikaisuuskoodista.

3.1.1.15 Pääasiallinen koulutusala 1995

Kuvaus

Koulutusala 1995 tarkoittaa Opetushallinnon 1995 luokitusta opintoaloista. Opetushallinnon 1995 opintoaloja nimitetään yleisesti koulutusaloiksi mm. valtioneuvoston asetuksessa yliopistojen koulutusvastuista.

Koulutusalat merkitään kohdan 3.1.1.18 tehtäväjaottelun mukaisille ryhmille seuraavasti:

- Opetus- ja tutkimushenkilökuntaan kuuluville merkitään koulutusala, johon henkilön työ pääasiallisesti liittyy korkeakoulun koulutusvastuun sisällä. Ei välttämättä sama kuin henkilön tutkintotieto. Kaikille opetus- ja tutkimushenkilökuntaan kuuluville merkitään koulutusala, erittelemätön koulutusala ei ole vaihtoehto. Kielikeskusten henkilökunnan osalta henkilötyövuodet jyvitetään yliopistojen kaikkien koulutusalojen kesken.
- Muuhun henkilökuntaan kuuluville merkitään erittelemätön koulutusala. Ainoan poikkeuksen muodostaa kohdassa 3.1.1.19 määritetty opetuksen ja tutkimuksen tukihenkilöstö, joille merkitään koulutusala johon henkilön työ pääasiallisesti liittyy korkeakoulun koulutusvastuun sisällä. Mikäli opetuksen ja tutkimuksen tukihenkilöstöön kuuluvan työ ei liity selkeästi mihinkään koulutusalaan, merkitään heille erittelemätön koulutusala.
- Harjoittelukoulujen henkilökunnaksi merkityille merkitään aina erittelemätön koulutusala.

Tiedon muoto

Opetushallinnon koulutusluokituksen 1995 mukainen 2-numeroinen koodi, esim. 90.

Ks. luku 4.2 (luokitukset), lisättyinä erittelemätön koulutusalakoodilla (NN).

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Palvelujakson sijoitusyksikön koulutusalan koodi.

3.1.1.16 Pääasiallinen koulutusala 2002**Kuvaus**

Koulutusala 200202 tarkoittaa Opetushallinnon 2002 luokitusta koulutusaloista. Luokitus on uudistettu versio vuoden 1995 luokittelusta ja sitä käytetään pääsääntöisesti muiden koulutusmuotojen kuin yliopistokoulutuksen tilastoinnissa. Henkilöstötiedot kerätään myös koulutuslaluokittelu 2002 mukaisesti, jotta tiedot olisivat vertailukelpoisia mm. ammattikorkeakoulusektorin kanssa.

Koulutusalat merkitään kohdan 3.1.1.18 tehtäväjaottelun mukaisille ryhmille seuraavasti:

1. Opetus- ja tutkimushenkilökuntaan kuuluville merkitään koulutusala, johon henkilön työ pääasiallisesti liittyy. Ei välttämättä sama kuin henkilön tutkintotieto. Kaikille opetus- ja tutkimushenkilökuntaan kuuluville merkitään koulutusala, erittelemätön koulutusala ei ole vaihtoehto. Kielikeskusten henkilökunnan osalta henkilötyövuodet jyvitetään yliopistojen kaikkien koulutusalojen kesken.
2. Muuhun henkilökuntaan kuuluville merkitään erittelemätön koulutusala. Ainoan poikkeuksen muodostaa kohdassa 3.1.1.19 määritetty opetuksen ja tutkimuksen tukihenkilöstö, joille merkitään koulutusala johon henkilön työ pääasiallisesti liittyy. Mikäli opetuksen ja tutkimuksen tukihenkilöstöön kuuluvan työ ei liity selkeästi mihinkään koulutusalaan, merkitään heille erittelemätön koulutusala.
3. Harjoittelukoulujen henkilökunnaksi merkityille merkitään aina erittelemätön koulutusala.

Tiedon muoto

Opetushallinnon koulutusluokituksen 2002 mukainen 1-numeroinen koodi, esim. 4.

Ks. luku 4.3 (luokitukset), lisättyinä erittelemätön koulutuslakoodilla (N).

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Päätellään palvelujakson sijoitusyksikön pääasiallisesta koulutusalaasta 1995.

3.1.1.17 Pääasiallinen tieteenala 2010**Kuvaus**

Pääasiallinen tieteenala merkitään kohdan 3.1.1.18 tehtäväjaottelun mukaisille ryhmille seuraavasti:

1. Opetus- ja tutkimushenkilökuntaan kuuluville merkitään tieteenala, johon henkilön tutkimustyö pääasiallisesti liittyy. Henkilön pääasiallisen tieteenala voi viitata myös yliopiston koulutusvastuun ulkopuolelle eikä sen tarvitse olla kytköksissä henkilölle merkittävään koulutusalaan. Kaikille opetus- ja tutkimushenkilökuntaan kuuluville merkitään tieteenala, erittelemätön tieteenala ei ole vaihtoehto.
2. Muuhun henkilökuntaan kuuluville merkitään erittelemätön tieteenala. Ainoan poikkeuksen muodostaa kohdassa 3.1.1.19 määritetty opetuksen ja tutkimuksen tukihenkilöstö, joille merkitään tieteenala johon henkilön työ pääasiallisesti liittyy. Henkilön pääasiallisen tieteenala voi viitata myös yliopiston koulutusvastuun ulkopuolelle eikä sen tarvitse olla kytköksissä henkilölle merkittävään koulutusalaan. Mikäli opetuksen ja tutkimuksen tukihenkilöstöön kuuluvan työ ei liity selkeästi mihinkään tieteenalaan, merkitään heille erittelemätön tieteenala.
3. Harjoittelukoulujen henkilökunnaksi merkityille merkitään aina erittelemätön tieteenala.

Huom! Tieteenalana vuotta 2012 koskevassa henkilöstötiedonkeruussa käytetään Tilastokeskuksen vuoden 2010 tieteenalaluokitusta lisättyinä erittelemätön koodilla.

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen tieteenala 2010 -luokituksen mukainen 3-numeroinen arvo, esim. 3111.

Ks. luku 4.4 (luokitukset), lisättyinä erittelemätön tieteenalakoodilla (NNN).

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Pääasiallinen tieteenala määräytyy käsitemallin mukaan joko henkilön kautta (käsite Henkilön tieteenala), tai jos tätä tietoa ei ole saatavissa, päätellään pääasiallinen tieteenala siitä kustannuspaikasta, joka on henkilön sijoitusyksikkö (käsite Kustannuspaikan tieteenala).

3.1.1.18 Tehtäväjaottelu

Kuvaus

Henkilön tehtävien mukainen tehtäväjaottelu, ei välttämättä sama kuin henkilöön sovellettava palkkausjärjestelmä. Pääryhmien tarkempi alajaottelu seuraa jäljessä, kohdissa 3.1.1.19-21.

1. Opetus- ja tutkimushenkilökunta
2. Muu henkilökunta
3. Harjoittelukoulujen henkilöstö

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo, esim. 1.

Koodi Selite

- 1 opetus- ja tutkimushenkilökunta
- 2 muu henkilökunta
- 3 harjoittelukoulujen henkilöstö

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Palvelujakson henkilöryhmään perustuva tieto.

3.1.1.19 Tutkijanuravaihe tai tuntiopettajuus

Kuvaus

Kohdan 3.1.1.18 mukaiselta opetus- ja tutkimushenkilöstöltä, opetus- ja kulttuuriministeriön määritelmän mukainen tutkijanuravaihe tai tuntiopettajuus:

1. I. porras (Tutkijakoulutettava/ Nuorempi tutkija, jne.)
2. II porras (Tutkijatohtori, jne.)
3. III porras (Yliopistonlehtori, jne.)
4. IV porras (Professori/Akatemiaprofessori/Tutkimusprofessori/Tutkimusjohtaja, jne.)

-----
5. Tuntiopettaja (kaikki opetus- ja tutkimushenkilökuntaan kuuluvat, joiden tehtävät eivät sijoitu tutkijanurajärjestelmän piiriin)

Tutkijanuraportaiden määritelmät: http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/2008/Neliportainen_tutkijanura.html

Neliportainen tutkijanuramalli perustuu siihen, että kaikki yliopistojen opetus- ja tutkimushenkilöstön jäsenien tehtävät ovat sijoitettavissa tutkijanuramallin mukaisille portaille (I-IV), lukuun ottamatta tuntiopettajan työtä tekeviä henkilöitä. Tiedonkeruussa kaikki opetus- ja tutkimushenkilöstön jäsenten palvelussuhdejaksot merkitään sopivalle tutkijanuravaiheelle. Tuntiopettajiin (koodille 5) merkitään vain tuntiopettajan työtä tekevät henkilöt.

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo, esim. 1.

Koodi Selite

- 1 I. porras (Tutkijakoulutettava/ Nuorempi tutkija, jne.)
- 2 II porras (Tutkijatohtori, jne.)
- 3 III porras (Yliopistonlehtori, jne.)

4 IV porras (Professori/Akatemiaprofessori/Tutkimusprofessori/Tutkimusjohtaja, jne.)

5 Tuntiopettaja

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Palvelujakson nimikkeen tutkijauraporrastaso.

3.1.1.20 Henkilöstöryhmä

Kuvaus

Kohdan 3.1.1.18 mukaiselta muulta henkilöstöltä:

1. Atk- henkilöstö
2. Kirjastohenkilöstö
3. Huoltohenkilöstö
4. Hallintohenkilöstö
5. Opetuksen & tutkimuksen tukihenkilöstö
6. Muu (edellisiin kategorioihin sopimaton, esim. apteekkihenkilöstö)

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo, esim. "1" (Atk-henkilöstö):

Koodi Selite

- 1 Atk-henkilöstö
- 2 Kirjastohenkilöstö
- 3 Huoltohenkilöstö
- 4 Hallintohenkilöstö
- 5 Opetuksen & tutkimuksen tukihenkilöstö
- 6 Muu

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Palvelujakson henkilöryhmään perustuva tieto.

3.1.1.21 Harjoittelukoulujen henkilöstöryhmä

Kuvaus

Kohdan 3.1.1.18 mukaiselta harjoittelukoulujen henkilöstöltä

1. Johtava rehtori ja kouluasteen rehtori
2. Lehtori
3. Päätoiminen opettaja
4. Osa-aikainen tuntiopetus
5. Muu henkilökunta

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo, esim. "1" (Johtava rehtori ja kouluasteen rehtori):

Koodi Selite

- 1 Johtava rehtori ja kouluasteen rehtori
- 2 Lehtori

- 3 Päätoiminen opettaja
- 4 Osa-aikainen tuntiopetus
- 5 Muu henkilökunta

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Palvelujakson henkilöryhmään perustuva tieto.

3.1.1.22 Valinta kutsumenettelyllä**Kuvaus**

Merkintä mikäli henkilö on valittu kutsumenettelyllä. Koskee kohdan 3.1.1.18 mukaista opetus- ja tutkimushenkilöstöä ja siellä pääasiassa professoreita.

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo, esim. 1:

Koodi Selite

- 0 ei valittu kutsumenettelyllä
- 1 valittu kutsumenettelyllä

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Palvelujaksoon liittyvässä tehtäväkuvaus-käsitteessä on totuusarvoinen ominaisuus "valinta kutsumenettelyllä".

3.1.1.23 Henkilötyövuosi**Kuvaus**

Henkilötyövuoden laskennassa sovelletaan Valtiokonttorin laskentatapaa. Ks. luku 4.6. Kokoaikaisen henkilön henkilötyövuoden määrä on aina enintään yksi. Henkilöstötiedonkeruun henkilötyövuosien summan on vastatta toimipistetiedonkeruun henkilötyövuosien summaa.

Sivutoimisten tuntiopettajien henkilötyövuodet lasketaan suhteuttamalla tuntiopettajien tuntimäärät 448 tuntiin.

Tiedon muoto

Neljän desimaalin tarkkuudella ilmaistu luku väliltä 0–2. Tietojen latauksessa hyväksytään teknisistä syistä luvut 0-2, vaikka käsitteellisesti kokoaikaisen henkilön henkilötyövuoden määrä on aina enintään yksi. Summattuina lähetettävien sivutoimisten tuntiopettajien henkilötyövuodet ilmaistaan neljän desimaalin tarkkuudella olevana lukuna väliltä 0-200.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Palvelujakson henkilötyökuukausien työmäärien summa. Käsittemallissa henkilön työmäärät lasketaan kuukausikohtaisesti. Huom: kuukausitasoisenaakin henkilötyön yksikkö on henkilötyövuosi.

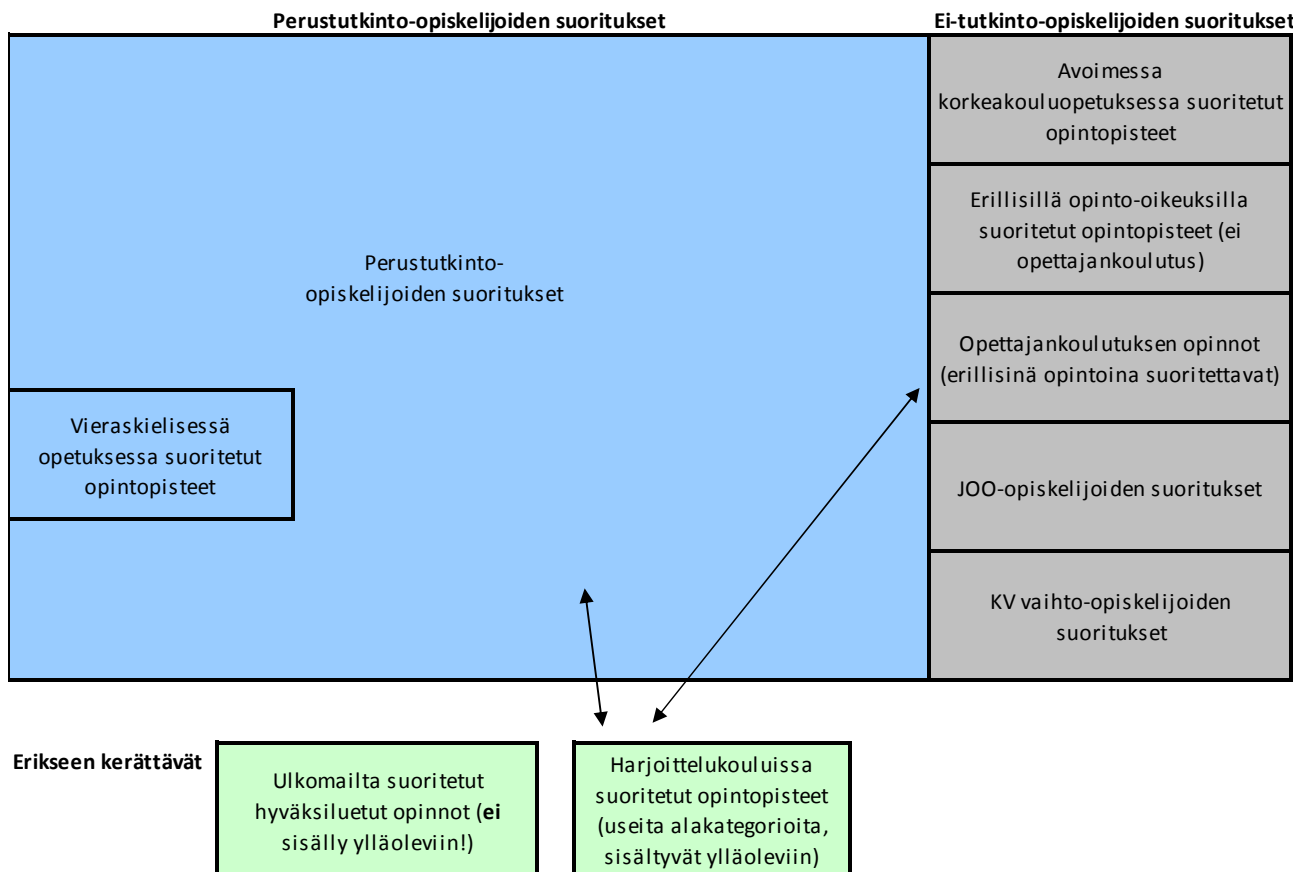
3.2 Opintopistetiedonkeruu

Opintopistetiedonkeruussa kerätään tietoja yliopistossa suoritetuista opintopisteistä. Tiedonkeruussa kerätään erikseen tietoja perustutkinto-opiskelijoiden opintopistesuorituksista ja ei-tutkinto-opiskelijoiden suorituksista. Kaikki opintopisteet merkitään yliopistojen koulutusvastuiden mukaisina. Koulutusala-tieto viittaa opintosuorituksen koulutusalaan eikä opiskelijan koulutusalaan.

Kenttien 3.2.1.3- 3.2.1.8 arvojen summa kultakin tietoriviltä on (rivin luokittelujen mukaan) korkeakoulussa suoritettujen (ei hyväksiluettujen) perustutkinto-opiskelijoiden ja erillisillä opinto-oikeuksilla tai avoimessa korkeakouluopetuksessa suoritettujen opintopisteiden kokonaissumma kalenterivuodelta.

Lisäksi kentässä 3.2.1.9 kerätään tiedot ulkomailla suoritetuista opinnoista (hyväksiluettuja ulkomaisessa korkeakoulussa suoritettuja opintoja, ulkomailla harjoittelussa suoritettuja opintoja).

Asianomaisen yliopiston perustutkinto-opiskelijoiden ja ei-tutkinto-opiskelijoiden avoimessa korkeakouluopetuksessa ja erillisillä opinto-oikeuksilla vuoden aikana korkeakoulussa suoritettut opintopisteet (ei hyväksiluettuja)

3.2.1 Kerättävät tiedot ja suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Tiedonkeruussa kerätään tiedot korkeakoulussa tilastovuonna (kalenterivuosi, johon opintosuorituksen suorituspäivämäärä kuuluu) tehtyjen opintosuoritusten laajuuksista opintopisteinä. Jollei toisin mainita, tiedonkeruu koskee opintosuorituksia, joiden opintosuorituksen tila on hyväksytty ja joita ei ole hyväksiluettu (eivät ole roolissa kohdesuoritus opintosuorituksen hyväksilukuun). Tiedonkeruussa ei kerätä osasuorituksia. Opintopisteiden summat kerätään yliopistojen osalta koulutusalaaluokituksen mukaan.

3.2.1.1 Harjoittelukouluissa suoritettavat opintopisteet (7 alakategoriaa)

Kuvaus

Harjoittelukouluissa suoritettavat opintopisteet. Koulutusala-merkintään kasvatustiede. Kerätään seuraavissa alakategorioissa:

Luokanopettajaharjoittelu
Aineenopettajaharjoittelu
Erityisopettajat
Opinto-ohjaajat
Lastentarhanopettajat
Aikuiskoulutukseen painottunut harjoittelu
Muut opettajankoulutusryhmät

Tiedon muoto

Kokonaisluku, esim. 23423

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Opintosuoritusten laajuuksien summa niistä opintosuorituksista, joiden opetus on järjestetty harjoittelukoulussa. Tieto jaetaan kenttiin alakategorioiden perusteella.

Tiedonkeruu koskee opintosuorituksia, joiden opintosuorituksen tila on hyväksytty ja joita ei ole hyväksiluettu. Opintosuoritus on hyväksiluettu, kun se on roolissa kohdesuoritus opintosuorituksen hyväksiluvun ilmentymään.

3.2.1.2 Vieraskielisessä perustutkinto-opetuksessa suoritettavat opintopisteet

Kuvaus

Opintopisteet, jotka on suoritettu vieraskielisessä perustutkinto-opetuksessa. Summaa käytetään yliopistojen rahoitusmallissa. Kerätään opetusministeriön asetuksen 771/2009 mukaisesti, eli "opintopisteen suoritus on vieraskielinen, jos myös suomea, ruotsia tai saamea taitamaton olisi voinut suorittaa sen samalla tavalla."

Esimerkkejä:

Opiskelija suorittaa opintojakson englanniksi luennoilla luentokurssilla, ja tenttivastaukset kirjoitetaan englanniksi --> suoritus vieraskielinen.

Opiskelija suorittaa opintojakson kirjoittamalla pääosin englanninkielisen materiaalin pohjalta englanninkielisen esseen --> suoritus vieraskielinen.

Opiskelija suorittaa opintojakson henkilökohtaisessa ohjauksessa (esim. soitinopetus) jossa ohjauskieli on englanti -> suoritus vieraskielinen.

Opiskelija suorittaa opintojakson kirjatentillä lukemalla englanninkielistä tenttikirjallisuutta ja vastaamalla tenttikysymyksiin englanniksi --> suoritus vieraskielinen.

Opiskelija suorittaa opintojakson kirjatentillä lukemalla englanninkielistä tenttikirjallisuutta ja vastaa kysymyksiin suomeksi --> suoritus EI vieraskielinen.

Opiskelija suorittaa opintojakson seminaarissa, jonka keskustelukieli on ruotsi. Seminaaria varten opiskelija kirjoittaa englanniksi seminaariesitelmän, jonka lähdekirjallisuus on englanninkielistä --> suoritus EI vieraskielinen.

Tiedon muoto

Kokonaisluku, esim. 23423

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Perustutkintoa opiskelevien opiskelijoiden suorittamien vieraskielisten opintosuoritusten laajuuksien summa. Opintosuoritus on vieraskielinen, kun siihen liittyvä kieli ei ole suomi, ruotsi eikä saame. Opintosuoritus on oman ammattikorkeakoulun tutkinto-opiskelijan suorittama, kun opintosuoritukseen liittyy opinto-oikeus korkeakoulututkintoon opetuksen järjestävässä korkeakoulussa.

Tiedonkeruu koskee opintosuorituksia, joiden opintosuorituksen tila on hyväksytty ja joita ei ole hyväksiluettu. Opintosuoritus on hyväksiluettu, kun se on roolissa kohdesuoritus opintosuorituksen hyväksiluvun ilmentymään.

3.2.1.3 Kaikki perustutkinto-opiskelijoiden opintopisteet

Kuvaus

Ylemmän ja alemman korkeakoulututkinnon suorittajien korkeakoulussa suorittamat opintopisteet sisältäen kohdassa 3.2.1.2. raportoidut pisteet. Tässä kohdassa raportoidaan siis valtaosa korkeakoulussa suoritetuista opintopisteistä. Mukaan ei lasketa hyväksiluettuja opintopisteitä.

Tiedon muoto

Kokonaisluku, esim. 2342323

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Perustutkintoa opiskelevien opiskelijoiden suorittamien vieraskielisten opintosuoritusten laajuuksien summa.

Tiedonkeruu koskee opintosuorituksia, joiden opintosuorituksen tila on hyväksytty ja joita ei ole hyväksiluettu. Opintosuoritus on hyväksiluettu, kun se on roolissa kohdesuoritus opintosuorituksen hyväksiluvun ilmentymään.

3.2.1.4 Kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden suorittamat opintopisteet

Kuvaus

Kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden korkeakoulussa suorittamat opintopisteet (ei siis oman korkeakoulun tutkinto-opiskelijan vaihdossa suorittamia opintopisteitä).

Tiedon muoto

Kokonaisluku, esim. 23423

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Vaihto-opiskelijoiden suorittamien opintosuoritusten laajuuksien summa. Opintosuoritus on vaihto-opiskelijan suorittama, kun siihen liittyy opinto-oikeuteen liittyy kansainvälinen opiskelijavaihto (opiskelijaliikkuvuus), jonka vaihdon suunta on tuleva ominaisuuden lähtevä/tuleva mukaan.

Tiedonkeruu koskee opintosuorituksia, joiden opintosuorituksen tila on hyväksytty ja joita ei ole hyväksiluettu. Opintosuoritus on hyväksiluettu, kun se on roolissa kohdesuoritus opintosuorituksen hyväksiluvun ilmentymään.

3.2.1.5 JOO -oikeudella suoritettut opintopisteet

Kuvaus

Yliopistojen välisellä JOO-sopimuksella suoritettut opintopisteet. Kerätään muiden yliopistojen tutkinto-opiskelijoiden asianomaisessa korkeakoulussa JOO -opintoina suorittamat opintopisteet (eikä siis oman yliopiston opiskelijan vieraassa yliopistossa suorittamia opintopisteitä).

Tiedon muoto

Kokonaisluku, esim. 23423

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Joo-opinto-oikeudella suoritettujen opintosuoritusten laajuuksien summa.

Tiedonkeruu koskee opintosuorituksia, joiden opintosuorituksen tila on hyväksytty ja joita ei ole hyväksiluettu. Opintosuoritus on hyväksiluettu, kun se on roolissa kohdesuoritus opintosuorituksen hyväksiluvun ilmentymään.

3.2.1.6 Avoimessa korkeakouluopetuksessa suoritettut opintopisteet

Kuvaus

Mukaan ei lasketa asianomaisen korkeakoulun tutkinto-opiskelijoiden (perus- ja jatkotutkinto-opiskelijat) suorituksia (vaikka he opiskelisivat avoimena korkeakouluopetuksena tarjottavassa opetuksessa), muiden korkeakoulujen tutkinto-opiskelijoiden JOO-opintojen suorituksia eikä asianomaisen korkeakoulun kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden suorituksia. Tutkinto-opiskelijoiden suoritukset kerätään kohdassa 3.2.2.3 yllä.

Tässä kohdassa tarkoitetun opetuksen määrittely perustuu valtioneuvoston asetukseen yliopistojen toiminnasta perittävistä maksuista (1082/2009 2§).

Tässä kerätyn opintopistemäärän ja seuraavissa kohdissa (kohdat 3.2.1.7 ja 3.2.1.8) erikseen kerättävien erillisillä opinto-oikeuksilla suoritettujen opintopisteiden summa muodostaa opetusministeriön asetuksen yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä (771/2009 2§) mukaisen avoimessa yliopisto-opetuksessa ja erillisinä opintoina suoritettujen opintopisteiden yhteenlasketun määrän.

Tiedon muoto

Kokonaisluku, esim. 23423

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Avoimessa korkeakoulussa suoritettujen opintosuoritusten laajuuksien summa. Summaan ei lasketa niiden opiskelijoiden suorituksia, joilla on ollut samanaikaisesti opinto-oikeus korkeakoulututkinnon suorittamiseen opetuksen järjestävässä korkeakoulussa. Summaan ei lasketa myöskään JOO-opintoihin liittyviä opintosuorituksia, kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden opintosuorituksia eikä muita ns. erillisillä opinto-oikeuksilla suoritettuja opintosuorituksia.

3.2.1.7 Erillisillä opinto-oikeuksilla opintoja suorittavien suoritukset

Kuvaus

Mukaan ei lasketa asianomaisen korkeakoulun tutkinto-opiskelijoiden suorituksia (vaikka he opiskelisivat erillisinä opinto-oikeuksina tarjottavassa opetuksessa), erillisillä opinto-oikeuksilla opettajankoulutuksessa opintoja suorittavien suorituksia, muiden korkeakoulujen tutkinto-opiskelijoiden JOO-opintojen suorituksia eikä asianomaisen korkeakoulun kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden suorituksia,

Tässä kohdassa tarkoitetun opetuksen määrittely perustuu valtioneuvoston asetukseen yliopistojen toiminnasta perittävistä maksuista (1082/2009 2§).

Tässä kerätyn opintopistemäärän ja kohdissa 3.2.1.6 ja 3.2.1.8 suoritettujen opintopisteiden summa muodostaa opetusministeriön asetuksen yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä (771/2009 2§) mukaisen avoimessa yliopisto-opetuksessa ja erillisinä opintoina suoritettujen opintopisteiden yhteenlasketun määrän

Tiedon muoto

Kokonaisluku, esim. 23423

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Opintosuoritusten laajuuksien summa niistä opintosuorituksista, jotka on suoritettu erillisellä opinto-oikeudella ja joihin ei liity opinto-oikeutta korkeakoulututkintoon opetuksen järjestävässä korkeakoulussa. Summaan ei lasketa JOO-opintoihin liittyviä opintosuorituksia eikä kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden opintosuorituksia.

3.2.1.8 Erillisillä opinto-oikeuksilla opettajankoulutuksen opintoja suorittavien suoritukset

Kuvaus

Valtioneuvoston asetuksen (794/2004) 19 §:ssä säädetyissä opettajankoulutuksen opinnoissa suoritettut opintopisteet, kun ne suoritetaan erillisinä opintoina. Mukaan ei lasketa asianomaisen korkeakoulun tutkinto-opiskelijoiden suorituksia (vaikka he opiskelisivat erillisinä opinto-oikeuksina tarjottavassa opetuksessa),

muiden korkeakoulujen tutkinto-opiskelijoiden JOO-opintojen suorituksia, asianomaisen korkeakoulun kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden suorituksia.

Tässä kohdassa tarkoitetun opetuksen määrittely perustuu valtioneuvoston asetukseen yliopistojen toiminnasta perittävistä maksuista (1082/2009 2§).

Tässä kerätyn opintopistemäärän ja yllä olevissa kohdissa 3.2.1.6 ja 3.2.1.7 suoritettujen opintopisteiden summa muodostaa opetusministeriön asetuksen yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä (771/2009 2§) mukaisen avoimessa yliopisto-opetuksessa ja erillisinä opintoina suoritettujen opintopisteiden yhteenlasketun määrän.

Tiedon muoto

Kokonaisluku, esim. 23423

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Opettajankoulutukseen liittyvien opintosuoritusten laajuuksien summa niistä opintosuorituksista, jotka on suoritettu erillisellä opinto-oikeudella ja joihin ei liity opinto-oikeutta korkeakoulututkintoon opetuksen järjestävässä korkeakoulussa. Summaan ei lasketa JOO-opintoihin liittyviä opintosuorituksia eikä kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden opintosuorituksia.

3.2.1.9 Ulkomailla suoritetuista opinnoista hyväksiluetut opintopisteet

Kuvaus

Ulkomaisessa oppilaitoksessa tai ulkomailla työharjoittelussa suoritettut opintopisteet, jotka on hyväksiluettu korkeakoulussa. Tiedot kerätään alkuperäisen suorituspäivän mukaan (ei kirjauspäivän). Toisin kuin muut opintopistetiedonkeruun osat, vuonna 2013 tapahtuva ulkomailla suoritettujen opintojen tiedonkeruu koskee kalenterivuoden 2011 tietoja.

Tiedon muoto

Kokonaisluku, esim. 23423

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Ulkomailla suoritettujen hyväksiluetettujen opintosuoritusten laajuuksien summa. Opintosuoritus on hyväksiluettu, kun se on roolissa kohdesuoritus opintosuorituksen hyväksiluvun ilmentymään.

Hyväksiluettu opintosuoritus on ulkomailla suoritettu, kun

a) sen lähdesuorituksen opinto-oikeuteen liittyy kansainvälinen opiskelijavaihto (opiskelijaliikkuvuus), jonka maa ei ole Suomi, ja vaihdon ominaisuuden ominaisuus ”lähtevä/tuleva” on arvoltaan ”lähtevä”.

TAI

b) sen lähdesuoritukseen liittyy roolilla järjestäjä ulkoisen organisaation yksikkö, joka kuuluu ulkomaiseen korkeakouluun, ja johon ei liity järjestäjänä kotimaista ulkoisen organisaation yksikköä eikä korkeakoulun kustannuspaikkaa.

3.3 Julkaisutiedonkeruu

JULKAISUTIEDONKERUUSTA JÄRJESTETÄÄN SEMINAARI 25.9. KÄSIKIRJAN JULKAISUJA KOSVEVA OSIO PÄIVITETÄÄN VASTA TÄMÄN SEMINAARIN JÄLKEEN.

Opetus- ja kulttuuriministeriö otti vuoden 2010 tiedonkeruussa käyttöön uuden, koko korkeakoulusektorille yhteisen julkaisutyypiluokituksen (ks. luku 4.5). Luokitus kehitettiin yhteistyössä yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa vuosina 2007-2009.

Vuoden 2011 tiedonkeruun myötä siirrytään julkaisukohtaiseen tiedonkeruuseen eli korkeakoulujen on ilmoitettava julkaisujen viitetiedot.

Tiedonkeruun kohteena olevien julkaisujen tulee pohjautua tekijöiden tutkimustyöhön ja tekijöillä tulee olla yhteys korkeakouluun. Mikäli tekijä on saanut korkeakoululta palkkaa julkaisun tekoon tai korkeakoulu on muulla tavoin (esim. tilojen tai ohjauksen kautta) mahdollistanut julkaisun teon, on tämä yhteys olemassa. Esimerkiksi apurahatutkijoiden kohdalla yliopisto voi olennaisesti mahdollistaa julkaisun synnyn vaikka julkaisun tekijä ei olisikaan palvelussuhteessa yliopistoon. Julkaisun teon olennainen mahdollistaminen vaihtelee tieteenaloittain, mutta yleisesti ottaen pelkkä työhuoneen luovuttaminen tutkijan käyttöön ei vielä tarkoita olennaista mahdollistamista.

Yliopistojen uuden aseman myötä dosenttuuri muuttuu arvonimeksi, eikä siten pelkästään riitä siteeksi yliopistoon. Jatko-opiskelijoiden kohdalla julkaisut kirjataan niiltä jatko-opiskelijoilta, jotka A) osallistuvat aktiivisesti jatkotutkinto-opetukseen ja B) ovat saaneet säännöllistä apurahaa vähintään 6 yhtäjaksoista kuukautta.

Julkaisutietojen keräämisellä halutaan saada tietoa korkeakoulujen tutkimustoiminnasta. Julkaisut kirjataan sille korkeakoululle missä julkaisuun liittyvä tutkimustoiminta on pääasiallisesti tehty, vaikka tutkija olisi siirtynyt toiseen organisaatioon ennen julkaisun ilmestymistä.

Kirjoittajan affiliaation tulee käydä ilmi julkaisusta. Mikäli julkaisusta ei kuitenkaan jostain syystä käy ilmi mitään affiliaatiota, kirjoittajan tulee todeta kirjallisesti olevansa palvelussuhteessa tai jatko-opiskelijana korkeakoulussa. Affiliaatio voidaan myös todeta henkilöstöjohtajan toimesta tai palvelus-suhderekerististä.

Yhteisjulkaisuissa julkaisu rekisteröidään jokaisen kirjoittajan nimiin, mutta julkaisutietojen vertailukelpoisuuden vuoksi yhteisjulkaisut kirjataan opetus- ja kulttuuriministeriön tiedonkeruussa vain kertaalleen korkeakoulua kohden. (Esim. mikäli korkeakoululla x on 3 kirjoittajaa yhdessä julkaisussa ja korkeakoululla y on 1 kirjoittaja samassa julkaisussa, julkaisu kirjataan tiedonkeruussa kertaalleen kumpaakin korkeakoulua kohti).

Seuraavassa esitellään joitakin käsitteitä joita käytetään julkaisutiedonkeruun ohjeistuksessa ja julkaisutyypiluokituksessa (luku 4.5).

Tieteellisen julkaisun määritelmä

Julkaisut voidaan niiden käyttötarkoituksen mukaan karkeasti erottaa kahteen ryhmään; 1) julkaisut (julkaisutyypit A-C), jotka on tarkoitettu edistämään tiedettä sekä tuottamaan uutta tietoa, ja 2) julkaisut (julkaisutyypit D-E), jotka ovat enemmänkin suunnattu tieteellisen tiedon levittämiseen ympäröivään yhteiskuntaan. Julkaisutyypiluokittelussa on käytetty termiä *tieteellinen julkaisu*, jolla tarkoitetaan em. ryhmään 1 kuuluvia julkaisuja. *Tieteellisiä julkaisuja* yhdistää seuraavien neljän ehdon täytyminen.

1. Julkaisun täytyy tuottaa uutta tietoa. Määritelmässä sovelletaan kunkin tieteenalan vakiintuneita käytänteitä julkaisun sisältämästä uudesta tiedosta suhteessa jo olemassa oleviin julkaisuihin.
2. Julkaisu täytyy olla esitettyinä muodossa joka antaa mahdollisuuden tutkimustulosten todentamiseen ja/tai niiden käyttöön uudessa tutkimuksessa. Tutkimustulosten todentaminen ei ole kaikilla aloilla yhtä oleellista. Niillä aloilla, joilla todentaminen ei ole oleellista, kiinnitetään huomiota siihen, että julkaisun avulla toiset tutkijat voivat arvioida tutkimustuloksia ja käyttää niitä omassa työssään.
3. Julkaisu ja ainakin sen bibliografisten tietojen täytyy olla kirjoitettu sellaisella kielellä ja sillä täytyy olla sellainen julkaisukanava, että se on kaikkien kiinnostuneiden tutkijoiden käytettävissä. Julkaisun kieltä arvioidaan suhteessa tieteenalaan. Joillakin aloilla suomen- tai ruotsinkielinen julkaisu saattaa olla kaikkien kiinnostuneiden tutkijoiden käytettävissä. Julkaisukanavaa täytyy arvioida sekä julkaisuhetken että tulevaisuuden valossa (erityisesti sähköisten julkaisujen osalta).

4. Julkaisun julkaisukanavalla täytyy olla arviointikäytäntö, jolla yksi tai useampi julkaisun asiaa tunteva ulkopuolinen taho arvioi julkaistavan tekstin. Julkaisukanavan täytyy noudattaa arviointikäytäntöjä tarkastelun kohteena olevaan tekstiin. Joissakin tapauksissa myös julkaisun toimituskunta voidaan rinnastaa arvioijiin.

Taiteellisen julkaisun määritelmä

Taiteellinen toiminta muodostaa osan korkeakoulujen lakisääteisistä tehtävistä. Taiteellinen julkaisu tässä tarkoittaa myös taiteellisen toiminnan tuloksena syntyviä esityksiä tai vastaavia tapahtumaluontoisia julkisia tuloksia.

Taidealan julkaisujen määrittelylle ei ole olemassa vakiintuneita tapoja. Alla on kolme ohjeellista ehtoa, joiden täyttyessä korkeakoulu voi kirjata taidealan julkaisun toimintansa tuloksena.

1. Julkaisu on syntynyt tekijän tai tekijöiden tarkoituksellisen, taiteelliselle näkemykselle perustuvan toiminnan myötä ja vähintään yhdellä tekijällä tulee olla yhteys korkeakouluun.
2. Tulosten kirjauksessa julkisuutta käytetään kirjaamisen yhtenä kriteerinä. Taidealalla julkisuus tarkoittaa pääsääntöisesti sitä, että julkaisemisesta on päättänyt lähinnä taiteellisin perustein jokin muu kuin tekijä itse, esim. tilaaja, kuraattori, tuottaja tai kustantaja. Tuloksen julkisuus pitää voida todentaa jälkepäin. Näin ollen, täyttääkseen julkisuuskriteerin taidealan julkaisun täytyy pääsääntöisesti olla:
  - A) jonkun muun kuin tekijän tai tekijöiden ainakin rajatuksi ajaksi yleisesti tavoitettavaksi toimittama, tai
  - B) riippumattomasti vertaisarvioitu ja ainakin rajatuksi ajaksi yleisesti saataville toimitettu, tai
  - C) korkeakoulun ulkopuolisen organisaation tilaama, vastaanottama ja taiteellisessa tarkoituksessa hyödyntämä.
3. Taidealan julkaisu kirjataan korkeakoulun tuloksena vain yhden kerran siitä riippumatta, onko julkaisun syntyyn vaikuttanut yksi tai useampi korkeakoulun toimija. Kuitenkin, jos julkaistu teos koostuu useammista, itsenäistä taiteellista toimintaa edellyttävistä taiteellisista osasuorituksista, osasuoritukset kirjataan erikseen taiteellisen toiminnan tuloksina. Saman julkaisun peräkkäisiä julkistamisia ei kirjata erillisinä tuloksina. Omaksi, erikseen kirjattavaksi tulokseksi katsotaan kuitenkin julkaisun myöhäisempi versio, mikäli sen toteuttaminen on edellyttänyt oleellisesti uutta ja merkittävää taiteellista muokkausta sekä muuta erillistä resursointia tai jos uudelleen julkistaminen perustuu oleellisesti aiempaa korkeamman julkaisukynnyksen ylittämiseksi.

Kirjaus suoritetaan ensimmäisen tai muuten merkittävimmän julkisen esilläolon mukaisesti tai saman julkaisun peräkkäisistä julkistamisista muodostuvana kokonaisuutena (kuten produktiona, kiertueena tai projektina). Taidealan julkaisun kirjaamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota ehtoon, joka määrittää kuinka monta kertaa se voidaan kirjata.

Taiteellisen opetus- ja ohjaustyön tuloksena syntyneitä tuloksia ei raportoida, paitsi siltä osin kuin kyse on opettajan henkilökohtaisesta taiteellisesta toiminnasta, joka täyttää edeltävät 3 kohtaa.

Vertaisarviointi (julkaisutyypit A ja C)

Vertaisarvioinnissa (peer review) julkaisuun lähetetyt käsikirjoitukset arvioi julkaisusarjan toimituskunnan valitsevat ulkopuoliset asiantuntijat. Joissakin tapauksissa myös julkaisun toimituskunta voidaan rinnastaa vertaisarvioijiin. Vertaisarvioinnissa arvioidaan mm. onko artikkeli/kirja kirjoitettu tieteellisen yhteisön tyyli vaatimusten mukaisesti, onko työ asetettu oikeaan viitekehykseen (esim. onko aiempiin julkaisuihin viitattu asianmukaisesti) ja onko siinä ilmeisiä virheitä.

Vertaisarvioinnin täytyy minimissään täyttää seuraavat vaatimukset:

- arvioitavana on koko käsikirjoitus (ei pelkästään abstrakti tai ote)
- vertaisarviointi on suoritettu ennen julkaisua
- vertaisarvioinnin tekee ansioitunut sekä julkaisun tekijästä riippumaton asiantuntija.

Tieteellinen aikakauslehti

Tieteellisellä aikakauslehdellä tarkoitetaan painettuja ja digitaalisia lehtiä, jotka ovat erikoistuneet tieteellisten tutkimustulosten julkaisuun, eli niillä on tieteenalan asiantuntijoista koostuva toimituskunta, ja julkaiseminen edellyttää tieteenalan parhaiden käytäntöjen mukaista

laadunarviointia, ennen kaikkea vertaisarviointia. Tieteellisissä aikakauslehdissä julkaistut artikkelit merkitään julkaisutyyppeihin A1, A2 ja B1.

Tieteellisten seurain valtuuskunnan ylläpitämä julkaisufoorumi -hanke pitää yllä listausta tieteellisistä aikakauslehdistä, ks. <http://www.tsv.fi/julkaisufoorumi/kanavaluettelot.html>, jossa on listattu valtaosa suomalaisten tutkijoiden käyttämistä tieteellisistä aikakauslehdistä. Julkaisufoorumin listalla on mainittu myös ammattilehtiä, joissa julkaistaan vertaisarvioituja tieteellisiä alkuperäisartikkeleita. Julkaisufoorumin listalla olevien ammattilehtien osalta tieteelliset alkuperäisartikkelit merkitään luokkiin A1 ja A2, muut artikkelit merkitään luokkaan D1.

Ammattilehti

Ammattilehdillä tarkoitetaan lehtiä, jotka levittävät tutkimukseen perustuvaa tietoa ammattiyhteisön käyttöön. Ammattilehtien pääasiallinen lukijakunta on alalle koulutettua ja soveltaa tietoa käytännön työssään. Ammattilehdissä julkaistut artikkelit merkitään luokkaan D1, poikkeuksena julkaisufoorumin listalla olevissa ammattilehdissä julkaistut tieteelliset alkuperäisartikkelit jotka merkitään luokkiin A1 ja A2.

Tieteellinen julkaisija

Tieteellisiä monografioita ja kokoomateoksia julkaisevat tieteelliset kustantajat, joilla on käytössään joko vertaisarviointi tai toimituskunta jonka toiminta voidaan rinnastaa vertaisarviointiin. Menettelyssä arvioidaan mm. onko julkaisu kirjoitettu tieteellisen yhteisön tyyli vaatimusten mukaisesti, onko työ asetettu oikeaan viitekehykseen (esim. onko aiempiin julkaisuihin viitattu asianmukaisesti) ja onko siinä ilmeisiä virheitä.

Tieteellisiksi julkaisijoiksi lasketaan tieteelliset kaupalliset julkaisijat sekä kotimaiset ja ulkomaiset tieteelliset seurakustantajat. Tieteellisiksi julkaisijoiksi lasketaan myös korkeakoulut, niiden laitokset sekä valtion tutkimuslaitokset, siltä osin kun niiden julkaisutoiminta täyttää tieteellisen julkaisemisen kriteerit. Kaupallisen tieteellisen julkaisijan tunnusmerkki on, että yhtiön pääasiallinen toimialue on tieteellisten kirjojen ja lehtien kustantaminen. Apuna tieteellisten kustantajien määrittelyssä voidaan käyttää julkaisufoorumin kokoamaa listaa tiedekustantajista. Julkaisufoorumin listalla olevat kustantajat voivat julkaista myös muuta kuin tieteellistä kirjallisuutta.

Seuraavat julkaisijat eivät yleisesti ottaen ole julkaisutyypiluokittelussa käytetyn määritelmän mukaisia tieteellisiä julkaisijoita:

- Yhtiöt, jotka huolehtivat vain julkaisun painosta ja levityksestä, mutta eivät varsinaisesti kustanna tai toimita kirjoja
- Gallerioiden tai museoiden julkaisuyksiköt
- Kunnat ja kuntayhtymät, seurakunnat, yms.

Sähköinen julkaisu

Sähköisesti julkaistuilla julkaisuilla vaaditaan olevan ISSN-tunnukset ja ISBN-numerot, mikäli tätä vaaditaan painetulta julkaisulta. Kukin julkaisu merkitään vain kerran, vaikka sillä olisikin useampi ilmestymismuoto (esim. sähköinen ja painettu).

Verkkomediassa on myös paljon ei-traditionaalisia julkaisutyyppejä, kuten blogit, wikipedia-artikkelit tai muut verkkosivustot. Niissä julkaistaan paljon myös tieteellisesti tärkeitä julkaisuja. Tieteellisesti tai yhteiskunnallisesti tärkeiden julkaisujen erottelu näistä uusista julkaisutyypeistä ei kuitenkaan ole mahdollista, joten nämä julkaisutyypit jäävät tiedonkeruun ulkopuolelle.

Julkaisuvuosi

Julkaisuvuosi tarkoittaa vuotta jolloin julkaisu on julkaistu ensimmäistä kertaa versiona, jossa on lehden täydelliset viittaustiedot (volyymi, numero, sivunumerot). Lehtiartikkelin verkkoversio ja painettu versio voivat ilmestyä eri vuonna. Julkaisuvuosi on yleisesti näkyvässä julkaisussa. Mikäli näin ei ole (esim. osa sähköisesti julkaistusta materiaalista), niin julkaisuvuosi täytyy voida todentaa julkaisijan toimesta.

Julkaisutiedonkeruuseen otetaan mukaan vain ne artikkelit, joissa julkaisuvuosi on sama kuin tiedonkeruuvuosi. Mukaan voidaan ottaa myös ne julkaisut, jotka ilmestyvät painettuna vasta seuraavana vuonna ja joista siten ei ole täydellisiä viitetietoja käytettävissä tiedonkeruussa.

Kerättävät julkaisutyypit ja tietosisällöt

Opetus- ja kulttuuriministeriö kerää vuositason tietoja korkeakoulujen julkaisutoiminnasta käsikirjassa määriteltyjen julkaisutyypien mukaisesti. Julkaisutiedonkeruuseen otetaan mukaan vain ne artikkelit, joissa julkaisuvuosi on sama kuin tiedonkeruuvuosi. Julkaisutietoja ei kerätä luokasta G (opinnäytetyöt).

Julkaisutyyppejä A-E koskevat kaikki kentät, mikäli kentän kuvauksessa ei ole toisin mainittu. Vapaaehtoisia tietoja ovat kentät 3.3.1.5, 3.3.1.14, 3.3.1.25, 3.3.1.26, 3.3.1.28 ja 3.3.1.29.

Julkaisutyypeistä F, H ja I kerätään tietoja vain tieteenalasta, koulutusalaista ja kansainvälisyydestä. Eli ko. julkaisutyyppejä koskevat tiedonkeruussa vain kentät 3.3.1.1.-3.3.1.3 ja kenttä 3.3.1.24.

Julkaisutietoja ei kerätä luokasta G (opinnäytetyöt).

Tiedonkeruun muutokset vuonna 2012

Vuotta 2012 koskevaan julkaisujen tiedonkeruuseen tulee neljä muutosta:

- 1) tieto julkaisun ensisijaisesta tieteenalasta kerätään erikseen. Tämän rinnalla yliopisto voi erillisessä kentässä ilmoittaa myös muut julkaisuun liittyvät tieteenalat (maks. 5).
- 2) Julkaisun tieteenala/tieteenalat määritetään pääasiallisesti julkaisun sisällöllisestä tieteenalasta (ei esim. tekijän laitokseen kytkeytyvästä tieteenalasta).
- 3) julkaisun kirjoittajien lukumäärän (3.3.1.7) ilmoittaminen tulee pakolliseksi.
- 4) DOI- tiedon (3.3.1.25) ilmoittaminen tulee pakolliseksi sikäli kun tieto on olemassa.

3.3.1 Kerättävät tiedot ja suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Julkaisutyypeistä A-E kerätään tiedot julkaisun julkaisutypistä, koulutusalaista, tieteenalasta ja julkaisun metatiedoista. Julkaisutyypeistä F, H ja I kerätään lukumäärätiedot tieteenaloittain, koulutusaloittain ja julkaisun kansainvälisyyden suhteen.

Tiedot kerätään kahdella eri tiedonkeruulomakkeella, julkaisutyypien A-E tiedot omalle lomakkeelle ja julkaisutyypien F-I tiedot omalle lomakkeelle. Julkaisutyypeissä A-E yhden julkaisun tiedot tulevat tiedonkeruussa yhdelle riville ja julkaisutyypeissä F-I tiedot summataan julkaisun julkaisutypin, tieteenalan, koulutusalan ja kansainvälisyyden mukaan.

3.3.1.1 Julkaisutyyppi

Kuvaus

Julkaisutyypit on esitelty tarkemmin luvussa 4.5. Julkaisutyyppi merkitään kokonaan, ts. ei pelkästään pääluokkaa.

Huom. julkaisutyypien määritelmiin on tehty tarkennuksia verrattuna ed. vuoden määritelmiin.

Tiedon muoto

Julkaisutyypiluokittelun mukainen arvo, esim. "A1" (Alkuperäisartikkeli tieteellisessä aikauslehdessä).

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Julkaisun julkaisutyyppiin perustuva tieto.

3.3.1.2 Julkaisun tieteenala

Kuvaus

Tilastokeskuksen tieteenalaluokitus 2010. Julkaisulle voi ilmoittaa useita tieteenaloja (max. 6). Tieteenalat tulee ilmoittaa siinä järjestyksessä, mitä tieteenalaa julkaisu eniten koskee. Julkaisutyypeille A-E merkitään vähintään yksi tieteenala ja julkaisutyypeille F, H ja I merkitään jokin tieteenala tai erittelemätön tieteenala.

Tiedon muoto

Tiedonkeruulomakkeessa kuusi kohtaa:

1. I Tieteenala
2. II Tieteenala
3. III Tieteenala
4. IV Tieteenala
5. V Tieteenala
6. VI Tieteenala

Tilastokeskuksen tieteenala 2010 -luokituksen mukainen 3 tai 4 -numeroinen arvo (esim. 212), lisättynä erittelemätön tieteenalakoodilla (NNN). Erittelemätön tieteenalakoodia voidaan käyttää julkaisutyypeissä F, H ja J. Tieteenalaluokitus löytyy luvusta 4.4.

Mikäli julkaisulle ilmoitetaan alle 6 tieteenalaa, jätetään kohtia 2-6 tarpeen mukaan tyhjiksi. Kohtaan 1 tulee aina jokin arvo, julkaisutyypeillä A-E jokin tieteenala ja julkaisutyypeillä F, H ja J jokin tieteenala tai erittelemätön tieteenala.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Julkaisun liitettyjen tieteenalojen koodit.

3.3.1.3 Julkaisun koulutusala

Kuvaus

Julkaisun koulutusala yliopiston koulutusvastuun sisällä. Koulutusala merkitään opintohallinnon vuoden 1995 opintoalaluokituksen mukaisena. Koulutusalat tulee ilmoittaa siinä järjestyksessä, mitä koulutusalaa julkaisu eniten koskee. Opetushallinnon 1995 opintoaloja nimitetään yleisesti koulutusaloiksi mm. valtioneuvoston asetuksessa yliopistojen koulutusvastuista.

Kielikeskusten ja kirjaston henkilökunnan osalta julkaisut merkitään sille yliopiston koulutusosalalle, johon ne sisällöllisesti parhaiten kuuluvat.

Julkaisua kohden voi ilmoittaa useamman koulutusalan (maks 6). Julkaisutyypeille A-E merkitään vähintään yksi koulutusala ja julkaisutyypeille F, H ja J merkitään jokin koulutusala tai erittelemätön koulutusala.

Tiedon muoto

Tiedonkeruulomakkeessa kuusi kohtaa:

1. I Koulutusala
2. II Koulutusala
3. III Koulutusala
4. IV Koulutusala
5. V Koulutusala
6. VI Koulutusala

Opetushallinnon koulutusluokituksen 1995 mukainen 2-numeroinen koodi (esim. 90), lisättynä erittelemätön koulutusalakoodilla (NN). Erittelemätön koulutusalakoodia voidaan käyttää julkaisutyypeissä F, H ja J. Koulutusalaluokitus löytyy luvusta 4.2.

Mikäli julkaisulle ilmoitetaan alle 6 koulutusalaa, jätetään kohtia 2-6 tarpeen mukaan tyhjiksi. Kohtaan 1 tulee aina jokin arvo, julkaisutyypeillä A-E jokin koulutusala ja julkaisutyypeillä F, H ja J jokin koulutusala tai erittelemätön koulutusala.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Julkaisuun liitettyjen koulutusalojen koodit.

3.3.1.4 Organisaation tekijät

Kuvaus

Yliopistoon kuuluvat tutkijat, jotka ovat osallistuneet julkaisun tekemiseen. Tekijän suhde yliopistoon on määritelty luvun 3.3. johdannossa.

Tiedon muoto

Tekijätietojen esitysmuodon täytyy olla yhdenmukainen yliopistokohtaisesti ja nimien erottimena täytyy käyttää puolipistettä. Etunimi ilmoitetaan ensisijaisesti aukikirjoitettuna.

Tekijätiedot ilmoitetaan ensisijaisesti muodossa ”von Hummel, Essi; Möttönen, Matti”.

Huom. Mikäli kyseisen kentän tiedot sisältävät puolipisteitä (julkaisulla enemmän kuin yksi tekijä), kentän alkuun ja loppuun lisätään lainausmerkit.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Omaan organisaatioon kustannuspaikkaan roolilla kirjoittaja, tekijä tai vastaava julkaisuun liitetyt henkilöt (käsite henkilö_julkaisussa).

3.3.1.5 Organisaation alayksikkö

Kuvaus

Korkeakoulun tiedekunta, osasto, laitos tai yksikkö, jonka henkilökuntaan kuuluva on osallistunut julkaisun tekemiseen. Yliopistosta voidaan ilmoittaa enintään 20 organisaation alayksikköä.

Tämä kenttä on vapaaehtoinen.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä. Organisaation alayksiköt erotetaan toisistaan puolipisteillä.

Huom. Mikäli kyseisen kentän tiedot sisältävät puolipisteitä (julkaisun tekijöillä enemmän kuin yksi alayksikkö), kentän alkuun ja loppuun lisätään lainausmerkit.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Julkaisuun liitetyt korkeakoulun kustannuspaikat.

3.3.1.6 Julkaisun tekijät

Kuvaus

Julkaisun täydelliset tekijätiedot (ml. ulkomaiset tekijät) siinä **muodossa ja järjestyksessä**, jossa ne on listattu alkuperäisessä julkaisussa tai lähdetietokannassa. Tunnistamista varten julkaisun ensimmäisen tekijän kirjoitusasuun tulee kiinnittää huomiota. Jos tekijöitä on enemmän kuin 20, ilmoitetaan tekijöiden kokonaismäärä erillisessä kentässä (3.3.1.7). Kuitenkin julkaisun tekijät -kentässä tulee mainita 20 ensimmäisen tekijän nimet.

Tiedon muoto

Nimet ilmoitetaan muodossa jossa ne on listattu alkuperäisessä julkaisussa tai lähdetietokannassa. Nimien erottimena täytyy käyttää puolipistettä.

Huom. Mikäli kyseisen kentän tiedot sisältävät puolipisteitä (julkaisulla enemmän kuin yksi tekijä), kentän alkuun ja loppuun lisätään lainausmerkit.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Julkaisun ominaisuus ”tekijäluettelo”.

3.3.1.7 Julkaisun tekijöiden lukumäärä

Kuvaus

Jos julkaisussa on tekijöitä enemmän kuin 20 ilmoitetaan tekijöiden kokonaislukumäärä. Jos tekijöitä on vähemmän kuin 20 on kenttä vapaaehtoinen.

Tiedon muoto

Tieto kokonaislukuna.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Julkaisuun roolilla kirjoittaja, tekijä tai vastaava (käsité henkilö_julkaisussa) liitettyjen henkilöiden lukumäärä, tai, jos tietoja ei ole henkilötasolla annettu, lasketaan lukumäärä tekijäluettelosta.

3.3.1.8 Kansainvälinen yhteisjulkaisu**Kuvaus**

Kansainvälinen yhteisjulkaisu tarkoittaa, että tekijöissä on vähintään yksi muun kuin suomalaisen organisaation palveluksessa oleva henkilö. Jos henkilö on palvelussuhteessa sekä suomalaiseen että ulkomaalaiseen organisaatioon ja on merkinnyt julkaisuun affiliaatiokseen molemmat, katsotaan julkaisu kansainväliseksi yhteisjulkaisuksi. Käytettävät koodit ovat seuraavat:

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo, esim. 1:

Koodi Selite

0 ei ole kv-yhteisjulkaisu

1 on kv-yhteisjulkaisu

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Julkaisun totuusarvo-ominaisuus kansainvälinen yhteisjulkaisu.

3.3.1.9 Julkaisun nimi**Kuvaus**

Julkaisun nimi siten kun se on artikkelissa tai teoksessa mainittu. Jos artikkelin nimi on emojulkaisun sisällysluettelossa eri muodossa kuin itse artikkelissa, käytetään artikkelin versiota. Pääotsikko ja mahdollinen alaotsikko tallennetaan samaan kenttään, ja ne voi erottaa toisistaan välilyönti, kaksoispiste, välilyönti -yhdistelmällä. Vieraskielisen julkaisun nimi voidaan tarvittaessa tallentaa translitteroituna versiona.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä. Pääotsikko ja mahdollinen alaotsikko tallennetaan samaan kenttään, ja ne voi erottaa toisistaan välilyönti, kaksoispiste, välilyönti -yhdistelmällä. Mikäli kyseisen kentän tiedot sisältävät puolipisteitä, kentän alkuun ja loppuun lisätään lainausmerkit.

Vieraskielisen julkaisun nimi voidaan tarvittaessa tallentaa translitteroituna versiona. Mikäli julkaisun nimi kuitenkin sisältää erikoismerkkejä (ei-latinalaisia kirjaimia, matemaattisia kaavoja jne.), on varmistettava että erikoismerkit ovat oikeassa muodossa tiedonkeruutiedostossa. Tiedoston käsittely esim. Excel-ohjelmassa saattaa sekoittaa tiedoston merkistöjä.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Julkaisun ominaisuus "otsikko".

3.3.1.10 Julkaisuvuosi**Kuvaus**

Julkaisuvuosi tarkoittaa vuotta, jolloin julkaisu on julkaistu ensimmäistä kertaa versiona, jossa on lehden täydelliset viitetiedot (volyymi, numero, sivunumerot). Julkaisuvuosi on yleisesti näkyvässä julkaisussa. Jos näin ei ole (esim. osa sähköisesti julkaistusta materiaalista), julkaisijan täytyy voida todentaa julkaisuvuosi.

Tiedon muoto

Nelinumeroinen vuoden esitysmuoto esim. 1976.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Monografian tai emojulkaisun ilmestymisvuosi.

3.3.1.11 Volyymi**Kuvaus**

Lehden volyymi, jossa artikkeli on ilmestynyt.

Koskee julkaisutyyppäjä A1, A2, A4, B1, B3, D1, D3, E1.

Puuttuva tieto merkitään koodilla NNNN.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Lehden numero -käsitteen ominaisuus "volyymi".

3.3.1.12 Numero**Kuvaus**

Lehden numero, jossa artikkeli on ilmestynyt.

Koskee julkaisutyyppäjä A1, A2, A4, B1, B3, D1, D3, E1.

Puuttuva tieto merkitään koodilla NNNN.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Lehden numero -käsitteen ominaisuus "Lehden numero".

3.3.1.13 Sivut**Kuvaus**

Julkaisun sivunumerot (esim. 1-20), joilla artikkeli on ilmestynyt.

Koskee julkaisutyyppäjä A1, A2, A4, B1, B3, D1, D3, E1.

Puuttuva tieto merkitään koodilla NNNN.

Tiedon muoto

Tieto kuten viitetiedoissa on esitetty, esim. 1-20.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Julkaisun ominaisuus "sivulukumäärä".

3.3.1.14 Artikkelinumero**Kuvaus**

Osa tieteellisistä aikakauslehdistä käyttää artikkelinumeroa. Tämä ilmoitetaan siinä muodossa kun se on julkaisussa.

Koskee julkaisutyyppäjä A1, A2, A4, B1, B3.

Vapaaehtoinen tieto.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Konferenssijulkaisun artikkelin tai lehden artikkelin ominaisuus ”artikkelinumero”.

3.3.1.15 Julkaisun kieli

Kuvaus

Kieli, jolla julkaisu on kirjoitettu.

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen kielet 2003 -luokituksen mukainen 2-kirjaiminen tai 2-numeroinen arvo, esim. fi.

<http://www.stat.fi/meta/luokitukset/kieli/001-2003/index.html>

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Julkaisuun liitetty kieli.

3.3.1.16 Lehden / sarjan nimi

Kuvaus

Lehden/sarjan nimi mahdollisimman täydellisenä (kokonaan auki kirjoitettuna, ei lyhenteitä esim. British Medical Journal, ei BMJ). Lehden nimessä ei saa olla ylimääräisiä sanoja tai merkkejä, esim. teemanumeron nimeä. Julkaisufoorumilistan valmistuttua lehden/sarjan nimen voi tarkistaa keskitetysti ylläpidetystä julkaisulistasta, mikäli lehti/sarja on sisällytetty julkaisufoorumin listalle.

Koskee julkaisutyyppisiä A1, A2, A4, B1, B3, D1, D3, E1

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Julkaisukanavan ominaisuus ”nimi”.

3.3.1.17 ISSN

Kuvaus

Lehden, monografiaa tai emojulkaisua julkaisseen sarjan ISSN-numero. Lehden ISSN -numero ilmoitetaan ensisijaisesti painetun version mukaisesti. Jos lehdellä ei ole painettua versiota tai jos artikkeli ilmestyy ainoastaan lehden elektronisessa versiossa, voidaan käyttää elektronisen version ISSN -numeroa. Kirjataan vain yksi ISSN-numero, vaikka lehdellä tai sarjalla olisi useita ISSN-numeroita.

Koskee julkaisutyyppisiä A-E.

Puuttuva tieto merkitään koodilla NNNN.

Tiedon muoto

2 kertaa 4 merkkiä väliviivalla ilman ylimääräisiä merkkejä, esim. 0090-8258.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Julkaisukanavan media -käsitteen ominaisuus ”ISSN”.

3.3.1.18 ISBN

Kuvaus

Julkaisun tai emojulkaisun ISBN -numero.

Koskee julkaisutyyppiä A3, B2, C1, C2, D2, D5, E2.

Puuttuva tieto merkitään koodilla NNNN.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä, esim. 951-34-0881-7.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Emojulkaisuun liittyvän käsitteen ”Painos” ominaisuus ”ISBN”.

3.3.1.19 Emojulkaisun nimi

Kuvaus

Emojulkaisun (esim. artikkelikokoelman) nimi.

Koskee julkaisutyyppiä A3, B2, C2, D2, D5.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Emojulkaisu-käsitteen ominaisuus ”otsikko”.

3.3.1.20 Emojulkaisun toimittajat

Kuvaus

Emojulkaisun toimittajien nimet.

Koskee julkaisutyyppiä A3, B2, C2, D2, D5.

Tiedon muoto

Emojulkaisun toimittajat ilmoitetaan siinä muodossa ja järjestyksessä, jossa ne on listattu alkuperäisessä julkaisussa tai lähdetietokannassa. Nimien erottimena täytyy käyttää puolipistettä.

Huom. Mikäli kyseisen kentän tiedot sisältävät puolipisteitä (julkaisulla enemmän kuin yksi tekijä), kentän alkuun ja loppuun lisätään lainausmerkit.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Henkilönimet Emojulkaisu-käsitteen ominaisuudesta ”toimittajaluettelo”.

3.3.1.21 Kustantaja

Kuvaus

Julkaisun kustantaja. Julkaisufoorumilistan valmistuttua kustantajan nimen voi tarkistaa keskitetysti ylläpidetystä listasta, mikäli kustantaja on sisällytetty julkaisufoorumin listalle.

Koskee julkaisutyyppiä A3, B2, C1, C2, D2, D5, E2.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Julkaisukanavaan tai emojulkaisuun liitetty kustantaja. Jos sellaista ei ole, emojulkaisun ominaisuus "Kustantajan nimi".

3.3.1.22 Julkaisun kustannuspaikka

Kuvaus

Julkaisun kustantajan nimen yhteydessä ilmoitettu paikkakunta tai paikkakunnat.

Koskee julkaisutyyppiä A3, B2, C1, C2, D2, D5, E2.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Emojulkaisun tai monografian ominaisuus "julkaisupaikka".

3.3.1.23 Julkaisumaa

Kuvaus

Lehden, monografian tai emojulkaisun julkaisumaa tai -maat.

Koskee julkaisutyyppiä A-E.

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen valtiot ja maat 2007 -luokituksen mukainen 3-numeroinen arvo, esim. 246.

<http://www.stat.fi/meta/luokitukset/valtio/001-2007-09-21/index.html>.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Emojulkaisun tai julkaisukanavan maa.

3.3.1.24 Julkaisun kansainvälisyys (julkaisutyytit F-I)

Kuvaus

Kotimainen julkaisu (=0) tarkoittaa julkaisua, jonka julkaisija on suomalainen tai se on ensisijaisesti julkaistu Suomessa. Kansainvälinen julkaisu (=1) tarkoittaa julkaisua, jonka julkaisija on ei-suomalainen tai se on ensisijaisesti julkaistu muualla kuin Suomessa.

Koskee vain julkaisutyyppiä F-I.

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo:

Koodi Selite

0 Kotimainen julkaisu

1 Kansainvälinen julkaisu

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Käsitemalli on tältä osin kehitysvaiheessa.

3.3.1.25 DOI tunniste

Kuvaus

Julkaisun DOI-tunniste.

Vapaaehtoinen tieto.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä, esim. [10.1038/ng1104-1133](https://doi.org/10.1038/ng1104-1133).

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

DOI talletetaan "Julkaisun tunniste" -käsitteen ilmentymäksi, joka on yhdistetty "Julkaisutietokanta"-käsitteen "DOI"-ilmentymään ("Julkaisutietokannan" lyhenne-kentän arvo "DOI").

3.3.1.26 Pysyvä verkko-osoite**Kuvaus**

Julkaisun pysyviin tunnisteisiin (esim. DOI, URN tai handle) pohjautuva verkko-osoite, joka vie suoraan julkaisun kokotekstiversioon (ei siis esim. lehden/kustantajan etusivulle). Voi viitata sekä vapaasti saatavilla olevaan versioon että kustantajan palvelimella sijaitsevaan käyttöoikeudeltaan rajoitettuun versioon.

Vapaaehtoinen tieto.

Tiedon muoto

Verkko-osoite, esim. <http://dx.doi.org/10.1038/ng1104-1133>.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Julkaisun ominaisuus "URL".

3.3.1.27 Avoin saatavuus**Kuvaus**

Julkaisun avoin saatavuus koodataan seuraavasti:

0 ei Open access -julkaisu

1 Open access -julkaisu

- julkaisu on ilmestynyt lehdessä tai sarjassa, jonka kaikki artikkelit tai osajulkaisut ovat pysyvästi ladattavissa ja luettavissa Internetin kautta ilman korvausta.

2 Open access -julkaisu, rinnakkaistallennettu

- tilausmaksullisessa lehdessä tai muussa lukijoiden kannalta maksullisessa teoksessa ilmestyneen julkaisun pysyvästi saatavilla oleva open access -kopio, joka on rinnakkaistallennettu esim. organisaation omaan tai tieteenalakohtaiseen digitaaliseen arkistopalveluun. Julkaisu voi olla joko ns. kustantajan versio tai tutkijan oma viimeinen (vertaisarvioitu) versio ja se voi olla saatavissa välittömästi tai kustantajan määrittämän kohtuullisen mittaisen (esim. puoli vuotta) embargoajan jälkeen. Julkaisu voi olla myös tiedeyhteisön käyttöön ennen virallista julkaisua annettu pre print -versio, jos se on pysyvästi saatavilla organisaation tai tieteenalan digitaalisessa arkistopalvelussa.

9 ei tietoa onko julkaisu Open access -julkaisu.

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo, esim. "1" (Open access julkaisu):

Koodi Selite

0 Ei Open access -julkaisu

1 Open access -julkaisu

2 Open access -julkaisu, rinnakkaistallennettu

9 Ei tietoa

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Julkaisu on open access –julkaisu, jos siihen on liitetty vähintään yksi open access –tieto (käsite open access julkaisu). Julkaisu on rinnakkaistallennettu, jos yksikin sen open access -tieto on rinnakkaistallennettu.

3.3.1.28 Lähdetietokannan koodi

Kuvaus

Julkaisun tunniste tai ID-numero tietokannassa, josta sen tietue on haravoitu. Jos koodeja on useampia erotetaan ne toisistaan puolipisteellä (esim. ISI:000275364300009; PMID:20036235).

Lähdetietokantoja ovat mm. ISI Web of Science, Scopus, Pubmed, ArXiv, Cab Abstracts, Arto, Fennica. Vapaaehtoinen tieto.

Tiedon muoto

Lähdetietokannan koodit merkitään kukin omaan kenttäänsä. Mahdollisia kenttiä 5 kappaletta, käyttämättömät kentät jätetään tyhjiksi.

Kirjataan muodossa lähdetietokannan nimi/lyhenne: varsinainen tunniste (esim. ISI:000275364300009).

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Tieto generoidaan ”Julkaisun tunniste” -käsitteen ilmentymistä ja niihin viittaavista julkaisutietokannan käsitteen ilmentymistä. DOI-tunnistetta ei ilmoiteta tässä kohdassa (katso kohta DOI-tunniste 3.3.1.25).

3.3.1.29 EVO -julkaisu

Kuvaus

Koskee ainoastaan terveys- ja lääketieteen alan julkaisuja. Ns. EVO-hakemukseen (erityisvaltionosuushakemus) sosiaali- ja terveysministeriölle tulevat artikkelit, jotka ovat ilmestyneet 1) lehdissä, joilla on impact factor -arvo tai 2) seuraavissa kotimaisissa lehdissä: Duodecim, Suomen Lääkärilehti, Suomen Hammaslääkärilehti, Hoitotiede, Finska Läkaresällskapets handlingar ja Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti.

Vapaaehtoinen kenttä.

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo:

Koodi Selite

0 Ei EVO -julkaisu

1 EVO -julkaisu

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Julkaisun totuusarvoinen -ominaisuus ”EVO-julkaisu”.

3.4 Toimipistetiedonkeruu

Tiedonkeruu, jonka tarkoituksena on kerätä tietojen yliopistojen henkilökunnasta ja toiminnasta toimipiste ja toimipaikka -tasoilla.

Toimipiste on määritelty seuraavalla tavalla: Yhtenäinen, tietyllä alueella sijaitseva yliopiston käytössä olevan yhden tai useamman kiinteistön muodostama kokonaisuus, johon kuuluvat rakennukset ovat toisistaan enintään satojen metrien päässä. Toimipisteen lähtökohtana on fyysinen kokonaisuus, ei organisaatorakenteeseen perustuva toimintayksikkö.

Tiedonkeruussa otetaan mukaan myös erillään muusta yliopistosta toimivat tutkimusasemat ja harjoittelukoulut. Mukaan otetaan myös ulkomailla toimivat yksiköt. Yhteisessä käytössä olevat toimitilat merkitään kaikille toimipisteen käyttäjäyliopistoille.

Verkostomaisia jne. toimintoja ei oteta tiedonkeruussa huomioon, mikäli yliopistolla ei ole toimipisteessä hallintoa. Mukaan otetaan vain vakiintuneet toimipisteet. Yliopistojen omistamia asuintiloja ei oteta huomioon. Mukaan otetaan vain emoyliopiston toiminnan toimipisteet.

Yksi toimipiste jakaantuu yhteen tai useampaan toimipaikkaan. Toimipaikalla tarkoitetaan tässä kyselyssä Tilastokeskuksen määritelmän mukaista toimipaikka, jonka mukaan toimipaikka on:

- yhden yrityksen tai yritystyyppisen yksikön omistama
- yhdessä paikassa sijaitseva
- pääasiassa yhdenlaisia tavaroita tai palveluksia tuottava tuotantoyksikkö.

Toimipistetiedonkeruussa kerätään tietojen korkeakoulujen toimipisterakenteesta. Jotta tiedonkeruun tuloksena saatavat tiedot kertoisivat oikean kuvan korkeakoulun toimipisterakenteesta on oleellista, että korkeakoulu yhdistää yksittäisiä toimipaikkoja em. määritelmän mukaisella tavalla toimipisteiksi.

Toimipaikkatietoja kerätään Tilastokeskuksen tarpeisiin. Tilastokeskuksen tietotarve lähtee mahdollisimman yksityiskohtaisesta toimipaikkarakenteesta.

Tiedonkeruussa kohdat 3.4.1.1. – 3.4.1.4 kerätään toimipistetarkkuudella ja kohdat 3.4.1.5.-3.4.1.11 kerätään toimipaikkatarkkuudella. Tiedonkeruulomakkeeseen tulee jokaisesta toimipisteestä yhtä monta riviä kuin toimipisteellä on toimipaikkoja. Yhtä toimipistettä koskevat rivit ovat identtisiä kohtien 3.4.1.1.-3.4.1.4. osalta ja rivien tiedot ovat toimipaikkakohtaisia kohtien 3.4.1.5-3.4.1.11. osalta.

Toimipistetiedonkeruun yhteydessä kerätään yliopistojen tutkimusasemista tiettyjä erityistietoja, ks. tiedonkeruun kohdat 3.4.1.12.-3.4.1.14.

Esimerkkikuva toimipistetiedonkeruusta

	Yliopisto				
	Keskustakampus		Ivalon toimipiste		
Toimipisteen nimi					
Toimipisteen koodi (3 -numeroa)	444		421		
Toimipisteen toiminta (kyllä tai ei):					
Tutkintoon johtava opetus	1		1		
Tutkimustoiminta	2		1		
Muu (aikuiskoulutus ja palvelutoiminta)	2		1		
Toimipaikka (vapaamuotoinen teksti)	Opiskelijakirjasto	Matkailulaitos	Sote-laitos	Apteekki	Turismikoulutus
Toimipaikan koodi (5 numeroinen)	52500	63300	20000	23000	23100
Toimipaikan toimiala (1-numeroinen koodi)	1	5	5	3	5
Toimipaikan ensisijainen osoite	Kielokatu 7	Otavatie 4	Lääketie 5	Saariselkä 3	Saariselkä 3
Toimipaikan postinumero	70400	72500	50440	55200	55200
Toimipaikan kunta	Sodankylä	Sodankylä	Ivalo	Ivalo	Ivalo
Toimipaikan toimialan htv	55	543,2	744	14	23,5

3.4.1 Kerättävät tiedot ja suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Tiedot kerätään vuosi, toimipistetasolla ja osin toimipaikkatasolla.

3.4.1.1 Yliopisto

Kuvaus

Yliopiston koodi.

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen 5-numeroinen oppilaitostunnus, ks. luku 4.1.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Korkeakoulun Koodi.

3.4.1.2 Toimipisteen nimi

Kuvaus

Yliopistot nimeävät itse toimipisteensä ja antavat niille kolminumeroisen koodin. Mikäli toimipisteet samoja kuin vuotta 2011 koskevassa tiedonkeruussa, käytetään samoja nimiä ja koodeja.

Toimipistetietojen tilastoinnissa käytetään kunkin toimipistekoodin tuoreimman tilastovuoden nimi-tietoa. Ts. mikäli toimipisteen koodi pysyy samana, mutta toimipisteen nimeä muutetaan, vaikuttaa tämän esim. Vipusen kautta tulevaisuudessa nähtäviin raportteihin myös aiempien tilastovuosien osalta.

Tiedon muoto

Korkeakoulun itse toimittaman toimipisteluettelon mukainen nimi. Vapaamuotoinen teksti, esim. "Linnanmaan toimipiste".

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Toimipisteen nimi.

3.4.1.3 Toimipisteen koodi

Kuvaus

Yliopiston kullekin toimipisteelle antama kolminumeroinen koodi.

Tiedon muoto

Korkeakoulun itse toimittaman toimipisteluettelon mukainen 3-numeroinen koodi.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Toimipisteen koodi.

3.4.1.4 Toimipisteen toiminta

Kuvaus

Tieto siitä järjestetäänkö toimipisteellä jotain seuraavaa toimintaa:

- Tutkintoon johtava opetus
- Tutkimustoiminta
- Muu (aikuiskoulutus ja palvelutoiminta)

Mikäli jossakin toimipisteeseen kuuluvalla toimipaikalla järjestetään em. ryhmien mukaista toimintaa, merkitään siitä tieto.

Tiedon muoto

Lomake jaetaan kolmeen kenttään, joissa kussakin koodisto:

1 - kyllä (toimipisteessä on ko. toimintaa)

2 - ei (toimipisteessä ei ole ko. toimintaa)

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Tieto päätellään Toimipisteeseen liittyvien toimipaikkojen "Toimipaikan toiminta" –käsitteestä.

3.4.1.5 Toimipisteen toimipaikan nimi

Kuvaus

Yksi toimipiste voi koostua yhdestä tai useammasta toimipaikasta. Toimipaikalla tarkoitetaan tässä kyselyssä Tilastokeskuksen määritelmän mukaista toimipaikka, jonka mukaan toimipaikka on:

- yhden yrityksen tai yritystyyppisen yksikön omistama
- yhdessä paikassa sijaitseva
- pääasiassa yhdenlaisia tavaroita tai palveluksia tuottava tuotantoyksikkö.

Toimipaikan määritelmän mukaisesti toimipaikka sijaitsee yhdessä sijaintipaikassa, eli usein yhdessä osoitteessa. Korkeakoulu voi tarpeen mukaan kuitenkin myös yhdistää useassa osoitteessa sijaitsevia toimipaikkoja yhdeksi kokonaisuudeksi.

Toimipistetietojen tilastoinnissa käytetään kunkin toimipaikkakoodin tuoreimman tilastovuoden nimi-tietoa. Ts. mikäli toimipaikan koodi pysyy samana, mutta toimipaikan nimeä muutetaan, vaikuttaa tämän esim. Vipusen kautta tulevaisuudessa nähtäviin raporteihin myös aiempien tilastuvuosien osalta.

Tiedon muoto

Korkeakoulun itse toimittaman toimipisteluetellon mukainen nimi. Vapaamuotoinen teksti, esim. "Opiskelijakirjasto".

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Toimipaikan nimi.

3.4.1.6 Toimipisteen toimipaikan koodi

Kuvaus

Yliopiston kullekin toimipaikalle antama 5-numeroinen koodi.

Tiedon muoto

Korkeakoulun itse toimittaman toimipisteluetellon mukainen 5-numeroinen koodi..

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Toimipaikan Koodi.

3.4.1.7 Toimipaikan toimiala

Kuvaus

Kullekin toimipaikalle merkitään yksi toimiala Tilastokeskuksen luokittelun perusteella. Korkeakoulujen osalta käytettävät toimiala ovat seuraavat:

- kirjasto
- puutarha
- apteekki
- eläinsairaala
- korkeakoulun ydintoiminta (koulutus, tutkimus ja taiteellinen toiminta)
- harjoittelukoulut
- tutkimusasema

Lähtökohtaisesti korkeakoulujen toimipaikkojen toimiala on korkeakoulujen ydintoiminta (koulutus, tutkimus ja taiteellinen toiminta). Esimerkiksi keittiöhenkilöstö, hallintohenkilöstö, atk-henkilöstö jne. tekevät työtään jotta korkeakoulun ydintoiminta mahdollistuisi. Erillinen toimiala kirjataan silloin kun toimipaikan toiminnan voidaan ajatella olevan itsenäistä toimintaa korkeakoulun ydintoiminnasta. Tutkimusasemat nostettu erikseen korkeakoulun ydintoiminnasta niiden erityisluonteen takia.

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen arvo:

- 1 kirjasto
- 2 puutarha
- 3 apteekki
- 4 eläinsairaala
- 5 korkeakoulun perustoiminta (koulutus, tutkimus ja taiteellinen toiminta)
- 6 harjoittelukoulut
- 7 tutkimusasema

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Toimipaikan toimiala"-käsitteestä johdettava tieto.

3.4.1.8 Toimipaikan ensisijainen katuosoite**Kuvaus**

Toimipisteen toimialan osoite. Vain yksi osoite per toimipaikka. Tietoa käytetään toimipaikan sijainnin paikallistamiseen.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen teksti, esim. "Koulukatu 17".

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Toimipaikkaan liittyvä osoite ("Rakennuksen osoite"-käsite).

3.4.1.9 Toimipaikan postinumero**Kuvaus**

Toimipaikan postinumero. Vain yksi postinumero per toimipaikka. Tietoa käytetään toimipaikan sijainnin paikallistamiseen.

Tiedon muoto

Itellan postinumerotiedoston mukainen 5-numeroinen postinumero, esim. 80130.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Toimipaikkaan liittyvän osoitteen ("Rakennuksen osoite") maantieteellinen postinumero.

3.4.1.10 Toimipaikan kunta**Kuvaus**

Toimipaikan sijaintikunta. Vain yksi kuntatieto per toimipaikka. Tietoa käytetään toimipaikan sijainnin paikallistamiseen.

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen 3-numeroinen kuntakoodi, esim. 179.

<http://www.stat.fi/meta/luokitukset/kunta/001-2012/index.html>

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Toimipaikkaan liittyvän osoitteen ("Rakennuksen osoite") maantieteellisen postinumeron mukainen kunta.

3.4.1.11 Toimipaikan henkilökunnan henkilötyövuodet

Kuvaus

Toimipaikan henkilökunnan henkilötyövuodet. Tarkoittaa henkilöstöä, jonka toimi- tai työpaikan pääasiallinen sijainti on ko. toimipaikassa. Kaikkien yliopiston toimipaikkojen henkilötyövuosien summan pitää olla sama kuin yliopiston henkilötyövuodet yhteensä.

Tiedon muoto

Neljän desimaalin tarkkuudella ilmaistu luku.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Toimipaikkaan liitettyjen Palvelujaksojen henkilötyökuukausien työmäärien summa. Käsitelmissä henkilön työmäärät lasketaan kuukausikohtaisesti. Huom: kuukausitasoisenaakin henkilötyön yksikkö on henkilötyövuosi.

3.4.1.12 Tutkimusaseman henkilökunnan maksimimäärä

Kuvaus

Tutkimusaseman henkilökunnan maksimimäärä kalenterivuonna

Tiedon muoto

Kokonaisluku, esim. 33

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Toimipisteessä yhtäaikaaisesti työskentelevien työntekijöiden maksimimäärä kalenterivuonna. Toimipisteen ja henkilön yhteys muodostuu palvelussuhteen ja palvelujakson kautta. Myös osa-aikaisesti toimipisteessä työskentelevät lasketaan mukaan.

3.4.1.13 Tutkimusaseman henkilökunnan minimimäärä

Kuvaus

Tutkimusaseman henkilökunnan minimimäärä kalenterivuonna

Tiedon muoto

Kokonaisluku, esim. 10.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Toimipisteessä yhtäaikaaisesti työskentelevien työntekijöiden minimimäärä kalenterivuonna. toimipisteen ja henkilön yhteys muodostuu palvelussuhteen ja palvelujakson kautta. Myös osa-aikaisesti toimipisteessä työskentelevät lasketaan mukaan.

3.4.1.14 Tutkimusaseman yöpymisvuorokaudet

Kuvaus

Tutkimusaseman yöpymisvuorokaudet.

Tiedon muoto

Kokonaisluku, esim. 10.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Käsitelmä on tältä osin kehitysvaiheessa.

3.5 Täydennyskoulutuksen tiedonkeruu

Täydennyskoulutuksen tiedonkeruut perustuvat vakiintuneisiin Kota-määritelmiin. Täydennyskoulutuksen tiedonkeruita tullaan tulevina vuosina tarkentamaan.

3.5.1 Kerättävät tiedot ja suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Täydennyskoulutuksen tiedot kerätään vuosi ja yliopistotasolla.

3.5.1.1 Koulutuksia

Kuvaus

Kalenterivuoden aikana käynnissä olleiden koulutusten lukumäärä.

Tiedon muoto

Tieto kokonaislukuna, esim. 78.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Käsitettä kehitetään tältä osin tiedonkeruiden kehittämisen yhteydessä.

3.5.1.2 Osallistujia

Kuvaus

Osallistujamäärällä eli aloittajamäärällä tarkoitetaan kalenterivuoden aikana kurssin aloittaneiden henkilöiden lukumäärää. Sama henkilö voi esiintyä vuotta ja yliopistoa kohden useammin kuin kerran.

Tiedot kerätään erikseen naisista ja miehistä.

Tiedon muoto

Tiedonkeruulomakkeessa kaksi kohtaa:

1. Täydennyskoulutukseen osallistuneet miehet
2. Täydennyskoulutukseen osallistuneet naiset

Tieto kokonaislukuna, esim. 203.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Käsitettä kehitetään tältä osin tiedonkeruiden kehittämisen yhteydessä.

3.6 Tutkinnon osat avoimessa yliopisto-opetuksessa ja erillisinä opintoina

Avoimen yliopisto-opetuksen tiedonkeruissa tiedot kerätään avoimen yliopisto-opetuksen ja erillisten opintojen opiskelijoiden opiskelijamäärästä sekä avoimena yliopisto-opetuksena tarjotuista opinnoista.

Tutkintoihin kuuluvat opinnot ovat yliopistojen tutkinnoista annetun valtioneuvoston asetuksen (794/2004) mukaan asianomaisen yliopiston koulutusvastuuseen kuuluvia, tutkintosäännön mukaisia ja tutkintovaatimuksissa määriteltyjä opintoja. Niitä eivät ole opinnot, joita yliopisto erilaisin hyväksilukemismenettelyin voi tapauskohtaisesti sisällyttää tutkintoihinsa.

Tiedot suoritetuista opintopisteistä kerätään erillisessä opintopistetiedonkeruussa (ks. kohta 3.2).

3.6.1 Kerättävät tiedot ja suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Tiedot kerätään vuosi, yliopisto ja osin koulutusalatatasolla. Tiedot kerätään kahdessa eri tiedonkeruulomakkeessa, kohdat 3.6.1.1 ja 3.6.1.4 omalla lomakkeella (lomake 6b) ja kohdat 3.6.1.2 ja 3.6.1.3 omalla lomakkeella (lomake 6a).

3.6.1.1 Avoimen yliopisto-opetuksen opiskelijat (netto-opiskelijamäärä)

Kuvaus

Avoimessa yliopisto-opetuksessa opiskelleiden henkilöiden lukumäärä. Opiskelija voi esiintyä vain kerran yliopistoa kohden.

Tiedot kerätään erikseen naisista ja miehistä.

Tiedon muoto

Tiedonkeruulomakkeessa kaksi kohtaa:

1. Avoimen yliopisto-opetuksen opiskelijat, miehet
2. Avoimen yliopisto-opetuksen opiskelijat, naiset

Kuhunkin kohtaan merkitään tieto kokonaislukuna.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Avoimessa yliopistossa järjestettyyn opetukseen osallistuneiden opiskelijoiden määrä. Opiskelija on osallistunut avoimessa yliopistossa järjestettyyn opetukseen, kun hänen ilmoittautuminen liittyy avoimen yliopiston järjestämään "opetuksen toteutukseen". "Opetuksen toteutus" on avoimen yliopiston järjestämä, kun "ulkoisen organisaation yksikkö" sen "ulkoinen organisaatio opetuksen toteutuksessa" on korkeakoulun avoin yliopisto.

Jaetaan kenttiin opiskelijoiden (henkilö) sukupuolen mukaisesti.

3.6.1.2 Avoimeen yliopisto-opetukseen osallistuneet (brutto-opiskelijamäärä)

Kuvaus

Avoimeen yliopisto-opetukseen osallistuneiden lukumäärä. Osallistujamäärä lasketaan kalenterivuoden aikana avoimen yliopisto-opetuksen kurssin aloittaneiden henkilöiden lukumäärän kautta. Sama henkilö voi esiintyä vuotta, yliopistoa, koulutusala ja koulutuksen järjestäjää kohden useammin kuin kerran.

Tiedot luokitellaan koulutusalan mukaan, koulutuksen järjestäjän mukaan ja sen mukaan onko henkilö tutkinto-opiskelija asianomaisessa yliopistossa.

Tiedon muoto

Tiedonkeruulomakkeessa kymmenen kohtaa:

- 1a. Yliopiston itse järjestämä opetus, asianomaisen yliopiston tutkinto-opiskelija
- 1b. Yliopiston itse järjestämä opetus, ei ole asianomaisen yliopiston tutkinto-opiskelija

2a. Yliopiston yhteistyössä kansalais- tai työväenopiston kanssa järjestämä opetus, asianomaisen yliopiston tutkinto-opiskelija

2b. Yliopiston yhteistyössä kansalais- tai työväenopiston kanssa järjestämä opetus, ei ole asianomaisen yliopiston tutkinto-opiskelija

3a. Yliopiston yhteistyössä kansanopiston kanssa järjestämä opetus, asianomaisen yliopiston tutkinto-opiskelija

3b. Yliopiston yhteistyössä kansanopiston kanssa järjestämä opetus, ei ole asianomaisen yliopiston tutkinto-opiskelija

4a. Yliopiston yhteistyössä kesäyliopiston kanssa järjestämä opetus, asianomaisen yliopiston tutkinto-opiskelija

4b. Yliopiston yhteistyössä kesäyliopiston kanssa järjestämä opetus, ei ole asianomaisen yliopiston tutkinto-opiskelija

5a. Yliopiston yhteistyössä muiden järjestäjien kanssa järjestämä opetus, asianomaisen yliopiston tutkinto-opiskelija

5b. Yliopiston yhteistyössä muiden järjestäjien kanssa järjestämä opetus, ei ole asianomaisen yliopiston tutkinto-opiskelija

Em. tiedot kerätään koulutusaloittain.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Avoimessa yliopistossa järjestettyyn opetukseen osallistuneiden määrä. Opiskelija on osallistunut avoimessa yliopistossa järjestettyyn opetukseen, kun hänen ilmoittautumisensa liittyy avoimen yliopiston järjestämään opetuksen toteutukseen. Opetuksen toteutus on avoimen yliopiston järjestämä, kun ulkoisen organisaation yksikkö sen ulkoisessa organisaatiossa opetuksen toteutuksessa on korkeakoulun avoin yliopisto.

Ryhmitellään opetuksen toteutuksen koulutuksen sisällön koulutusalan mukaan. Lisäksi osallistuneet jaotellaan sen mukaan, ovatko he korkeakoulun tutkinto-opiskelijoita vai eivät

3.6.1.3 Tarjottujen opintopisteiden määrä

Kuvaus

Tarjottujen opintopisteiden lukumäärä (yliopiston kalenterivuoden aikana avoimena yliopisto-opetuksena käynnistämä opetus opintopisteinä).

Tiedon muoto

Tarjottujen opintopisteiden lukumäärä koulutusaloittain.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Avoimessa yliopistossa tarjottuihin opintojakson toteutuksiin liittyvien opintojaksojen laajuuksien yhteissumma. Jos sama opintojakso toteutetaan useamman kerran, lasketaan opintopisteet jokaiselta toteutuskerralta

3.6.1.4 Erillisten opintojen opiskelijamäärä

Kuvaus

Erillisinä opintoina ilman tutkinnonsuorittamisoikeutta opiskelleiden henkilöiden lukumäärä. Mukaan ei lasketa asianomaisen korkeakoulun tutkinto-opiskelijoita ko. lukukaudelta.

Erillisinä opintoina suoritettavissa opinnoissa yliopisto myöntää omaehtoisesti koulutukseen hakeutuvalla henkilölle ajallisesti ja sisällöllisesti rajatun oikeuden suorittaa tutkintoihin kuuluvia opintoja ilman tutkinnonsuorittamisoikeutta. Opinto-oikeus rajoittuu tuolloin siihen oppiaineeseen ja siihen arvosanaan tai opintokokonaisuuteen, jonka suorittamista varten oikeus on myönnetty.

Yliopistojen tutkinnoista annetun valtioneuvoston asetuksen (794/2004) 19 §:n mukaisia opettajankoulutuksen opintoja suorittavat opiskelijat lasketaan mukaan, silloin kun ne suoritetaan erillisinä

opintoina. Sen sijaan joustavan opinto-oikeuden sopimuksen piiriin kuuluvia niin sanottuja JOO-opintoja suorittavia opiskelijoita ja ulkomaalaisia vaihto-opiskelijoita ei oteta huomioon.

Tiedot kerätään erikseen erillisiä opintoja suorittavista ja opettajakoulutuksen opintoja suorittavista.

Tiedon muoto

Tiedonkeruulomakkeessa kaksi kohtaa:

1. Erillisillä opinto-oikeuksilla opintoja suorittaneiden lukumäärä (ei sisällä opettajankoulutuksen opintoja suorittaneita)
2. Opettajankoulutuksen opintoja erillisillä opinto-oikeuksilla suorittaneiden lukumäärä

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Ilman tutkinto-oikeutta olevien opiskelijoiden lukumäärä. Summaan lasketaan kaikki opiskelijat, joilla ei ole ao. lukukaudella opinto-oikeutta korkeakoulututkintoon kyseisessä korkeakoulussa. Joo-opinto-oikeudella opiskelevia eikä ulkomaalaisia vaihto-opiskelijoita ei sisällytetä lukemaan.

3.7 Opettaja- ja tutkijavierailut

Opettaja- ja tutkijavierailuissa kerätään tiedot sekä yliopiston henkilökunnan opettaja- ja tutkijavierailuista ulkomaille sekä ulkomaalaisista korkeakouluista Suomeen tehtävistä opettaja- tai tutkijavierailuista.

Tiedot kerätään erikseen lyhyistä ja pitkistä vierailuista. Lyhyt vierailu tarkoittaa vähintään viikon (viisi työpäivää) kestänyttä vierailua ja pitkä vierailu tarkoittaa yhden kuukauden tai kauemmin kestäneitä vierailuja.

Vierailuiksi lasketaan vain tutkimus- tai opetustehtävissä tehdyt vierailut. Esim. pelkkää konferenssiin osallistumista ei lasketa vierailuksi.

Tiedot kerätään per vierailu, yhdellä henkilöllä voi olla useita vierailuja per kalenterivuosi. Vierailu merkitään sillä kalenterivuodelle, jona se on alkanut.

3.7.1 Kerättävät tiedot ja suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Tiedot kerätään vuosi, yliopisto ja koulutusala-

3.7.1.1 Opettaja- ja tutkijavierailut ulkomaille

Kuvaus

Tiedot kerätään yliopistoon palvelussuhteessa olevilta sekä niiltä jatko-opiskelijoilta, jotka A) osallistuvat aktiivisesti jatkotutkinto-opetukseen ja B) ovat saaneet säännöllistä apurahaa vähintään 6 yhtäjaksoista kuukautta.

Tiedon muoto

Tiedonkeruulomakkeessa kaksi kohtaa:

1. Lyhyet opettaja- ja tutkijavierailut ulkomaille (vierailun kesto vähintään 1 viikko).
2. Pitkät opettaja- ja tutkijavierailut ulkomaille (vierailun kesto vähintään 1 kuukausi)

Tiedot kerätään koulutusaloittain.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Käsitemalli on tutkimus- ja kehittämistoiminnan osalta vielä kehitysvaiheessa.

3.7.1.2 Opettaja ja tutkijavierailut ulkomailta

Kuvaus

Opettaja- ja tutkijavierailuiksi Suomeen lasketaan kuuluvaksi yliopistoissa vähintään yhden viikon (tarkoittaa viittä työpäivää) yhtäjaksoisesti työskennelleet ulkomaalaisista korkeakouluista tulleet vierailijat. Ei kuitenkaan pysyväisluonteisesti palkattuja ulkomaisia henkilöitä eikä yliopistossa jatkotutkintoa suorittavia opiskelijoita. Pysyväisluontoisen palkkauksen raja on yli vuoden kestävä yhtäjaksoinen työskentely.

Tiedon muoto

Tiedonkeruulomakkeessa kaksi kohtaa:

1. Lyhyet opettaja- ja tutkijavierailut ulkomailta (vierailun kesto vähintään 1 viikko).
1. Pitkät opettaja- ja tutkijavierailut ulkomailta (vierailun kesto vähintään 1 kuukausi)

Tiedot kerätään koulutusaloittain.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Käsitemalli on tutkimus- ja kehittämistoiminnan osalta vielä kehitysvaiheessa.

3.8 Tilatiedonkeruu

Tilatiedonkeruussa kerätään tiedot yliopistojen käytössä olevista huoneistoneliömetreistä. Tiedot kerätään erikseen yliopistokiinteistöosakeyhtiöitten tiloista (osakeyhtiöittäin), muista vuokratiloista sekä erikseen tiedot harjoittelukoulujen käytössä olevista tiloista. Tiedonkeruussa sovelletaan valtionvarainministeriön käynnistämän virastojen toimitilatiedonkeruun tapaan Optimaze- järjestelmän mukaisesti tai vastaavasti määriteltyjä huoneistoneliömetrialoja.

3.8.1 Kerättävät tiedot ja suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Tiedot kerätään vuosi ja yliopistotasolla.

3.8.1.1 Yliopistokiinteistöyhtiön toimitilat

Kuvaus

Yliopistojen käytössä olevat Suomen Yliopistokiinteistöt Oy:n, Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n ja Aalto-Yliopistokiinteistöt Oy:n omistamat tilat.

Tiedon muoto

Tiedonkeruulomakkeessa kohta jokaiselle yliopistokiinteistöt osakeyhtiölle.

1. Suomen Yliopistokiinteistöt Oy
2. Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy
3. Aalto-Yliopistokiinteistöt Oy

Tiedot merkitään huoneistoneliömetreittäin. Tiedot kokonaislukuina.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Summataan yliopistokiinteistöyhtiöiden omistamien rakennuksien tilojen pinta-alat. Rakennukseen ja kiinteistöön liittyy Ulkoinen organisaatio roolilla Omistaja. Ulkoisen organisaation eräs organisaatiotyyppi on yliopistokiinteistöyhtiö.

3.8.1.2 Muut vuokratilat

Kuvaus

Yliopistojen käytössä olevat muut kuin yliopistokiinteistöt osakeyhtiöiden tilat.

Tiedon muoto

Tiedot merkitään huoneistoneliömetreittäin. Tiedot kokonaislukuina.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Neliömäärien summa niistä korkeakoulun tiloista, joihin liittyy roolilla vuokranantaja Ulkoinen organisaatio joka ei ole organisaatiotyypiltään yliopistokiinteistöyhtiö.

3.8.1.3 Harjoittelukoulujen tilat

Kuvaus

Yliopistojen harjoittelukoulujen käytössä olevat tilat.

Tiedon muoto

Tiedot merkitään huoneistoneliömetreittäin. Tiedot kokonaislukuina.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Summataan niiden tilat neliömäärä, joiden käyttäjäksi on merkitty harjoittelukoulu. Harjoittelukoulu on Laitos/osasto käsitteen alakäsite.

3.9 Harjoittelukoulut

Erillisessä harjoittelukoulutiedonkeruussa kerätään tietoja harjoittelukoulujen oppilaista ja harjoittelukoulun toiminnasta. Harjoittelukouluihin liittyviä tietoja kerätään myös henkilöstötiedonkeruun (3.1), opintopistetiedonkeruun (3.2) ja tilatiedonkeruun (3.8) yhteydessä.

3.9.1 Kerättävät tiedot ja suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Tiedot kerätään vuosi ja yliopistotasolla.

3.9.1.1 Harjoittelukoulun oppilaat

Kuvaus

Oppilasmäärä kalenterivuonna kevät- ja syyslukukauden keskiarvona. Jaottelu seuraavasti:

- yhteensä
- esiopetus
- perusopetuksen vuodet 1-6
- perusopetuksen vuodet 7-9
- lukio

Tiedon muoto

Tiedonkeruulomakkeessa viisi saraketta kullekin em. ryhmälle, joihin merkitään tiedot kokonaislukuna.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Harjoittelukoulun oppilasmäärä koulutusasteittain lasketaan harjoittelukoulun oppilas –käsitteen ilmentymistä.

3.9.1.2 Harjoittelukoulun kokonaistuntimäärä

Kuvaus

Syyslukukauden työsuunnitelmasta poimittu kokonaistuntimäärä viikkotunteina, joka on säännöllisen palkanmaksun perustana.

Tiedon muoto

Yhteensä vuosiviikkotunteja, kokonaisluku.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Viikkotuntien summa niistä työaika-suunnitelma-käsitteen ilmentymistä, joiden kustannuspaikka kuuluu harjoittelukouluun (harjoittelukoulu on Laitoslaitos/osaston alityyppialikäsité).

3.9.1.3 Harjoittelukoulun opettajankoulutustehtävien kokonaisviikkotunnit

Kuvaus

Opettajankoulutustehtävistä maksettavat vuosiviikkotunnit yhteensä. Harjoittelukoulun toimintamäärärahoilla maksettavista opettajankoulutustehtävistä maksettavat vuosiviikkotunnit yhteensä, (esimerkiksi ohjaus, koordinointi, didaktiikan opetus, demonstraatiokoulutus, täydennyskoulutus).

Tiedon muoto

Yhteensä vuosiviikkotunteja, kokonaisluku.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Viikkotuntien summa niistä työaika-suunnitelma-ilmentymistä, joiden kustannuspaikka kuuluu harjoittelukouluun, ja joiden työaika-kirjaustehtävän toiminto on ”opetus”.

3.10 Taloustiedonkeruu

TALOUSTIEDONKERUU-OSIOTA TARKENNETAAN SYKSYN 2012 AIKANA

Yliopistojen uuden oikeudellisen aseman myötä yliopistojen taloudellinen raportointi ja taloustiedonkeruiden tietosisällöt muuttuivat vuodesta 2010 alkaen. Yliopistot laativat kirjanpitolain mukaisen tilinpäätöksen. Yliopistojen talousseuranta rakentuu pääosin tämän lakisääteisen tilinpäätösraportoinnin tuottamien tietojen pohjalle. Kirjanpitolain mukainen tilinpäätösraportointi tuottaa riittävät tiedot mm. yliopistojen kannattavuuden, omavaraisuuden ja maksuvalmiuden seurantaan. Osa tilinpäätöstiedoista toimitetaan opetus- ja kulttuuriministeriölle tilinpäätöstä tarkemmalla jaottelulla. Tilinpäätöstietojen lisäksi yliopistot toimittavat ministeriölle sen tarvitsemat muut taloustiedot.

Vuoden 2010 tiedonkeruussa havaittujen vertailukelpoisuusongelmien takia tiedot ilmoitetaan lomakkeiden 1-3 ja 5 osalta myös tilikaudelta 2010. Yliopistot korjaavat tarvittaessa tilivuotta 2010 koskevia tietoja siten, että ne ovat sisällöltään tämän ohjeen mukaisia ja vertailukelpoisia tilivuoden 2011 tietojen kanssa (mm. kompensoitavan arvonlisäveron käsittely). Jatkossa vertailuvuoden tiedot ilmoitetaan vain tuloslaskelma- ja tasetiedoista (lomakkeet 1 ja 2) kuten tilinpäätöksessä.

Taloustiedonkeruulomakkeita on yhteensä viisi: Tuloslaskelma ja sitä täydentävät taloustiedot (1), Tase (2), Toimintokohtaiset tuloslaskelmatiedot (3), Tutkimusmenot (4) sekä Kustannustiedot (5).

Tiedonkeruulomakkeiden 1 ja 2 tiedot toimitetaan myös yliopistokonsernista, mikäli yliopisto on velvollinen laatimaan konsernitilinpäätöksen. Taloustietojen tiedonkeruuohjeissa mainitut sarakkeet kirjainkoodeineen viittaavat kyseisen tiedonkeruulomakkeen Excel-syöttöpohjan sarakkeisiin. Kaikissa tiedonkeruulomakkeissa sarakkeet A ja B ovat samansisältöisiä.

Kaikki taloustiedot ilmoitetaan euron tarkkuudella (lomakkeet eivät hyväksy muita kuin kokonaislukuja). Ne tiedonkeruulomakkeiden sarakkeet, joihin ei tule tietoa jätetään tyhjiksi (= tietoa ei ole). Mikäli tuotto- tai kulutieto on olemassa, mutta se saa arvon nolla, merkitään sarakkeeseen nolla. Lomakkeissa 1 ja 2 tiedot, joiden kohdalla näkyy tämän tiedonkeruuohjeen selitteessä merkintä (+/-) voivat saada joko positiivisen tai negatiivisen arvon. Muut luvut ovat lähtökohtaisesti positiivisia riippumatta siitä, onko kyseessä tuotto- vai kuluerä.

Tiedonkeruulomakkeilla kerättävien tietojen lisäksi yliopistojen tulee toimittaa tilinpäätösasiakirjat liitetietoineen sekä toimintakertomus tilikaudelta 2011 sähköisessä muodossa KOTA -järjestelmään asiakirjojen valmistuttua.

3.10.1 Tuloslaskelma ja sitä täydentävät tiedot

Tuloslaskelman tehtävänä on kuvata tuloksen muodostumista. Kirjanpitovelvollisten on laadittava tuloslaskelmansa kirjanpitoasetuksessa (1339/1997) esitettyjen tuloslaskelmakaavojen mukaisesti. Yliopistot laativat tuloslaskelmansa kirjanpitoasetuksen 1 luvun 3 §:ssä esitetyn aatteellisen yhteisön ja säätiön tuloslaskelmakaavan (ns. järjestökaavan) mukaisesti. Koska asetuksessa määritelty kaava on alaotsikoiltaan melko suppea, laativat yliopistot tuloslaskelmansa asetuksen kaavaa yksityiskohtaisempana.

Yliopistoa koskevat tuloslaskelmatiedot toimitetaan OKM:lle tilinpäätöksessä (Kaava 1) esitettyä yksityiskohtaisemmin. Tarkempia tietoja kysytään mm. avustustuotoista, varsinaisen toiminnan kuluista sekä lahjoituksista. Lisäksi tiedonkeruuseen on sisällytetty tuloslaskelmaa täydentäviä tietoja, mm. summatiedot Varsinaisen toiminnan kuluista yhteensä sekä liiketoiminnan kulujen osuus em. kuluista. Lomakkeen lopussa kysytään lisäksi erikseen tiedot alv-kompensaatiototeumasta, harjoittelukoulujen rahoituksesta, apteekkimaksuista ja apteekkiveron kompensatiosta (kaksi viimeksi mainittua vain HY ja ISY) sekä yliopiston varsinaisen toiminnan liiketoiminnan tuottoihin ja muihin tuottoihin sisältyvästä ulkomaisesta rahoituksesta. Tuloslaskelmatiedot toimitetaan myös yliopistokonsernista, mikäli yliopisto on velvollinen laatimaan konsernitilinpäätöksen. Yliopistokonsernin tiedot toimitetaan tuloslaskelmakaavan (Kaava 2) mukaisesti.

Kaava 1: Yliopiston tuloslaskelma

Tuloslaskelma

1.1.-31.12.20XX 1.1.-31.12.20XX-1

VARSINAINEN TOIMINTA

Tuotot		
Avustustuotot	0,00	0,00
Liiketoiminnan tuotot	0,00	0,00
Muut tuotot	0,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut		
Poistot	0,00	0,00
Muut kulut	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Tuotto-/kulujäämä	0,00	0,00
VARAINHANKINTA		
Tuotot		
Keräysten tuotot	0,00	0,00
Lahjoitukset	0,00	0,00
Liiketoiminnan tuotot	0,00	0,00
Muut tuotot	0,00	0,00
Kulut		
Keräysten kulut	0,00	0,00
Lahjoituksiin liittyvät kulut	0,00	0,00
Liiketoiminnan kulut	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Muut kulut		
Tuotto-/kulujäämä	0,00	0,00
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot		
Osinkotuotot	0,00	0,00
Korkotuotot	0,00	0,00
Vuokratuotot	0,00	0,00
Myyntivoitot	0,00	0,00
Arvonlennusten palautukset	0,00	0,00
Liiketoiminnan tuotot	0,00	0,00
Muut tuotot		
Kulut		
Korkokulut	0,00	0,00
Yhtiövastikkeet	0,00	0,00
Myyntitappiot	0,00	0,00
Arvonlennukset	0,00	0,00
Liiketoiminnan kulut	0,00	0,00
Muut kulut	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Tuotto-/kulujäämä	0,00	0,00
SATUNNAISET ERÄT		
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
YLEISAVUSTUKSET	0,00	0,00
Yliopistolain mukainen valtionrahoitus	0,00	0,00
Muut yleisavustukset	0,00	0,00
Omakatteisten rahastojen muutos	+/-0,00	+/-0,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00
TILINPÄÄTÖSSIIRROT		
Poistoeron muutos	+/-0,00	+/-0,00
Sidottujen rahastojen muutos	+/-0,00	+/-0,00
Tuloverot	<u>+/-0,00</u>	<u>+/-0,00</u>
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (alijäämä)	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Kaava 2: Yliopistokonsernin tuloslaskelma**Konsernin tuloslaskelma**

	1.1.-31.12.20XX	1.1.-31.12.20XX-1
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot		
Avustustuotot	0,00	0,00
Liiketoiminnan tuotot	0,00	0,00
Muut tuotot	0,00	0,00
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	+/-0,00	+/-0,00
Kulut		
Henkilöstökulut		
Poistot	0,00	0,00
Muut kulut	0,00	0,00
Vähemmistöosuus	<u>+/-0,00</u>	<u>+/-0,00</u>
Tuotto-/kulujäämä	0,00	0,00
VARAINHANKINTA		
Tuotot		
Keräysten tuotot	0,00	0,00
Lahjoitukset:	0,00	0,00
Liiketoiminnan tuotot	0,00	0,00
Muut tuotot	0,00	0,00
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	+/-0,00	+/-0,00
Kulut		
Keräysten kulut	0,00	0,00
Lahjoituksiin liittyvät kulut	0,00	0,00
Liiketoiminnan kulut	0,00	0,00
Muut kulut	0,00	0,00
Vähemmistöosuus	<u>+/-0,00</u>	<u>+/-0,00</u>
Tuotto-/kulujäämä	0,00	0,00
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot		
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	+/-0,00	+/-0,00
Osinkotuotot	0,00	0,00
Korkotuotot	0,00	0,00
Vuokratuotot	0,00	0,00
Myyntivoitot	0,00	0,00
Arvonlennusten palautukset	0,00	0,00
Liiketoiminnan tuotot	0,00	0,00
Muut tuotot	0,00	0,00
Kulut		
Korkokulut	0,00	0,00
Yhtiövastikkeet	0,00	0,00
Myyntitappiot	0,00	0,00
Arvonlennukset	0,00	0,00
Liiketoiminnan kulut	0,00	0,00
Muut kulut	0,00	0,00
Vähemmistöosuus	<u>+/-0,00</u>	<u>+/-0,00</u>
Tuotto-/kulujäämä	0,00	0,00
SATUNNAISET ERÄT		

Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	+/-0,00	+/-0,00
YLEISAVUSTUKSET	0,00	0,00
Yliopistolain mukainen valtionrahoitus	0,00	0,00
Muut yleisavustukset	0,00	0,00
Omakatteisten rahastojen muutos	+/-0,00	+/-0,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00
TILINPÄÄTÖSSIIRROT		
Poistoeron muutos	+/-0,00	+/-0,00
Sidottujen rahastojen muutos	+/-0,00	+/-0,00
Tuloverot	<u>+/-0,00</u>	<u>+/-0,00</u>
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (alijäämä)	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

3.10.1.1 Tiedonkeruulomakkeella 1 kerättävät tiedot

Yliopistot merkitsevät samalle tiedonkeruulomakkeelle sekä yliopiston että yliopistokonsernin tiedot. Lomakkeella annetaan **ensin yliopiston tiedot, sitten yliopistokonsernin tiedot**. Yliopistokonsernin tiedot erotetaan yliopiston tiedoista ns. konsernitunnuksen avulla (= K-kirjain + yliopiston nimi). **Tiedot annetaan sekä tilikaudelta 2011 että tilikaudelta 2010 (vertailutieto).**

Sarakkeiden T, AF, AQ, AV, AX ja BL tiedot koskevat vain yliopistokonsernia. Yliopistokonsernista ei eritellä tarkemmin varsinaisen toiminnan tuottoja ja kuluja (sarakkeet D-Q ja V-AC) eikä lahjoitusten antajatahoja (AL-AN),

Sarake A

Yliopiston tai yliopistokonsernin nimi.

Lomake on rakennettu siten, että riveillä 9 ja 10 voi ilmoittaa vain emoyliopiston tiedot, rivillä 11 ja 12 konsernin tietoja.

Sarake B

Tilikausi 1.1.-31.12.20XX kalenterivuoden tarkkuudella (YYYY), esim. 2010. Tilikausi valitaan tietoja syötettäessä tiedonkeruulomakkeen alusvetovalikosta, josta on mahdollista valita tilikaudeksi vuosi 2010 tai 2011. Lomakkeelle syötetään ensin vertailuvuoden tiedot ja sitten tilinpäätösvouden tiedot.

VARSINAINEN TOIMINTA: Sarakkeet C - AI

Varsinaisella toiminnalla tarkoitetaan kirjanpitovelvollisen ilmoittaman tarkoituksensa ja toimialansa mukaista toimintaa. Tilinpäätöstietojen lisäksi ilmoitetaan tiedot varsinaisen toiminnan avustustuotoista rahoituslähteittäin, tarkemmat tiedot kulujen jakautumisesta sekä summatietona varsinaisen toiminnan kulut sekä liiketoiminnan kulut yhteensä.

Sarakkeet C - S

Yliopiston **Varsinaisen toiminnan tuotot**. Avustustuottojen (C-Q) erittely pohjautuu **Sektoriluokitukseen**, mutta on osittain em. luokitusta tarkempi. Jäljempänä tekstissä esiintyvät S-alkuiset koodit viittaavat tähän luokitukseen. **Yliopisto voi ilmoittaa vertailutiedot tilikaudelta 2010 samalla tarkkuudella, kuin edellisessä tiedonkeruussa, mikäli se ei pysty tuottamaan kyseisen vuoden tietoja tässä dokumentissa esitetyllä tarkkuudella.**

Sarake C

Avustustuotot yhteensä. Konsernin osalta avustustuotoista ilmoitetaan vain tämä tieto. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot emoyliopiston osalta automaattisesti sarakkeista D-Q eli tämä kohta täytetään (emoyliopiston osalta) syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. On kuitenkin hyvä tarkistaa sarakkeiden D-Q täyttämisen jälkeen, että summatieto (sarakkeessa C) on tilinpäätöksessä esitetyn mukainen.

Sarake D

Kotimaiset yritykset, pl. rahoituslaitokset. Sisältää myös valtion ja kuntien pääasiassa liiketoimintaa harjoittavat yksiköt sekä valtion ja kuntien liikelaitokset (Sektoriluokitus: S11).

Sarake E

Kotimaiset rahoituslaitokset (S12), myös Kuntarahoitus Oyj.

Sarake F

Kotimaiseen sektoriin kuuluvat kotitaloudet (S14). Kotitaloussektori muodostuu seuraavista alasektoreista: työnantaja- ja muut elinkeinonharjoittajien kotitaloudet, palkansaajakotitaloudet, omaisuustulojen ja tulonsiirtojen kotitaloudet (mm. opiskelija- ja eläkeläiskotitaloudet) sekä laitoskotitaloudet.

Sarakkeet G-K

Ulkomainen rahoitus

Mikäli erittelyä EU-maat ja muut maat ei voida tehdä tilivuoden 2010 tietojen osalta, toimitetaan tiedot jaottelulla EU, ulkomainen yritysrahoitus ja ulkomainen muu rahoitus. Tällöin **täytetään** siis **vain sarakkeet G, J ja K** ja sarakkeet H ja I jätetään tyhjäksi. Tilivuodesta 2011 alkaen tiedot toimitetaan alla esitetyn jaottelun mukaisesti.

G = suoraan EU:lta tuleva rahoitus, mukaan lukien sosiaali- ja aluekehitysrahastojen EU-osuudet (S212). Rahoitus sisältää kansallisesta rahoituksesta valtion osuuden.

H = Euroopan unionin maista tuleva yritysrahoitus (S211: yritysrahoituksen osuus)

I = Euroopan unionin alueelta tuleva muu rahoitus (S211: muun rahoituksen osuus).

J = Muualta kuin Euroopan unionin maista tuleva ulkomainen yritysrahoitus (S22: yritysrahoituksen osuus)

K = Muualta kuin Euroopan unionin maista tuleva ulkomainen muu rahoitus (S22: muun rahoituksen osuus), ml. kansainväliset järjestöt.

Sarakkeet L-P

Julkinen rahoitus (pl. OKM:n yliopistolain 49 §:n mukainen rahoitus, joka ilmoitetaan sarakkeessa BP)

L = Valtion rahoitus, pois lukien OKM:n yliopistolain mukainen rahoitus sekä Suomen Akatemian ja Tekesin rahoitus (S1311, pl. edellä mainitut rahoituslähteet). Sisältää myös valtion budjetin ulkopuolisista rahastoista muut kuin pääasiassa liiketoimintaa harjoittavat yksiköt. Sisältää OKM:n muut varsinaiseen toimintaan antamat avustukset.

M = Suomen Akatemian rahoitus

N = Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen (Tekesin) rahoitus

O = Kunnilta ja kuntayhtymiltä saatu rahoitus. Kunnilla ja kuntayhtymillä (S1313) tarkoitetaan esim. kuntien virastoja ja laitoksia, maakuntien liittoja, seutukuntayhtymiä sekä kuntia palvelevia voittoa tavoittelemattomia kuntayhteisöjä. Tähän ryhmään eivät kuulu kuntien liikelaitokset ja pääasiassa liiketoimintaa harjoittavat yksiköt eivätkä liikelaitoskuntayhtymät (kuuluvat sarakkeeseen D).

P = Muulla julkisella hallinnolla tarkoitetaan työeläkelaitoksilta sekä muilta sosiaaliturvarahastoilta saatua rahoitusta. Muuhun julkiseen rahoitukseen luetaan mm. eläkevakuutusyhtiöt, eläkesäätiöt ja -kassat sekä työttömyysvakuutusjärjestelmää hoitavat yksiköt (S1314)

Sarake Q

Kotitalouksia palvelevien **voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen** rahoitus, esim. evankelis-luterilainen ja ortodoksinen kirkko sekä muut uskonnolliset yhteisöt, terveys-, koulutus- tai sosiaalipalveluita tarjoavat yhdistykset, säätiöt, rahastot, puolueet ja työntekijäjärjestöt. (S15)

Sarake R

Yliopiston varsinaiseen toimintaan kuuluvat liiketoiminnan tuotot. Liiketoiminnan tuotoilla tarkoitetaan lähtökohtaisesti verottajan elinkeinotoiminnaksi määriteltävän toiminnan tuottoja. Tässä kohdassa esitetään se liiketoiminta, jota ei ole eriytetty yliopiston varsinaisesta toiminnasta ja josta laaditaan tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettävä erillinen tuloslaskelma. Tällaista toimintaa ovat mm.

tilaustutkimus, koulutuspalvelut (esim. yrityskoulutus, täydennyskoulutus), ulkopuolisille myydyt tutkimus- ja analyysipalvelut, painopalvelut sekä kirjojen ja julkaisujen myynti.

Sarake S

Muut varsinaisen toiminnan tuotot. Tällaisia tuottoja ovat esimerkiksi avoimen yliopiston maksut, erilaiset käyttökorvaukset, seminaarien osallistumismaksut, liiketoimintaan lukeutumaton tilaustutkimus, julkisoikeudellinen toiminta, liiketoimintaan kuulumattomat vuokratuotot, pääsylipputuotot sekä opiskelijoiden ateriatuet.

Sarake T

Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta (voitosta/tappiosta, +/-). Tieto ilmoitetaan vain konsernista.

Sarakkeet U-AE

Yliopiston Varsinaisen toiminnan kulut.

Sarakkeet U-X

Tilinpäätöksessä **henkilöstökulut** esitetään tuloslaskelmassa yhtenä rivinä. Tiedonkeruussa henkilöstökulut esitetään kuitenkin jaoteltuna alla mainittuihin eriin. Henkilöstökulujen erittely esitetään virallisessa tilinpäätöksessä tilinpäätöksen liitetiedoissa.

U = Henkilöstökulut yhteensä. Konsernin henkilöstökuluista ilmoitetaan vain tämä tieto. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot emoyliopiston osalta automaattisesti sarakkeista V-X eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. On kuitenkin hyvä tarkistaa sarakkeiden V-X täyttämisen jälkeen, että summatieto (sarakeessa U) on tilinpäätöksessä esitetyn mukainen.

V = Palkat ja palkkiot. Erään kirjataan tilikaudelta suoritettavat palkansaajalle maksetut palkat (pl. sairaus- ja äitiysloma-ajan palkkoja vastaan saadut sairausvakuutuskorvaukset, jotka vähennetään palkkasummasta) ja rahapalkkaan rinnastettavat luontoisedut sekä rahamääräisiin palkkoihin ja palkkioihin sisältyvät kaikki palkansaajan maksettavaksi tulevat maksut sekä mahdolliset irtisanomisen johdosta suoritettavat korvaukset.

W = Eläkemaksut. Eläkekuluihin kirjataan suoritettavat eläkkeet ja työeläkevakuutusmaksut sekä kattamattoman eläkevastuun määrän muutos. Jos kattamattoman eläkevastuun muutosta ei suoriteta eläkelaitokselle, sen vastakirjaus tehdään taseen erään "Eläkelainat".

X = Muut henkilösivukulut. Erään kirjataan sosiaaliturvamaksut, kansaneläkemaksut sekä muut pakolliset henkilösivukulut työeläkevakuutusmaksuja lukuun ottamatta.

Sarake Y

Tarvikkeilla ja tavaroilla tarkoitetaan arvoltaan vähäisiä koneita, kalustoa ja kuljetusvälineitä sekä muita tarvikkeita. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

Sarake Z

Palvelujen ostoihin luetaan ulkopuolisilta ostetut palvelut sekä palvelujen tuottajan laskuttamat tarvike- ja matkakulut. Tällaisia palveluita ovat esim. toimisto- ja atk-palvelut, koneiden ja laitteiden kunnossapito, jätehuolto ja siivouspalvelut sekä kone- ja laitevuokrat, mikäli vuokraan sisältyy palvelua. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

Sarakkeet AA-AB

Tiedonkeruussa ilmoitetaan erikseen **tilakustannukset** seuraavasti:

AA = Vuokrat

AB = Muut tilakustannukset, esim. vuokraan sisältyvät vesi- ja sähkömaksut.

Tilakustannuksia ei ilmoiteta konsernista.

Sarake AC

Kone- ja laitevuokrat, joiden vuokraan ei sisälly palvelua. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

Sarake AD

Suunnitelman mukaiset poistot

Sarake AE

Muut varsinaisen toiminnan kulut. Huom! Emoyliopiston ja konsernin osalta tämä luokka ei sisällä täysin samoja kulueriä, koska emoyliopisto erittelee 'muita kuluja' tarkemmin sarakkeissa Y-AC, minkä vuoksi tähän sarakkeeseen jäävät vain em. luokkiin kuulumattomat muut kulut. Konsernin osalta tämä sarake sisältää sarakkeiden Y-AC kuluerät.

Sarake AF

Vähemmistöosuus (+/-). Tieto ilmoitetaan vain konsernista. Vähemmistöosuudella tarkoitetaan konsernin tytäryhtiöiden ulkopuolisten omistajien omistamia osakkeita vastaavaa osuutta konsernin tilikauden tuloksesta. Vähemmistön osuutta vastaava osa tytäryrityksen tuloksesta esitetään konsernituloslaskelmassa omana eränään.

Sarake AG

Varsinaisen toiminnan kulut yhteensä. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti edeltävien sarakkeiden luvuista. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein. Konsernin osalta lomake summaa vain sarakkeisiin U, AD, AE ja AF syötetyt tiedot.

Sarake AH

Yliopiston varsinaiseen toimintaan kuuluvan liiketoiminnan kulut yhteensä. HUOM! Mikäli yliopisto ilmoittaa tällä lomakkeella liiketoiminnan tuottoja, tulee sen ilmoittaa tässä kohdassa kaikki liiketoiminnasta aiheutuneet kulut. Liiketoiminnan tuotot ja kulut ilmoitetaan samansuuruisina myös lomakkeella 3.

Sarake AI

Varsinaisen toiminnan tuotto-/kulujaama (+/-) saadaan vähentämällä tuotoista (C+R+S(+T)) kulut (AG, konsernin osalta kuluerät: U+AD+AE+AF). Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti edellä mainittujen sarakkeiden luvuista. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein.

VARAINHANKINTA: Sarakkeet AJ - AW

Varainhankinta on toimintaa, jonka tarkoituksena on varojen hankkiminen yliopiston varsinaisen toiminnan menojen kattamiseksi.

Sarakkeet AJ-AQ**Varainhankinnan tuotot****Sarake AJ**

Keräystuotoilla tarkoitetaan rahankeräyksellä vastikkeetta rahan lahjoittajilta saatu rahaa. Rahankeräys edellyttää aina rahankeräyslupaa. (Rahankeräyslaki 5§, 255/2006).

Sarakkeet AK - AN

Tiedonkeruussa **lahjoitukset ja testamenttituotot** ilmoitetaan tuloslaskelmasta poiketen lahjoittajaryhmittäin eriteltynä. Lahjoituksilla tarkoitetaan lahjoittajan omasta aloitteesta ja ilman lahjoituksen saajan pyyntöä tai kehotusta saatuja lahjoituksia. Testamenttituotot muodostuvat yliopistolle testamentatuista rahamääräisistä lahjoituksista sekä testamenttien kautta lahjoituksena saadun omaisuuden tuotoista.

AK = Lahjoitukset yhteensä. Konsernista ilmoitetaan vain tämä tieto. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot emoyliopiston osalta automaattisesti sarakkeista AL-AN.

AL = Yrityksiltä saadut lahjoitukset

AM = Kotitalouksilta saadut lahjoitukset

AN = Muilta tahoilta saadut lahjoitukset

Muut kuin rahamääräiset vastikkeetta saadut lahjoitukset arvostetaan käypään arvoon. Nämä kirjataan varsinaisen toiminnan muiden tuottojen kautta.

Sarake AO

Yliopiston varainhankintaan liittyvän liiketoiminnan tuotot

Sarake AP

Muut varainhankinnan tuotot

Sarake AQ

Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta (voitosta/tappiosta, +/-). Tieto ilmoitetaan vain konsernista.

Sarakkeet AR-AV**Varainhankinnan kulut:**

AR = Keräystoiminnan kulut

AS = Lahjoituksiin ja testamenttien hoitoon liittyvät kulut

AT = Yliopiston varainhankintaan liittyvän liiketoiminnan kulut

AU = Muut varainhankinnan kulut

AV = Vähemmistöosuus (+/-). Tieto ilmoitetaan vain konsernista.

Sarake AW

Varainhankinnan tuotto/kulujäämä (+/-). Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti edeltävien sarakkeiden luvuista (varainhankinnan tuotot vähennettynä varainhankinnan kuluilla). Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein.

SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA: Sarakkeet AX - BM

Sijoitustoiminnan tuotoilla rahoitetaan yleensä varsinaista toimintaa.

Sarakkeet AX-BE

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot jaotellaan seuraavasti:

AX = Osuus osakkuusyriyten voitosta (tappiosta) (+/-). Tieto koskee vain konsernia.

AY = Osinkotuotot

AZ = Korkotuotot

BA = Sijoitusomaisuuteen kuuluvista tiloista saadut vuokratuotot.

BB = Myyntivoitot

BC = Sijoitusomaisuudesta kirjatut arvonalennusten palautukset. Sijoituksen käyvän arvon noustessa, aikaisemmin kirjattu arvonalennus voidaan palauttaa.

BD = Sijoitus- ja rahoitustoimintaan kuuluvan liiketoiminnan tuotot.

BE = Muut sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot, ml. sijoitusrahastojen voitonjakotuotot.

Sarakkeet BF-BL

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden kulut. Kuluja syntyy lähinnä ko. omaisuserien hankkimisesta ja hoitamisesta. Kulut jaotellaan seuraavasti:

BF = Korkokulut. Vieraan pääoman korkoja varten saadut korkoavustukset merkitään korkokulujen vähennykseksi.

BG = Sijoitusomaisuuteen kuuluvista tiloista maksetut vastikkeet ja kiinteistön hoitokulut. Yliopiston tulee tapauskohtaisesti määrittellä, mitkä kulut kuuluvat varsinaiseen toimintaan ja mitkä sijoitus- ja rahoitustoimintaan.

BH = Myyntitappiot

BI = Sijoitusomaisuudesta kirjatut arvonalennukset (käypä arvo alittaa kirjanpitoarvon).

BJ = Sijoitus- ja rahoitustoimintaan kuuluvan liiketoiminnan kulut

BK = Muut sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut, ml. osakkeiden hoitokulut.

BL = Vähemmistöosuus (+/-). Tieto ilmoitetaan vain konsernista.

Sarake BM

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotto-/kulujäämä (+/-). Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti edeltävien sarakkeiden luvuista (sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot vähennettynä em. toiminnan kuluilla). Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein.

Sarakkeet BN - BO

Satunnaiset erät. Satunnaisilla tuotoilla (**BN**) ja kuluilla (**BO**) tarkoitetaan sellaisia tuottoja ja kuluja, jotka ovat kirjanpitovelvollisen tavanomaisesta toiminnasta poikkeavia, kertaluonteisia ja olennaisia tapahtumia.

Sarakkeet BP - BQ

Yleisavustukset ovat yleisesti yliopiston toimintaa varten saatuja kohdentamattomia avustuksia.

BP = OKM:n maksama yliopistolain 49 §:n mukainen rahoitus. Huom! ei sisällä alv-kompensaatiota. (ks. tarkemmin koodisto).

BQ = Muut yleisavustukset kuten esimerkiksi yliopistoapteekkiliikkeen elinkeinotulosta maksaman tuloveron ja sen suorittaman apteekkimaksun korvaus Helsingin yliopistolle ja Itä-Suomen yliopistolle (ks. tarkemmin koodisto).

Sarake BR

Omakatteisten rahastojen muutos (+/-). Mikäli esimerkiksi lahjoitukseen tai testamenttiin liittyvien määräysten mukaan omakatteista rahastoa tulee kerryttää omaisuuden tuotolla, merkitään omaisuudesta kertyvät tuotot ja siitä aiheutuvat kulut siihen tuloslaskelman ryhmään johon ne luonteensa mukaan kuuluvat. Em. tuottojen ja kulujen erotuksen suuruinen rahastosiirto merkitään tähän kohtaan (omakatteisen rahaston lisäykseksi/vähennykseksi).

Sarake BS

Tilikauden tulos (+/-). Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti ($BS = AI + AW + BM + BN - BO + BP + BQ + BR$).

Sarakkeet BT - BU

Tilinpäätössiirroilla pyritään vaikuttamaan kirjanpitovelvollisen verotettavaan tuloon. Yliopistojen kohdalla tilinpäätössiirrot ovat tyypillisesti rahastojen muutoksia. Suunnitelman ylittävät ja alittavat poistot sekä vapaaehtoisten varausten muutokset kirjataan tuloslaskelmaan kuluiksi tai tuotoiksi samana tilikautena kuin ne vähennetään verotuksessa

BT = Poistoeron muutos (+/-). Suunnitelman mukaisen poiston ylittävä/alittava osa esitetään tässä erässä.

BU = Sidottujen rahastojen muutos (+/-). Siirrot rahastoihin ja rahastoista.

Sarake BV

Tilikauden tuloverot.

Sarake BW

Tilikauden ylijäämä (alijäämä) (+/-). Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti ($BW = BS + BT + BU - BV$).

OKM:N TARVITSEMAT TÄYDENTÄVÄT TIEDOT (ei ilmoiteta konsernista)

Sarake BX

Yliopiston varsinaiseen toimintaan kuuluvista liiketoiminnan tuotoista (sarake R) ulkomailta saadut tuotot yhteensä.

Sarake BY

Muista varsinaisen toiminnan tuotoista (sarake S) ulkomailta saadut tuotot yhteensä.

Sarake BZ

Yliopiston varsinaisen toiminnan (pl. liiketoiminta) arvonlisäverokulut yhteensä.

Sarake CA

Kompensoitavien arvonlisäverojen määrä tilikaudella (tilikauden alv-kompensaatioon oikeuttava toteuma). Yliopistolain mukaan yliopistoille korvataan arvonlisäverolain (1501/1993) 39 ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä yliopistojen muuhun kuin liiketaloudelliseen tutkimukseen liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistoille aiheutuneista kustannuksista. Kompensoitavista arvonlisäveroista tulee poistaa liiketaloudellisen toiminnan lisäksi myös sellaiset yliopistojen perustehtävien mukaiset arvonlisäverot, jotka on kompensoitu muuta kautta.

Sarake CB

VM:n rahoitukseen harjoittelukouluille tilikaudella (kotikuntakorvaukset) sisältyvä arvonlisävero.

Sarake CC

Muiden rahoittajien kompensoimat arvonlisäverot tilikaudella (esim. Tekes, Suomen Akatemia, EU-rakennerahastot (ESR, EAKR), jne.)

Sarake CD

VM:n rahoitus harjoittelukouluille tilikaudella (kotikuntakorvaukset), pl. VM:n maksamat arvonlisäverot (ks. kohta CB). Vain ne yliopistot, joilla on harjoittelukoulu täyttävät tämän kohdan.

Sarake CE

OKM:n rahoitus harjoittelukouluille tilikaudella. Vain ne yliopistot, joilla on harjoittelukoulu täyttävät tämän kohdan.

Sarake CF

Harjoittelukoulujen harjoittaman liiketoiminnan kulut. Vain ne yliopistot, joilla on harjoittelukoulu täyttävät tämän kohdan. (Jätetään tyhjäksi mikäli tällaista toimintaa ei ole. Huom! tällöin ei voi myöskään kirjata lomakkeeseen 3 Harjoittelukouluille liiketoiminnan tuottoja)

Sarake CG

Yliopistolle korvattu apteekkimaksu (koskee vain Helsingin ja Itä-Suomen yliopistoja). Yliopistolain 75 ja 92a §:ien mukaan valtio korvaa vuosittain yliopistolle määrän, joka vastaa yliopiston apteekkiliikkeestä suoritettua apteekkimaksua.

Sarake CH

Yliopistolle kompensoitava apteekivero (koskee vain Helsingin ja Itä-Suomen yliopistoja). Yliopistolain 75 ja 92a §:ien mukaan valtio korvaa vuosittain yliopistolle määrän, joka vastaa yliopiston apteekkiliikkeen harjoittamisesta saadun elinkeinotulon perusteella maksettua yhteisöveroa.

3.10.2 Tase ja sitä täydentävät tiedot

Taseen tehtävänä on kuvata kirjanpitovelvollisen tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa. Yliopistot laativat taseensa kirjanpitoasetuksen 1: 6 §:n mukaisesti. Taseen tiedot toimitetaan myös yliopistokonsernista, mikäli yliopisto on velvollinen laatimaan konsernitilinpäätöksen.

Tiedot toimitetaan OKM:lle alla esitetyn kaavan 3 mukaisesti ja yliopistokonsernin tiedot kaavan 4 mukaisesti. OKM kerää samassa yhteydessä Tilastokeskuksen tarvitsemat tarkentavat tiedot omakatteisten rahastojen varoista (tiedonkeruulomakkeen sarakkeet CK-CP).

Kaava 3: Yliopiston tase**T A S E**

	(Tilikauden päättymispäivä)		(Edell. tilikauden päättymispäivä)	
	-----		-----	
V a s t a a v a a				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Kehittämismenot	0,00		0,00	
Aineettomat oikeudet	0,00		0,00	
Liikearvo	0,00		0,00	
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00		0,00	
Ennakkomaksut	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	0,00		0,00	
Rakennukset ja rakennelmat	0,00		0,00	
Koneet ja kalusto	0,00		0,00	
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00		0,00	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä	0,00		0,00	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	0,00		0,00	
Osuudet omistusyhteyserityksissä	0,00		0,00	
Saamiset omistusyhteyserityksiltä	0,00		0,00	
Muut osakkeet ja osuudet	0,00		0,00	
Muut saamiset	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Omakatteisten rahastojen varat		0,00		0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	0,00		0,00	
Keskeneräiset tuotteet	0,00		0,00	
Valmiit tuotteet/Tavarat	0,00		0,00	
Muu vaihto-omaisuus	0,00		0,00	
Ennakkomaksut	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	0,00		0,00	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	0,00		0,00	
Saamiset omistusyhteyserityksiltä	0,00		0,00	
Lainasaamiset	0,00		0,00	
Laskennalliset verosaamiset	0,00		0,00	
Muut saamiset	0,00		0,00	
Siirtosaamiset	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	0,00		0,00	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	0,00		0,00	
Saamiset omistusyhteyserityksiltä	0,00		0,00	
Lainasaamiset	0,00		0,00	
Laskennalliset verosaamiset	0,00		0,00	
Muut saamiset	0,00		0,00	
Siirtosaamiset	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Rahoitusarvopaperit				
Osuudet saman konsernin yrityksissä	0,00		0,00	
Muut osakkeet ja osuudet	0,00		0,00	
Muut arvopaperit	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Rahat ja pankkisaamiset		<u>0,00</u>		<u>0,00</u>
Vastaavaa yhteensä		<u>0,00</u>		<u>0,00</u>

Vastattavaa**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma		0,00		0,00
Arvonkorotusrahoitus		0,00		0,00
Käyvän arvon rahasto		0,00		0,00
Omakatteiset rahastot		0,00		0,00
Muut sidotut rahastot	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Vapaat rahastot		0,00		0,00
Muu oma pääoma				
Toimintapääoma	0,00		0,00	
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	0,00		0,00	
Tilikauden voitto (tappio)	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00

Oma pääoma yhteensä**0,00****0,00****TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ**

Poistoero	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
-----------	-------------	------	-------------	------

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	0,00		0,00	
Verovaraukset	0,00		0,00	
Muut pakolliset varaukset	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00

VIERAS PÄÄOMA**Omakatteisten rahastojen velat**

0,00

0,00

Pitkäaikainen

Pääomalainat	0,00		0,00	
Joukkovelkakirjalainat	0,00		0,00	
Vaihtovelkakirjalainat	0,00		0,00	
Lainat rahoituslaitoksilta	0,00		0,00	
Eläkelainat	0,00		0,00	
Saadut ennakot	0,00		0,00	
Ostovelat	0,00		0,00	
Rahoitusvekselit	0,00		0,00	
Velat saman konsernin yrityksille	0,00		0,00	
Velat omistusyhteisyriksille	0,00		0,00	
Muut velat	0,00		0,00	
Siirtovelat	0,00		0,00	
Laskennalliset verovelat	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00

Lyhytaikainen

Pääomalainat	0,00		0,00	
Joukkovelkakirjalainat	0,00		0,00	
Vaihtovelkakirjalainat	0,00		0,00	
Lainat rahoituslaitoksilta	0,00		0,00	
Eläkelainat	0,00		0,00	
Saadut ennakot	0,00		0,00	
Ostovelat	0,00		0,00	
Rahoitusvekselit	0,00		0,00	
Velat saman konsernin yrityksille	0,00		0,00	
Velat omistusyhteisyriksille	0,00		0,00	
Muut velat	0,00		0,00	
Siirtovelat	0,00		0,00	
Laskennalliset verovelat	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Vastattavaa yhteensä**0,00****0,00**

T A S E

	(Tilikauden päättymispäivä)	(Edell. tilikauden päättymispäivä)		
	— . — . —	— . — . —		
V a s t a a v a a				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Kehittämismenot	0,00		0,00	
Aineettomat oikeudet	0,00		0,00	
Liikearvo	0,00		0,00	
Konserniliikearvo	0,00		0,00	
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00		0,00	
Ennakkomaksut	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	0,00		0,00	
Rakennukset ja rakennelmat	0,00		0,00	
Koneet ja kalusto	0,00		0,00	
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00		0,00	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Sijoitukset				
Osuudet osakkuusyhteisöissä	0,00		0,00	
Osuudet muissa omistusyhteisöissä	0,00		0,00	
Saamiset omistusyhteisöiltä	0,00		0,00	
Muut osakkeet ja osuudet	0,00		0,00	
Muut saamiset	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Omakatteisten rahastojen varat		0,00		0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	0,00		0,00	
Keskeneräiset tuotteet	0,00		0,00	
Valmiit tuotteet/Tavarat	0,00		0,00	
Muu vaihto-omaisuus	0,00		0,00	
Ennakkomaksut	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	0,00		0,00	
Saamiset omistusyhteisöiltä	0,00		0,00	
Lainasaamiset	0,00		0,00	
Laskennalliset verosaamiset	0,00		0,00	
Muut saamiset	0,00		0,00	
Siirtosaamiset	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	0,00		0,00	
Saamiset omistusyhteisöiltä	0,00		0,00	
Lainasaamiset	0,00		0,00	
Laskennalliset verosaamiset	0,00		0,00	
Muut saamiset	0,00		0,00	
Siirtosaamiset	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Rahoitusarvopaperit				
Muut osakkeet ja osuudet	0,00		0,00	
Muut arvopaperit	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Rahat ja pankkisaamiset		<u>0,00</u>		<u>0,00</u>
Vastaavaa yhteensä		<u>0,00</u>		<u>0,00</u>
V a s t a t t a v a a				
OMA PÄÄOMA				

Peruspääoma		0,00		0,00
Arvonkorotusrahasto		0,00		0,00
Käyvän arvon rahasto		0,00		0,00
Omakatteiset rahastot		0,00		0,00
Muut sidotut rahastot		0,00		0,00
Vapaat rahastot		0,00		0,00
Muu oma pääoma				
Toimintapääoma	0,00		0,00	
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	0,00		0,00	
Tilikauden voitto (tappio)	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Oma pääoma yhteensä		0,00		0,00
VÄHEMMISTÖOSUUDET		0,00		0,00
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ				
Poistoero		0,00		0,00
PAKOLLISET VARAUKSET				
Eläkevaraukset	0,00		0,00	
Verovaraukset	0,00		0,00	
Muut pakolliset varaukset	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
KONSERNIRESERVI		0,00		0,00
VIERAS PÄÄOMA				
Omakatteisten rahastojen velat		0,00		0,00
Pitkäaikainen				
Pääomalainat	0,00		0,00	
Joukkovelkakirjalainat	0,00		0,00	
Vaihtovelkakirjalainat	0,00		0,00	
Lainat rahoituslaitoksilta	0,00		0,00	
Eläkelainat	0,00		0,00	
Saadut ennakot	0,00		0,00	
Ostovelat	0,00		0,00	
Rahoitusvekselit	0,00		0,00	
Velat omistusyhteisyriyksille	0,00		0,00	
Muut velat	0,00		0,00	
Siirtovelat	0,00		0,00	
Laskennalliset verovelat	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Lyhytaikainen				
Pääomalainat	0,00		0,00	
Joukkovelkakirjalainat	0,00		0,00	
Vaihtovelkakirjalainat	0,00		0,00	
Lainat rahoituslaitoksilta	0,00		0,00	
Eläkelainat	0,00		0,00	
Saadut ennakot	0,00		0,00	
Ostovelat	0,00		0,00	
Rahoitusvekselit	0,00		0,00	
Velat omistusyhteisyriyksille	0,00		0,00	
Muut velat	0,00		0,00	
Siirtovelat	0,00		0,00	
Laskennalliset verovelat	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Vastattavaa yhteensä		0,00		0,00

3.10.2.1 Tiedonkeruulomakkeella 2 kerättävät tiedot

Yliopistot merkitsevät samalle tiedonkeruulomakkeelle sekä yliopiston että yliopistokonsernin tiedot. Lomakkeella annetaan ensin yliopiston tiedot, sitten yliopistokonsernin tiedot. Yliopistokonsernin tiedot erotetaan yliopiston tiedoista oppilaitostunnuksen lisätyn K-kirjaimen avulla. **Tiedot annetaan sekä tilikaudelta 2011 että tilikaudelta 2010 (vertailutieto).**

Sarakkeiden F, BC ja BH tiedot koskevat vain yliopistokonsernia. Sarakkeet N, O, AA, AH, AN, BR ja CE jätetään konsernin osalta täyttämättä.

Lomakkeen lopussa (sarakkeet CK-CP) ilmoitetaan Tilastokeskuksen tarvitsemat tarkentavat tiedot omakatteisten rahastojen varoista. Tietoja käytetään kansantalouden tilinpidon laadinnassa ja niitä ei julkaista sellaisenaan.

Sarake A

Yliopiston tai yliopistokonsernin nimi.

Lomake on rakennettu siten, että riveillä 8 ja 9 voi ilmoittaa vain emoyliopiston tiedot, rivillä 10 ja 11 konsernin tietoja.

Sarake B

Tilikausi 1.1.-31.12.20XX kalenterivuoden tarkkuudella (YYYY), esim. 2010. Tilikausi valitaan tietoja syötettäessä tiedonkeruulomakkeen alusvetovalikosta, josta on mahdollista valita tilikaudeksi vuosi 2010 tai 2011. Lomakkeelle syötetään ensin vertailuvuoden tiedot ja sitten tilinpäätösvuoden tiedot.

VASTAAVAA: Sarakkeet C - AR

Taseen Vastaavaa puolella esitetään yliopiston omaisuus eli varat. Taseessa varat on jaettu kahteen osaan: pysyviin vastaaviin ja vaihtuviin vastaaviin.

Sarakkeet C - T: Pysyvät vastaavat

Omaisuus, joka on tarkoitettu yliopiston pysyvään käyttöön ja tuottamaan tuloa useana eri tilikautena.

Sarakkeet C - H

Aineettomat hyödykkeet ovat nimensä mukaisesti immateriaalisia. Aineettomat hyödykkeet voivat olla sopimusperusteisia tai liittyä esimerkiksi teknologiaan, tutkimukseen, taiteeseen tai asiakkaisiin. Aineettomia hyödykkeitä ovat esimerkiksi rakennusoikeudet, lisensointisopimukset, käyttöoikeudet, tietokannat, patentit, sävellykset, näytelmät ja kirjalliset tuotokset.

C = Kehittämismenot

D = Aineettomat oikeudet, esim. patentit ja tekijänoikeudet

E = Liikearvo

F = Konserniliikearvo on se osuus konserniaktiivasta (jäännösarvosta), jota ei voida kohdistaa tytäryrityksen omaisuus- ja velkaerille. Konserniliikearvo poistetaan vaikutusaikanaan, yleensä enintään viiden vuoden kuluessa tai vaikutusaikanaan, jos sen vaikutusaika on tätä pidempi. Poisto-aika voi olla enintään 20 vuotta. Tieto ilmoitetaan vain konsernista.

G = Muut pitkävaikutteiset menot

H = (Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät) Ennakkomaksut

Sarakkeet I-M

Aineellisia hyödykkeitä ovat mm. maa-alueet, rakennukset, koneet ja kalusto.

I = Maa- ja vesialueita ovat mm. maa- ja metsäalueet, rakennetut ja rakentamattomat tontit ja vesialueet

J = Rakennukset ja rakennelmat

K = Koneet ja kalusto

L = Muut aineelliset hyödykkeet

M = Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Sarakkeet N-S

Pysyvien vastaavien **sijoituksia** ovat yliopiston varojen sijoittamiseksi hankitut finanssiarvopaperit sekä yliopiston toimintaan liittyvät ja sitä edistävät arvopaperit, kuten tytäryhtiöosakkeet. Pysyviin vastaaviin sisältyvien sijoitusten arvonalennuskirjaus on tehtävä, jos sijoitusinstrumentin / kohteen käypä arvo alittaa vähintään 20 % ko. sijoituksen kirjanpitoarvon.

N = Osuudet saman konsernin yrityksissä. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

O = Sijoitusluonteiset saamiset saman konsernin yrityksiltä. Saman konsernin yrityksiä ovat mm. emo-, tytär- ja sisaryritykset. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

P = Osuudet omistusyhteisyhteisöissä

Q = Sijoitusluonteiset saamiset omistusyhteisyhteisöiltä

R = Muut osakkeet ja osuudet (pysyvään käyttöön hankitut)

S = Muut saamiset, ml. joukkovelkakirjalainasaamiset, jotka on tarkoitus pitää sijoituksena juoksuajan loppuun.

Sarake T

Omakatteisten rahastojen varat. Omakatteinen rahasto (ns. epäitsenäinen säätiö) on useimmiten lahjoitus-, testamentti- tms. tuloista muodostettu rahasto. Yliopiston taseeseen voi sisältyä useita erillisiä varsin pieniä omakatteisia rahastoja, jotka yhdessä kuitenkin muodostavat huomattavan saldon. Omakatteisten rahastojen varat eritellään Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidon laadintaa varten tarkemmin sarakkeissa CK-CP. **Tähän sarakkeeseen ei syötetä tietoja, vaan lomake summaa tähän kohtaan tiedot sarakkeista CK-CP.**

Sarakkeet U-AQ: Vaihtuvat vastaavat

Vaihtuvia vastaavia ovat vaihto-omaisuus ja rahoitusomaisuus. Vaihtuvat vastaavat tuottavat tuloa vain yhtenä tilikautena.

Sarakkeet U-Y

Vaihto-omaisuutta ovat sellaisinaan tai jalostettuna luovutettavaksi tai kulutettaviksi tarkoitetut hyödykkeet. Vaihto-omaisuuteen voidaan lukea myös aineettomia hyödykkeitä. Monivuotiset projektit käsitellään koodiston ohjeistuksen mukaisesti, esim. keskeneräisiin projektiin sitoutuneita menoja ei kirjata vaihto-omaisuuteen.

U = Aineilla ja tarvikkeilla tarkoitetaan tavaroiden valmistamista tai palvelujen tuotantoa varten hankittuja hyödykkeitä, jotka liittyvät hyödykkeen valmistamiseen (ml. koneiden ja laitteiden huolto) tai luovutettavien palveluiden tuottamiseen.

V = Keskeneräiset tuotteet voivat olla konkreettisia hyödykkeitä tai vielä luovuttamatta olevia aineettomia hyödykkeitä, joiden tuottamisesta aiheutuneet menot on aktivoitu (esim. tietotekniset sovellukset tai suunnittelutyö).

W = Valmiit tuotteet/tavarat

X = Muu vaihto-omaisuus.

Y = (Vaihto-omaisuuteen liittyvät) ennakkomaksut

(Sarakkeet Z-AQ)

Rahoitusomaisuuteen kuuluvat Saamiset, Rahoitusarvopaperit sekä Rahat ja pankkisaamiset.

Sarakkeet Z-AF

Pitkäaikaiset saamiset erääntyvät maksettavaksi yhtä vuotta pidemmän ajan kuluttua.

Z = Pitkäaikaiset myyntisaamiset

AA = Pitkäaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

AB = Pitkäaikaiset saamiset omistusyhteisyryyksiltä

AC = Pitkäaikaiset lainasaamiset

AD = Pitkäaikaiset laskennalliset verosaamiset

AE = Pitkäaikaiset muut saamiset, sisältää maksetut ennakot.

AF = Pitkäaikaiset siirtosaamiset

Sarakkeet AG - AM

Lyhytaikaiset saamiset erääntyvät maksettavaksi yhden vuoden tai sitä lyhyemmän ajan kuluttua.

AG = Lyhytaikaiset myyntisaamiset

AH = Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

AI = Lyhytaikaiset saamiset omistusyhteisyryyksiltä

AJ = Lyhytaikaiset lainasaamiset

AK = Lyhytaikaiset laskennalliset verosaamiset

AL = Lyhytaikaiset muut saamiset, sisältää maksetut ennakot.

AM = Lyhytaikaiset siirtosaamiset

Sarakkeet AN - AP

Rahoitusarvopapereita ovat kaikki sijoitusluontoiset osakkeet, osuudet, joukkovelkakirjat ja muut vastaavat arvopaperisijoitukset. Taseen vaihtuviin vastaaviin sisältyvät rahoitusarvopaperit ja muut sijoitukset arvostetaan kirjanpitolain säännösten mukaisesti aina hankintahintaan tai tätä alempaan käypään arvoon.

AN = Osuudet saman konsernin yrityksissä. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

AO = Muut osakkeet ja osuudet, ml. pörssiosakkeet.

AP = Muut arvopaperit, mm. osakerahastot, sijoitusrahasto-osuudet sekä sijoitusluontoiset joukkovelkakirjalainasaamiset.

Sarake AQ

Rahat ja pankkisaamiset

Rahat ovat käteisiä kassavaroja ja pankkisaamiset pankkien ottolainauksilla olevia talletuksia. Pitkäaikaisesti esim. velan vakuudeksi sidottuja pankkitalletuksia ei ilmoiteta tässä erässä vaan taseerässä Muut saamiset (sarake AE tai AL riippuen talletuksen erääntymisestä).

Sarake AR

Vastaavaa yhteensä. Sarakkeiden C-AQ summa. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti sarakkeiden C-AQ luvuista. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa edellä mainittujen sarakkeiden täyttämisen jälkeen, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein.

VASTATTAVAA: Sarakkeet AS -CJ

Taseen Vastattavaa -puoli kertoo, mistä lähteistä yliopiston varat on hankittu.

Sarakkeet AS-BB: Oma pääoma

Julkisoikeudellisen yliopiston oma pääoma muodostuu peruspääomasta, muusta omasta pääomasta ja arvonkorotusrahastosta. Lisäksi omaan pääomaan voi sisältyä sekä vapaita että sidottuja rahastoja.

Sarake AS

Peruspääoma on yliopistoon pysyvästi sijoitettua pääomaa. Peruspääomaan kirjataan yliopiston perustamisvaiheessa sille luovutettu peruspääoma, yliopiston itsensä keräämä ulkopuolinen yliopiston peruspääomaan osoitettu rahoitus, valtion finanssisijoitukset, perustamisvaiheen jälkeen peruspääomaan kerätty pääoma sekä muusta omasta pääomasta siirretyt erät.

Sarake AT

Arvonkorotusrahasto osoittaa määrää, jolla pysyvien vastaavien arvoa on laskennallisesti korotettu. Arvonkorotus voidaan tehdä ainoastaan maa- tai vesialueisiin sekä pysyvien vastaavien sijoituksiin.

Sarake AU

Käyvän arvon rahasto. Kirjanpitolaki antaa mahdollisuuden rahoitusvälineiden arvostamiseen käypään arvoon. Käytännössä käyvän arvon arvostusmahdollisuus koskee pörssissä tai muutoin julkisesti arvostettuja arvopapereita, joiden arvo on luotettavasti määriteltävissä markkinoilla. Tällöin käyvän arvon muutokset eli markkina-arvon arvonnousut ja -alenemiset (+/-) merkitään tähän tase-erään. Mikäli tämä menetelmä valitaan, tulee valittua arvostusperiaatetta noudattaa johdonmukaisesti tilikaudesta toiseen.

Sarakkeet AV-AW

Sidotut rahastot ovat määrätarkoitukseen osoitettuja rahastoja, joiden pääoman tai pääoman tuoton käytöstä on voimassa rajoittavia erityismääräyksiä. Määrätarkoitukseen osoitettuja rahastoja ovat myös ns. omakatteiset rahastot, joiden varat on pidettävä erillään yliopiston muista varoista. Sidotut rahastot jaetaan kahteen erään:

AV = Omakatteiset rahastot (ns. epäitsenäiset säätiöt) ovat useimmiten lahjoitus-, testamentti- tms. tuloista muodostettuja rahastoja.

AW = Muut sidotut rahastot

Sarake AX

Vapaita rahastoja ovat lahjoitus-, testamentti- yms. tuloista muodostetut ns. nimikko- ja muistorahastot, joiden käyttöä ei ole rajoitettu erityismääräyksiin sekä yliopistojen omien hallintoelimien päätöksellä muodostetut rahastot. Viimeksi mainitut ovat käytännössä osa yliopiston ylijäämän kautta muodostunutta omaa pääomaa. Vapaiden rahastojen siirrot tulee kirjata ainoastaan taseen kautta.

Sarakkeet AY-BA

Muu oma pääoma on yliopistolle sen toiminnan ylijäämästä osoitettua pääomaa ja perustamisvaiheessa yliopistolle luovutettua valtion omaisuutta, joka on siirretty sille muun oman pääoman ehdoin. Muussa omassa pääomassa esitetään perustamisvaiheessa edelliseltä vuodelta käyttämättä jääneet siirtomäärärahat, maksuvalmiusraha, vuoden 2009 tilinpäätöksen perusteella valtiolta yliopistolle siirtyvä netto-omaisuus, yliopiston itse keräämä ulkopuolinen toimintapääomaan osoitettu rahoitus, edellisiltä vuosilta kertyneet yli- ja alijäämät sekä tilikauden yli/alijäämä.

AY = Toimintapääoma

AZ = Edellisten tilikausien voitto (tappio) (+/-). Edellisiltä tilikausilta kertynyt yli- tai alijäämä merkitään erilliseksi oman pääoman eräksi, ellei sitä ole siirretty peruspääomaan tai muuhun oman rahaston pääomaan.

BA = Tilikauden voitto (tappio) (+/-) esitetään omana eränään taseen omassa pääomassa.

Sarake BB

Oma pääoma yhteensä. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti sarakkeiden AS-BA luvuista. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa sarakkeiden AS-BA täyttämisen jälkeen, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein.

Sarake BC

Vähemmistöosuudet tytäryritysten tuloksesta ja omasta pääomasta esitetään taseessa erilliseränä. Tieto koskee vain konsernia.

Sarake BD

Tilinpäättösiirtojen kertymä muodostuu poistoerojen muutoksista. Taseen poistoeron tulee olla positiivinen tai nolla. Jos taseen poistoeron yhteismäärä eri poistoerien yhdistämisen jälkeen on negatiivinen, vähennetään negatiivisuutta vastaava määrä poistoeron muutoksena tuloslaskelmassa.

Sarakkeet BE - BG

Pakolliset varaukset ovat tiedossa olevia vastaisia menoja tai menetyksiä. Menon tai menetyksen realisoituessa kirjataan toteutuneet menot kuluiksi tuloslaskelmaan ja pakollinen varaus oikaistaan vastaavan kulutilin vähennykseksi.

BE = Eläkevaraukset

BF = Verovaraukset

BG = Muut pakolliset varaukset

Sarake BH

Konsernireservi on konsernipassiivan kohdistamaton osa. Tieto koskee vain konsernia.

Sarakkeet BI-CI: Vieras pääoma

Vieras pääoma jaetaan pitkäaikaiseen ja lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan. Lyhytaikaista vierasta pääomaa ovat enintään yhden vuoden kuluttua erääntyvät velat ja pitkäaikaista yli vuoden kuluttua erääntyvät velat.

Sarake BI

Omakatteisten rahastojen velat

Sarakkeet BJ-BV

Pitkäaikainen vieras pääoma

BJ = Pitkäaikaiset pääomalainat

BK = Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat

BL = Pitkäaikaiset vaihtovelkakirjalainat

BM = Pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta

BN = Pitkäaikaiset eläkelainat

BO = Pitkäaikaiset saadut ennakot

BP = Pitkäaikaiset ostovelat

BQ = Pitkäaikaiset rahoitusvekselit

BR = Pitkäaikaiset velat saman konsernin yrityksille. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

BS = Pitkäaikaiset velat omistusyhteisyriyksille

BT = Pitkäaikaiset muut velat

BU = Pitkäaikaiset siirtovelat

BV = Pitkäaikaiset laskennalliset verovelat

Sarakkeet BW-CI

Lyhytaikainen vieras pääoma

BW = Lyhytaikaiset pääomalainat

BX = Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat

BY = Lyhytaikaiset vaihtovelkakirjalainat

BZ = Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta

CA = Lyhytaikaiset eläkelainat

CB = Lyhytaikaiset saadut ennakot

CC = Lyhytaikaiset ostovelat

CD = Lyhytaikaiset rahoitusvekselit

CE = Lyhytaikaiset velat saman konsernin yrityksille. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

CF = Lyhytaikaiset velat omistusyhteisyriksille

CG = Lyhytaikaiset muut velat

CH = Lyhytaikaiset siirtovelat

CI = Lyhytaikaiset laskennalliset verovelat

Sarake CJ

Vastattavaa yhteensä. Sarakkeiden BB-CI summa. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti sarakkeiden BB-CI luvuista. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa edellä mainittujen sarakkeiden täyttämisen jälkeen, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein. Mikäli tämän sarakkeen summa poikkeaa sarakkeen AR (Vastaavaa yhteensä) summasta, näkyy tämän sarakkeen luku punaisena.

Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidon laadintaa varten tarvittavat tarkentavat tiedot

Omakatteisten rahastojen varat

Sarakkeet CK-CN

CK = Omakatteisten rahastojen sijoitukset yhteensä. Sarakkeiden CL-CN summa. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti sarakkeiden CL-CN luvuista. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa edellä mainittujen sarakkeiden täyttämisen jälkeen, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein.

Sijoitukset eritellään kolmeen ryhmään seuraavasti:

CL = Rahasto-osuudet

CM = Muut osakkeet ja osuudet

CN = Muut arvopaperit

Sarake CO

Rahat ja pankkisaamiset

Sarake CP

Muut varat

3.10.3 Toimintokohtainen erittely varsinaisen toiminnan tuotoista ja kuluista

Erittelemällä varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut toiminnoittain saadaan tarkempi kuva kirjanpitovelvollisen tuloksen muodostumisesta. Kirjanpitoasetuksen (1339/1997) mukaisesti julkisoikeudelliset yliopistot ja yliopistosäätiöt laativat toimintokohtaisen erittelyn varsinaisen toiminnan tuotoista ja kuluista. Yliopistojen varsinaisella toiminnalla tarkoitetaan yliopistolain (558/2009 2 §:n) mukaisten tehtävien toteuttamista. Toimintokohtainen erittely esitetään tuloslaskelman liitetietona osana tilinpäätöstä.

Tiedot toimitetaan OKM:lle tilinpäätöksessä esitetyllä tarkkuudella alla esitetyn kaavan 5 mukaisesti täydennettynä varsinaisen toiminnan tuottojen ja kulujen summatiedoilla (ilmoitetaan heti lomakkeen alussa). Yhteiskuluista ei ilmoiteta tilinpäätöksessä esitettyä viimeistä nollariviä.

Kaava 5: Toimintokohtainen erittely yliopiston varsinaisen toiminnan tuotoista ja kuluista

***Erittely varsinaisen toiminnan tuotoista ja kuluista 1000 €
(toimintokohtainen tuloslaskelma)***

	1.1.–31.12.20XX	1.1.–31.12.20XX-1
VARSINAINEN TOIMINTA		
<i>Koulutustoiminta</i>		
Tuotot		
Avustustuotot	0,00	0,00
Liiketoiminnan tuotot	0,00	0,00
Muut tuotot	0,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	0,00	0,00
Poistot	0,00	0,00
Muut kulut	0,00	0,00
Osuus yhteisistä kuluista	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
<i>Koulutustoiminta yhteensä</i>	0,00	0,00
<i>Tutkimustoiminta</i>		
Tuotot		
Avustustuotot		
Liiketoiminnan tuotot	0,00	0,00
Muut tuotot	0,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	0,00	0,00
Poistot	0,00	0,00
Muut kulut	0,00	0,00
Osuus yhteisistä kuluista	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
<i>Tutkimustoiminta yhteensä</i>	0,00	0,00
<i>Taiteellinen toiminta</i>		
Tuotot		
Avustustuotot		
Liiketoiminnan tuotot	0,00	0,00
Muut tuotot	0,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	0,00	0,00
Poistot	0,00	0,00
Muut kulut	0,00	0,00
Osuus yhteisistä kuluista	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
<i>Taiteellinen toiminta yhteensä</i>	0,00	0,00
<i>Muu yhteiskunnallinen toiminta</i>		
Tuotot		
Avustustuotot		
Liiketoiminnan tuotot	0,00	0,00
Muut tuotot	0,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	0,00	0,00
Poistot	0,00	0,00
Muut kulut	0,00	0,00
Osuus yhteisistä kuluista	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
<i>Yhteiskunnallinen vuorovaikutus yhteensä</i>	0,00	0,00
<i>Harjoittelukoulutoiminta</i>		
Tuotot		
Avustustuotot		

Liiketoiminnan tuotot	0,00	0,00
Muut tuotot	0,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	0,00	0,00
Poistot	0,00	0,00
Muut kulut	0,00	0,00
Osuus yhteisistä kuluista	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
<i>Harjoittelukoulutoiminta yhteensä</i>	0,00	0,00
Kansalliskirjasto		
Tuotot		
Avustustuotot		
Liiketoiminnan tuotot	0,00	0,00
Muut tuotot	0,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	0,00	0,00
Poistot	0,00	0,00
Muut kulut	0,00	0,00
Osuus yhteisistä kuluista	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
<i>Kansalliskirjasto yhteensä</i>	0,00	0,00
Yhteiskulut		
Henkilöstökulut	0,00	0,00
Poistot	0,00	0,00
Muut kulut	0,00	0,00
– siirretty toiminnanaloille	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
<i>Yhteiset kulut yhteensä*</i>	0,00	0,00

3.10.3.1 Tiedonkeruulomakkeella 3 kerättävät tiedot

Toimintokohtaiset tuotot ja kulut ilmoitetaan vain yliopistosta, ei yliopistokonsernista. Tiedot ilmoitetaan tilikausilta 2011 ja 2010 (vertailuvuosi). Kaikki yliopistot täyttävät kaksi lomaketta: toisella ilmoitetaan tilikauden 2011 tiedot ja toisella tilikauden 2010.

Yliopiston varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut eritellään tuotto- ja kululajeittain. Lisäksi ilmoitetaan varsinaisen toiminnan yhteiskulut. **Tämän lomakkeen tietojen tulee täsmätä tuloslaskelmassa esitettyjen varsinaisen toiminnan tuottojen ja kuluja kanssa.**

Opetus- ja kulttuuriministeriön yliopistolain 49 §:n mukainen rahoitus yliopistolaissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi (ml. rahoitus kansalliskirjaston ja harjoittelukoulujen toimintaan) yliopistoille käsitellään yleisavustuksena eikä sitä jaeta toiminnoille. OKM:n rahoitus ei näin ollen sisälly tässä lomakkeessa ilmoitettaviin yliopiston varsinaisen toiminnan tuottoihin.

Sarake A

Yliopiston nimi. Nimi haetaan valikosta vain ensimmäiselle riville, jonka jälkeen lomake täyttää automaattisesti saman tunnuksen muille riveille.

Sarake B

Tilikausi 1.1.-31.12.20XX kalenterivuoden tarkkuudella (YYYY), esim. 2010. Tilikausi on merkitty valmiiksi lomakkeeseen.

Sarake C

Toiminnolla tarkoitetaan yliopiston päätoimintoja, jotka ovat koulutustoiminta, tutkimustoiminta, taiteellinen toiminta, muu yhteiskunnallinen toiminta sekä harjoittelukoulut ja Kansalliskirjasto. Yliopistot ilmoittavat toimintokohtaisten tietojen lisäksi tiedot toimintojen yhteiskuluista sekä toiminnot yhteensä -summatiedot. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, sillä kaikki toiminnot on merkitty

valmiiksi tiedonkeruulomakkeeseen alla esitetystä järjestyksessä. Mikäli yliopistolla ei ole jotakin alla luetelluista toiminnoista, jätetään kyseisen toiminnon osalta tiedot täyttämättä.

- **Toiminnot yhteensä**, summatieto varsinaisen toiminnan tuotoista ja kuluista
- **Koulutustoiminta** muodostuu seuraavista osa-alueista:
  - Perustutkintokoulutus: alempaan (kandidaatti) ja ylempään (maisteri) korkeakoulututkintoon tähtäävä koulutus sekä maisteriohjelmat, ml. lukukausimaksukokeiluun kuuluvat ohjelmat
  - Perustutkintojen osat: erilliset opinnot (erilliset opinto-oikeudet) sekä avoimessa yliopisto-opetuksessa suoritettavat opinnot. Perustutkintojen osia suoritettaviksi katsotaan vain ne henkilöt, joilla ei ole tutkinnon suoritusoikeutta kyseisessä yliopistossa.
  - Muu koulutus: kaikki muu yliopiston tarjoama edellisiin ryhmiin sisällymättömä koulutus, esim. tilauskoulutus.
- **Tutkimustoiminta** muodostuu tieteellisestä ja taiteellisesta jatko-tutkintokoulutuksesta sekä tieteellisestä tutkimuksesta.
  - Tieteellinen ja taiteellinen jatkotutkintokoulutus: tutkintotavoitteiset tieteelliset ja taiteelliset jatko-opinnot (lisansiaatin ja tohtorin tutkinnot) ja niihin liittyvä taiteellinen toiminta sekä tutkijakoulut
  - Tieteellinen tutkimus: perustutkimus, soveltava tutkimus sekä kehittämistyö, ml. jatkotutkintokoulutukseen liittyvä tutkimus.
- **Taiteellinen toiminta** on sellaista taiteellista toimintaa, joka ei liity suoraan yliopiston koulutustoimintaan tai taiteelliseen jatkotutkintokoulutukseen. Tällaista taiteellista toimintaa on esimerkiksi taiteellisiin kriteerein rekrytoitun opetushenkilöstön harjoittama työsuunnitelmaan kuuluva taiteellinen toiminta, joka on rinnastettavissa tieteelliseen tutkimukseen.
- **Muu yhteiskunnallinen toiminta** on muuta koulutukseen, tutkimukseen ja taiteelliseen toimintaan liittymättömää toimintaa, jota ei voida yleiskustannusluonteisena vyöryttää edellä mainituille ydintoiminnoille.
  - Erillislakien mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet, jotka eivät liity koulutukseen tai tutkimukseen, kuten oikeuskemian suorittamat oikeuskemialliset tutkimukset ja oikeushammaslääketieteellinen toiminta.
  - Yleistoinnot, jotka eivät liity edellä mainittuihin yliopistojen ydintoimintoihin (koulutus, tutkimus, taiteellinen toiminta)
- **Harjoittelukoulutoimintaa** on yliopistoissa, joissa järjestetään opettajankoulutusta. Yliopistolain mukaisesti tällaisissa yliopistoissa tulee olla opetusharjoittelua ja opettajankoulutuksen kehittämistä varten tarpeellinen määrä harjoittelukouluja, joissa voidaan järjestää esi- ja perusopetusta sekä lukiokoulutusta. Opetusharjoittelu voi tapahtua myös harjoittelukoulun ulkopuolella.
- **Kansalliskirjasto** on Suomen suurin ja vanhin tieteellinen kirjasto, joka vastaa toimialallaan kansallisen kulttuuriperinnön tallettamisesta, ylläpidosta ja saatavuudesta. Kansalliskirjasto toimii Helsingin yliopiston yhteydessä. Kansalliskirjaston tehtävänä on kehittää ja tarjota kansallisia palveluja yliopistojen kirjastoille, yleisille kirjastoille, ammattikorkeakoulukirjastoille ja erikoiskirjastoille sekä edistää kirjastoalan kotimaista ja kansainvälistä yhteistyötä.

Kansalliskirjasto toiminto muodostuu yliopistolain 70 §:n mukaisista Kansalliskirjastotehtävistä sekä muista tehtävistä.
- **Yhteiskulut** ovat kaikille toiminnoille yhteisiä kuluja, joita ei voida välittömästi kohdistaa millekään yksittäiselle toiminnolle, vaan ne vyörytetään toiminnoille laskennallisina erinä. Yhteiskuluista ilmoitetaan nimensä mukaisesti tiedonkeruulomakkeella vain kulut. Sarakkeeseen H summautuu sarakeista I-K yhteiskulut yhteensä (eli tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetystä toimintokohtaisesta tuloslaskelmasta tämä summa näkyy rivillä "-siirretty toiminnanaloille")

Sarakkeet D-L

Ensimmäiselle riville voi syöttää tiedot vain sarakkeisiin A ja B. Muihin sarakkeisiin ei voi syöttää itse tietoja, vaan rivin tiedot summautuvat automaattisesti alempien rivien luvuista (pl. sarake L, jota ei täytetä ensimmäisen rivin osalta).

Riville 15 (Yhteiskulut) syötetään vain sarakkeiden I-K tiedot, sarakkeiden H ja L tiedot summautuvat riville automaattisesti.

Sarakkeet D-G

Varsinaisen toiminnan tuotot. 'Toiminnot yhteensä' -rivillä esitettyjen tuottojen tulee täsmätä tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen yhteensä -summien kanssa, esim. avustustuottojen tulee täsmätä tiedonkeruulomakkeen 1 (Tuloslaskelma) sarakkeen C kanssa ja liiketoiminnan tuottojen sarakkeen R kanssa.

D = Varsinaisen toiminnan tuotot yhteensä. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti sarakkeista E-G.

E = Avustustuotot, vrt. tuloslaskelma sarake C (tai D-Q)

F = Liiketoiminnan tuotot, vrt. tuloslaskelma sarake R

G = Muut tuotot, vrt. tuloslaskelma sarake S

Yhteiskuluista ei ilmoiteta nimensä mukaisesti näitä tietoja (lomakkeessa punaisella).

Sarakkeet H-L

Varsinaisen toiminnan kulut. 'Toiminnot yhteensä' -rivillä Kulut yhteensä -summan tulee täsmätä Tuloslaskelma -tiedonkeruun lomakkeella sarakkeessa AG esitettyjen kulujen kanssa.

H = Kulut yhteensä. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti sarakkeista I-L.

I = Henkilöstökulut

J = Poistot

K = Muut kulut

L = Osuus yhteisistä kuluista. Tieto ilmoitetaan vain varsinaisista toiminnoista (ei Yhteiskuluista).

Huom! Sarakkeen H ja L rivillä 15 näkyvän summan tulee olla sama (kulut yhteensä). Mikäli summa ei ole sama, näkyy tiedonkeruulomakkeen solu L15 punaisena (lomakkeen oikeassa alakulmassa).

3.10.4 Tutkimusmenot ja niiden rahoitus

Tutkimusmenojen avulla kuvataan tutkimukseen ja kehittämistoimintaan käytettyjä resursseja. OKM käyttää tietoja mm. yliopistojen perusrahoituksen kohdentamiseen (kansallinen ja kansainvälinen kilpailtu tutkimusrahoitus). **Tutkimustoiminnan määritelmänä käytetään Tilastokeskuksen määritelmää tutkimuksesta ja siihen verrattavissa olevasta kehittämistyöstä**, joka perustuu OECD:n suositukseen. Tutkimustoiminnalla ei siis tässä tarkoiteta samaa asiaa kuin tiedonkeruulomakkeen 3 toiminnolla tutkimustoiminta, joka koostuu tieteellisestä ja taiteellisesta jatko-tutkintokoulutuksesta sekä tieteellisestä tutkimuksesta.

Tutkimusmenojen arvonlisäverot kirjataan mukaan, mikäli arvonlisävero on rahoittajan (EU-rakennerahastot, Suomen Akatemia, Tekes) tukikelpoinen kustannus.

3.10.4.1 Tiedonkeruulomakkeella 4 kerättävät tiedot

Tiedot tilikauden tutkimusmenoista ja näiden menojen rahoituksesta ilmoitetaan rahoituslähteittäin ja koulutusaloittain. Rahoituslähteet ilmoitetaan karkeammalla jaottelulla kuin tuloslaskelmassa (tiedonkeruulomake 1). Tiedot ilmoitetaan euron tarkkuudella.

Sarake A

Yliopiston nimi.

Sarake B

Tilikausi 1.1.- 31.12.20XX kalenterivuoden tarkkuudella (YYYY), esim. 2010. Tilikausi on merkitty valmiiksi lomakkeeseen.

Sarake C

Koulutusaloilla tarkoitetaan tässä opetushallinnon 1995 opintoaloja, joita nimitetään yleisesti koulutusaloiksi mm. valtioneuvoston asetuksessa yliopistojen koulutusvastuista. Yliopiston tulee ilmoittaa tiedot koulutusvastuunsa piiriin kuuluvien koulutusalojen mukaisesti. Koulutusala valitaan tietoja syötettäessä lomakkeen alavetovalikosta.

Luokitus löytyy luvusta 4.2.

Sarake D

Tilikauden tutkimusmenot yhteensä ($D = E + F$). Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista E ja F eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa sarakkeiden E ja F täyttämisen jälkeen, että summatieto sarakkeessa D on oikein.

Tutkimusmenoiksi kirjataan tilikauden aikana syntyneet tutkimusmenot, ml. tutkimusinvestoinnit. Meno syntyy, kun suorite vastaanotetaan (esim. tutkimuslaite, tutkijan työpanos, tutkimukseen liittyvät matkat). **Tutkimustoiminta** määritellään seuraavasti (vastaa jo aikaisemmin KOTA - tiedonkeruussa käytettyä määritelmää):

Tutkimuksella ja siihen verrattavissa olevalla kehittämistyöllä tarkoitetaan systemaattista toimintaa tiedon lisäämiseksi ja tiedon käyttämistä uusien sovellusten löytämiseksi. Kriteerinä on, että toiminnan tavoitteena on tuottaa jotain olennaista uutta. **Tutkimus- ja kehittämistoimintaan sisällytetään perustutkimus, soveltava tutkimus sekä kehittämistyö.**

Perustutkimuksella tarkoitetaan sellaista toimintaa uuden tiedon saavuttamiseksi, joka ei ensisijaisesti tähtää käytännön sovellukseen. Perustutkimusta on esim. ominaisuuksien, rakenteiden ja riippuvuuksien analyysit, joiden tavoitteena on uusien hypoteesien, teorioiden ja lainalaisuuksien muodostaminen ja testaaminen.

Soveltavalla tutkimuksella tarkoitetaan sellaista toimintaa uuden tiedon saavuttamiseksi, joka ensisijaisesti tähtää tiettyyn käytännön sovellukseen. Soveltavaa tutkimusta on esim. sovellusten etsiminen perustutkimuksen tuloksille tai uusien menetelmien ja keinojen luominen tietyn ongelman ratkaisemiseksi.

Kehittämistyöllä tarkoitetaan systemaattista toimintaa tutkimuksen tuloksena ja/tai käytännön kokemuksen kautta saadun tiedon käyttämiseksi uusien aineiden, tuotteiden, tuotantoprosessien, menetelmien ja järjestelmien aikaansaamiseen tai olemassa olevien olennaiseen parantamiseen.

Yliopiston tutkimustoiminta

Yliopiston tutkimustoiminnaksi katsotaan tutkimustoiminta, joka täyttää tutkimustoiminnan tuntomerkit ja jota harjoitetaan yliopiston t&k-henkilökuntaan kuuluvien henkilöiden toimesta.

Tutkimusta tekevät **jatkotutkinto-opiskelijat**, jotka ovat palvelus-, sopimus- tai vastaavassa suhteessa siihen yliopistoon, jossa he opiskelevat lasketaan mukaan tutkimushenkilökuntaan siltä osin kuin heidän tehtävänsä täyttävät tutkimustoiminnan tuntomerkit eli ovat t&k-toimintaa (tutkimusta ei ole: jatko-opintoihin liittyvät pakolliset opinnot ja harjoittelu, alempien vuosikurssien opiskelijoiden opettaminen ym.).

Tutkimustoimintaan lasketaan **opettajien/professorien** väitöskirjojen ohjaustyö, muiden tutkimusprojektien ohjaaminen sekä omat tutkimusprojektit. Jatkotutkinto-opiskelijoiden opettaminen (ml. menetelmäopinnot) ei ole tutkimustoimintaa.

Lisätietoa: Frascati Manual, OECD 2002.

Sarake E

Yliopiston oma tutkimusrahoitus tilikaudella sisältää yliopiston oman rahoituksen sekä OKM:n yliopistolain 49§:n mukaisen rahoituksen.

Sarake F

Ulkopuolinen tutkimusrahoitus yhteensä, sarakkeiden G-AE summa. Sisältää kaiken muun kuin sarakkeessa E ilmoitetun tutkimusrahoituksen. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista G-AE eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa lomakkeen täyttämisen jälkeen, että summatieto sarakkeessa F on oikein.

Sarakkeet G-W

Kotimainen tutkimusrahoitus yhteensä saadaan summaamalla sarakkeet G-W

G = Suomen Akatemia

H = Muu opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitus

I = Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen (Tekesin) rahoitus

J = Muu työ- ja elinkeinoministeriön rahoitus

K = Ulkoasiainministeriön rahoitus

L = Oikeusministeriön rahoitus

M = Sisäasiainministeriön rahoitus

N = Puolustusministeriön rahoitus

O = Valtiovarainministeriön rahoitus

P = Maa- ja metsätalousministeriön rahoitus

Q = Liikenne- ja viestintäministeriön rahoitus

R = Sosiaali- ja terveysministeriön rahoitus

S = Ympäristöministeriön rahoitus

T = Kunnat ja kuntainliitot, esim. kunnan virastot ja laitokset, maakuntien liitot, kuntayhtymät, seutukuntayhtymät sekä kuntia palvelevat voittoa tavoittelemattomat kuntayhteisöt (pl. kuntien liikelaitokset ja pääasiassa liiketoimintaa harjoittavat yksiköt sekä liikelaitoskuntayhtymät).

U = Muulla julkisella rahoituksella tarkoitetaan työeläkelaitoksilta sekä muilta sosiaaliturvarahastoilta saatua rahoitusta. Muuhun julkiseen rahoitukseen luetaan mm. eläkevakuutusyhtiöt, eläkesäätiöt ja -kassat sekä työttömyysvakuutusjärjestelmää hoitavat yksiköt, esim. KELA, FINNVERA, SITRA ja Työsuojelurahasto

V = Kotimaiset rahastot ja säätiöt, ml. järjestöt, yhteisöt ja yksityiset henkilöt

W = Kotimaiset yritykset, ml. rahoituslaitokset

Sarakkeet X-AE

Ulkomainen tutkimusrahoitus yhteensä saadaan summaamalla sarakkeet X-AE

X = Ulkomainen yritysrahoitus

Y = Suoraan EU:lta tuleva puiteohjelmärahoitus tai muu laadullisesti kilpailtu EU-rahoitus.

Z = EAKR-rahoitus. Sisältää EU-osuuden ja valtion rahoitusosuuden. Kuntaosuus tms. ilmoitetaan kyseisen rahoittajan sarakkeessa.

AA = ESR-rahoitus Sisältää EU-osuuden ja valtion rahoitusosuuden. Kuntaosuus tms. ilmoitetaan kyseisen rahoittajan sarakkeessa.

AB = muu edellisiin luokkiin sisällymätön EU-rahoitus

AC = Ulkomaiset rahastot ja säätiöt

AD = Kansainvälisiltä järjestöiltä saatu rahoitus.

AE = Muu ulkomainen rahoitus. Tämä sarake sisältää kaiken muun ulkomaisen rahoituksen.

3.10.5 Yliopiston varsinaisen toiminnan kokonaiskustannukset

Tilinpäätösraportoinnin lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö tarvitsee myös koulutusaloittaisia kustannustietoja yliopistojen varsinaisesta toiminnasta. Tiedot yliopistojen varsinaisen toiminnan kustannuksista kerätään toiminnoittain ja toimintojen osa-alueittain sekä koulutusaloittain. Yliopistojen taloushallinto tulee järjestää kokonaiskustannusmallin mukaisesti siten, että koulutusaloittaiset tiedot on mahdollista tuottaa opetus- ja kulttuuriministeriölle.

3.10.5.1 Tiedonkeruulomakkeella 5 kerättävät tiedot

Tiedot varsinaisen toiminnan kustannuksista kerätään toiminnoittain ja koulutusaloittain. Harjoittelukouluista ja Kansalliskirjastosta ei kuitenkaan ilmoiteta koulutusala -tietoa. Toiminnoittaisten yhteensä -summien tulee täsmätä tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetyn toimintokohtaisen tuloslaskelman kulutietojen kanssa (tiedonkeruulomake 3). Tiedot ilmoitetaan euron tarkkuudella.

Tiedot ilmoitetaan tilikausilta 2011 ja 2010 (vertailuvuosi). **Kaikki yliopistot täyttävät kaksi lomaketta: toisella ilmoitetaan tilikauden 2011 tiedot ja toisella tilikauden 2010.** Mikäli tilikauden 2010 tietoihin ei ole tullut korjauksia, ilmoittaa yliopisto toisella lomakkeella samat tiedot kuin keväällä 2011 (2010 tiedonkeruu).

Sarake A

Yliopiston nimi.

Sarake B

Tilikausi 1.1.- 31.12.20XX kalenterivuoden tarkkuudella (YYYY), esim. 2010. Tilikausi on merkitty valmiiksi lomakkeeseen.

Sarake C

Koulutusaloilla tarkoitetaan tässä opetushallinnon 1995 opintoaloja, joita nimitetään yleisesti koulutusaloiksi mm. valtioneuvoston asetuksessa yliopistojen koulutusvastuista. Yliopiston tulee ilmoittaa tiedot koulutusvastuunsa piiriin kuuluvien koulutusalojen mukaisesti. Harjoittelukouluista ja Kansalliskirjastosta ilmoitetaan kuitenkin ainoastaan Koulutusalat yhteensä -summatieto. Koulutusala valitaan tietoja syötettäessä lomakkeen alasvetovalikosta.

Luokitus löytyy luvusta 4.2.

Sarake D

Yliopiston varsinaisen toiminnan kokonaiskustannukset yhteensä sekä koulutusaloittaiset summatiedot ($D = E + I + L + M + P + Y$).

Sarakkeet E-H

Koulustuominta yhteensä (E) muodostuu alla luetelluista osa-alueista (F+G+H). Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista F-H eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa sarakkeiden F-H täyttämisen jälkeen, että summatieto (sarakkeessa E) on oikein.

F = Perustutkintokoulutus: alempaan (kandidaatti) ja ylempään (maisteri) korkeakoulututkintoon tähtäävä koulutus sekä maisteriohjelmat, ml. lukukausimaksukokeiluun kuuluvat ohjelmat

G = Perustutkintojen osat: erilliset opinnot (erilliset opinto-oikeudet) sekä avoimessa yliopisto-opetuksessa suoritettavat opinnot. Perustutkintojen osia suorittaviksi katsotaan vain ne henkilöt, joilla ei ole tutkinnon suoritusoikeutta kyseisessä yliopistossa.

H = Muu koulutus: kaikki muu yliopiston tarjoama edellisiin ryhmiin sisällymättömän koulutus, esim. tilauskoulutus.

Sarakkeet I-K

Tutkimustoiminta muodostuu tieteellisestä ja taiteellisesta jatkotutkintokoulutuksesta sekä tieteellisestä tutkimuksesta. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista J-K eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa sarakkeiden J-K täyttämisen jälkeen, että summatieto (sarakkeessa I) on oikein.

I = Tutkimustoiminnan kustannukset yhteensä, josta

J = Tieteellinen ja taiteellinen jatkotutkintokoulutus: tutkintotavoitteiset tieteelliset ja taiteelliset jatko-opinnot (lisensiaatin ja tohtorin tutkinnot) ja niihin liittyvä taiteellinen toiminta sekä tutkijakoulutus

K = Tieteellinen tutkimus: perustutkimus, soveltava tutkimus sekä kehittämistyö, ml. jatkotutkintokoulutukseen liittyvä tutkimus.

Sarake L

Taiteellisella toiminnalla tarkoitetaan tässä sellaista taiteellista toimintaa, joka ei liity suoraan yliopiston koulutustoimintaan tai taiteelliseen jatko-tutkintokoulutukseen. Tällaista taiteellista toimintaa on esimerkiksi taiteellisin kriteerein rekrytoidun opetushenkilöstön harjoittama työsuunnitelmaan kuuluva taiteellinen toiminta, joka on rinnastettavissa tieteelliseen tutkimukseen.

Sarakkeet M-O

Muu yhteiskunnallinen toiminta (M) on muuta koulutukseen, tutkimukseen ja taiteelliseen toimintaan liittymätöntä toimintaa, jota ei voida yleiskustannusluonteisena vyöryttää edellä mainituille ydintoiminnoille. Lomake summaa sarakkeen M tiedot automaattisesti sarakkeista N-O eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa sarakkeiden N-O täyttämisen jälkeen, että summatieto (sarakkeessa M) on oikein.

M = Muun yhteiskunnallisen toiminnan kustannukset yhteensä, joka muodostuu seuraavista osaluista:

N = Erillislakien mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet, jotka eivät liity tutkimukseen tai koulutukseen, kuten oikeuskemian suorittamat oikeuskemialliset tutkimukset ja oikeushammaslääketieteellinen toiminta. Mikäli yliopistolla ei ole tällaista toimintaa, jätetään tämä sarake tyhjäksi.

O = Yleistoinnot, jotka eivät liity yliopiston ydintoimintoihin (koulutukseen, tutkimukseen eikä taiteelliseen toimintaan).

Sarakkeet P-X

Harjoittelukoulutoimintaa on yliopistoissa, joissa järjestetään opettajankoulutusta. Yliopistolain mukaisesti tällaisissa yliopistoissa tulee olla opetusharjoittelua ja opettajankoulutuksen kehittämistä varten tarpeellinen määrä harjoittelukouluja, joissa voidaan järjestää esi- ja perusopetusta sekä lukiokoulutusta. Harjoittelu voi tapahtua myös harjoittelukoulun ulkopuolella.

P = Harjoittelukoulutoiminnan kustannukset yhteensä. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista Q ja U eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa sarakkeiden Q ja U täyttämisen jälkeen, että summatieto (sarakkeessa P) on tilinpäätöksessä esitetyn mukainen.

Harjoittelukoulujen suorat kustannukset kohdistetaan suoraan harjoittelukoulun toiminnan eri osaluille ja epäsuorat kustannukset kohdistetaan työtuntien perusteella, ellei kustannusten

kohdentamiselle ole olemassa selkeää muuta perustetta (esim. toiminnon käytössä olevien tilojen pinta-ala kiinteistöön liittyvien kustannusten yhteydessä).

Harjoittelukoulutoiminta jakautuu seuraaviin osa-alueisiin:

Opetustehtävät (Q-T):

Q = Opetustehtävien kustannukset yhteensä. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista R, S ja T eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin.

R = Esiopetukseen liittyvät opetustehtävät

S = Perusopetukseen liittyvät opetustehtävät

T = Lukiokoulutukseen liittyvät opetustehtävät

Opettajankoulutus ja kehitystehtävät (U-X):

U = Opettajankoulutuksen ja kehitystehtävien kustannukset yhteensä. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista V, W ja X eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin.

V = Harjoittelukoulussa tapahtuva harjoittelu

W = Harjoittelukoulun ulkopuolella tapahtuva harjoittelu

X = Opettajankoulutuksen kehittäminen

Sarakkeet Y- AC

Kansalliskirjasto toiminto (Y) muodostuu yliopistolain 70 §:n mukaisista Kansalliskirjastotehtävistä (Z-AB) sekä muista tehtävistä AC). Kansalliskirjasto on Suomen suurin ja vanhin tieteellinen kirjasto, joka vastaa toimialallaan kansallisen kulttuuriperinnön tallettamisesta, ylläpidosta ja saatavuudesta. Kansalliskirjasto toimii Helsingin yliopiston yhteydessä.

Y = Kansalliskirjaston kustannukset yhteensä. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista Z ja AC eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa tietojen syöttämisen jälkeen, että summatieto sarakkeessa Y on oikein.

Z = Yliopistolain mukaisten Kansalliskirjastotehtävien kustannukset yhteensä. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista AA ja AB eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin.

AA = Kansallisen kulttuuriperinnön tallettaminen, ylläpito ja saatavuus

AB = Kansalliset palvelut kirjastoille ja korkeakoulusektorille sekä kirjastoalan kotimainen ja kansainvälinen yhteistyö

AC = Muilla tehtävillä tarkoitetaan ensisijaisesti HY:lle toteutettavaa tehtävää.

PIKAOHJE: YLIOPISTOJEN TALOUSTIEDONKERUULOMAKKEIDEN 1, 3 JA 5 YHTYMÄKOHDAT

- alla olevassa kuvassa on havainnollistettu nullojen ja värien avulla tiedonkeruulomakkeiden yhtymäkohdat - tarkistatethan, että ilmoittamanne tiedot täsmäävät keskenään, esim. lomakkeessa 1 sarakkeessa C ilmoitetun summän tulee täsmätä lomakkeen 3 sarakkeen E tietojen kanssa

TIEDONKERUULOMAKE 1: Tuloslaskelma ja sitä täydentävät tiedot

Table with columns A-AI representing various financial and operational categories like 'Tiilikauden tuotot', 'Yliopiston varsinainen toiminta', 'Kokonaisten yhteistyö', etc.

Tähän summataan tuotot sarakkeista C+R+S

TIEDONKERUULOMAKE 3: Toimintokohtainen erittely varsinaisen toiminnan tuotoista ja kuluista

Huom! OKM:n yliopistolain mukainen rahoitus ei sisälly varsinaisen toiminnan tuottoihin Riville 8 syötetään vain sarakkeen A-tiedot; muut tiedot summautuvat rivien 9-15 tiedoista.

Table with columns A-L for detailed breakdown of revenue and expenses by activity type, including 'Yliopiston varsinainen toiminta', 'Liiketoiminnan tuotot', etc.

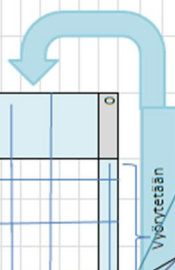
TIEDONKERUULOMAKE 5: Yliopiston varsinaisen toiminnan kokonaiskustannukset (kulu yhteensä)

HUOM! Harjoittelukuluista ja Kansalliskirjastoista ei läydytä koulutusala -tietoja. Muiden toimintojen osalta kaikki kustannukset jaetaan koulutusaloille (ei enää Erittelemätön -kaatoluokkaa). Toimintokohtaisen yhteensä-summien rivillä 11 tulee täsmätä tilinpidon liitetiedoissa esitetyn toimintokohtaisen tuloslaskelman kulu- ja tuototietojen kanssa (tiedonkeruulomake 3).

Table with columns A-AI for total costs breakdown, including 'Yliopiston varsinainen toiminnan kokonaiskustannukset', 'Koulutusala', and 'Koulutusalat yhteensä'.

Summataan kenet: Y+Z+AA+AB+AC+AE Konsensimilla näitä kuluja ei ole eritelty -> tiedot otetaan sarakkeesta AE

Jos yliopisto ilmoittaa liike-toiminnan tuottoja lomakkeessa 3 (sarake F), tulee sen ilmoittaa liike-toiminnan kulu- lomakkeessa 1 (sarake AH)

4 Luokitukset

4.1 Tilastokeskuksen oppilaitostunnus

Yliopistojen tunnuksina uusissa tiedonkeruissa käytetään Tilastokeskuksen 5-numeroista oppilaitostunnusta. Oppilaitostunnukset kattavat kaikki koulutusasteet ja tunnusten käyttö helpottaa yliopistotietojen käyttöä opetus- ja kulttuuriministeriön tietokannoissa.

Yliopistojen oppilaitostunnukset:

- 01717 Teatterikorkeakoulu
- 01740 Kuvataideakatemia
- 01742 Sibelius-Akatemia
- 01901 Helsingin yliopisto
- 01903 Åbo Akademi
- 01904 Oulun yliopisto
- 01905 Tampereen yliopisto
- 01906 Jyväskylän yliopisto
- 01910 Svenska handelshögskolan
- 01913 Vaasan yliopisto
- 01914 Lappeenrannan tekn. yliopisto
- 01915 Tampereen tekn. yliopisto
- 01918 Lapin yliopisto
- 10076 Aalto yliopisto
- 10088 Itä-Suomen yliopisto
- 10089 Turun yliopisto

4.2 Koulutuslaluokittelu 1995

Koulutuslaluokittelu 1995 tarkoittaa yliopistojen tutkintoasetuksessa käytettyjä koulutusaloja, joiden virallinen nimitys on opetushallinnon opintoalaluokitus 1995. Yliopistojen tilastointi ja mm. tutkintotavoitteet perustuvat tälle koulutuslaluokittelulle.

Yliopistojen käytössä olevat koulutusalat:

- 75 Teologinen
- 76 Humanistinen
- 77 Taideteollinen
- 78 Musiikkiala
- 79 Teatteri- ja tanssiala
- 80 Kasvatustieteellinen
- 81 Liikuntatieteellinen
- 82 Yhteiskuntatieteellinen
- 83 Psykologia

- 84 Terveystieteet
- 85 Oikeustieteellinen
- 86 Kauppatieteellinen
- 87 Luonnontieteellinen
- 88 Maatalous metsätieteellinen
- 89 Teknillistieteellinen
- 90 Lääketieteellinen
- 91 Hammaslääketieteellinen
- 92 Eläinlääketieteellinen
- 93 Farmasia
- 94 Kuvataideala

4.3 Koulutusala luokittelu 2002

Tarkoittaa opetushallinnon koulutusala luokittelua 2002. Luokitus on uudistettu versio vuoden 1995 luokittelusta ja sitä käytetään pääsääntöisesti muiden koulutusmuotojen kuin yliopistokoulutuksen tilastoinnissa. Henkilöstötiedot kerätään myös koulutusala luokittelu 2002 mukaisesti, jotta tiedot olisivat vertailukelpoisia mm. ammattikorkeakoulusektorin kanssa.

Koulutusala 2002 luokittelu:

- 1 Humanistinen ja kasvatusala
- 2 Kulttuuriala
- 3 Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala
- 4 Luonnontieteiden ala
- 5 Tekniikan ja liikenteen ala
- 6 Luonnonvara- ja ympäristöala
- 7 Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala
- 8 Matkailu-, ravitsemis- ja talousala
- 9 Muu koulutus

4.4 Tieteenala luokitus

Tieteenala luokitusta käytetään tutkimus- ja kehittämistoimintaa koskevissa tilastoissa. Tilastokeskuksen vuonna 2007 käyttöönottamaa tieteenala luokitusta uudistettiin vuonna 2010 jakamalla luokkia pienempiin ja aikaisempaa tarkoituksenmukaisempiin kokonaisuuksiin.

Tieteenala luokitus perustuvat OECD:n T&K toiminnan tilastoinnin tueksi julkaiseman ns. Frascati oppaan tieteenalojen FOS-luokitteluun.

Tieteenala luokitus 2010

Luonnontieteet

111 Matematiikka

- 112 Tilastotiede
- 113 Tietojenkäsittely ja informaatiotieteet
- 114 Fysiikka
- 115 Avaruustieteet ja tähtitiede
- 116 Kemia
- 1171 Geotieteet
- 1172 Ympäristötiede
- 1181 Ekologia, evoluutiobiologia
- 1182 Biokemia, solu- ja molekyylibiologia
- 1183 Kasvibiologia, mikrobiologia, virologia
- 1184 Genetiikka, kehitysbiologia, fysiologia
- 119 Muut luonnontieteet

Tekniikka

- 211 Arkkitehtuuri
- 212 Rakennus- ja yhdyskuntatekniikka
- 213 Sähkö-, automaatio- ja tietoliikennetekniikka, elektroniikka
- 214 Kone- ja valmistustekniikka
- 215 Teknillinen kemia, kemian prosessitekniikka
- 216 Materiaalitekniikka
- 217 Lääketieteen tekniikka
- 218 Ympäristötekniikka
- 219 Ympäristön bioteknologia
- 220 Teollinen bioteknologia
- 221 Nanoteknologia
- 222 Muu tekniikka

Lääke- ja terveystieteet

- 3111 Biolääketieteet
- 3112 Neurotieteet
- 3121 Sisätaudit
- 3122 Syöpätaudit
- 3123 Naisten- ja lastentaudit
- 3124 Neurologia ja psykiatria
- 3125 Korva-, nenä- ja kurkkutaudit, silmätaudit
- 3126 Kirurgia, anestesiologia, tehohoito, radiologia
- 313 Hammaslääketieteet
- 3141 Terveystiede
- 3142 Kansanterveystiede, ympäristö ja työterveys

- 315 Liikuntatiede
- 316 Hoitotiede
- 317 Farmasia
- 318 Lääketieteen bioteknologia
- 319 Oikeuslääketiede ja muut lääketieteet

Maatalous- ja metsätieteet

- 4111 Maataloustiede
- 4112 Metsätiede
- 412 Kotieläintiede, maitotaloustiede
- 413 Eläinlääketiede
- 414 Maatalouden bioteknologia
- 415 Muut maataloustieteet

Yhteiskuntatieteet

- 511 Kansantaloustiede
- 512 Liiketaloustiede
- 513 Oikeustiede
- 5141 Sosiologia
- 5142 Sosiaali- ja yhteiskuntapolitiikka
- 515 Psykologia
- 516 Kasvatustieteet
- 517 Valtio-oppi, hallintotiede
- 518 Media- ja viestintätieteet
- 519 Yhteiskuntamaantiede, talusmaantiede
- 520 Muut yhteiskuntatieteet

Humanistiset tieteet

- 611 Filosofia
- 6121 Kielitieteet
- 6122 Kirjallisuuden tutkimus
- 6131 Teatteri, tanssi, musiikki, muut esittävät taiteet
- 6132 Kuvataide ja muotoilu
- 614 Teologia
- 615 Historia ja arkeologia
- 616 Muut humanistiset tieteet

4.5 Julkaisutyypit

A Vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit

A1 Alkuperäisartikkeli tieteellisessä aikakauslehdessä (Journal article-refereed, Original research)

- Täyttää tieteellisen julkaisun määritelmän
- Tieteellisen aikakauslehden määritelmä sivulla 20.
- Koostuu pääosin julkaisemattomasta materiaalista
- Artikkelit on vertaisarvioitu
- Artikkelin julkaisseella lehdellä on ISSN-tunnus

Luokkaan sisältyy mm.:

- Alkuperäistutkimuksen tuloksia esittelevät artikkelit. Myös julkaisufoorumilistalla mainituissa ammattilehdissä julkaistut alkuperäistutkimusta esittelevät artikkelit.

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Katsausartikkelit (luokka A2)
- Artikkelit kokoomateoksissa (luokka A3)
- Artikkelit konferenssijulkaisuissa (luokka A4)
- Lyhyet tutkimuselostukset (case report) tai lyhyet katsausartikkelit (luokka B1)
- Pääkirjoitukset (editorial), kirja-arvostelut (book review), keskustelupuheenvuorot (discussion, letter), kommentit (comments) (luokka B1)
- Ammattiyhteisön sovellettaviksi suunnatut artikkelit, jotka eivät perustu alkuperäistutkimukseen (luokka D1)

Huom!

Em. kriteerit täyttävät aikakauslehtien erikoisnumeroissa ilmestyneet artikkelit merkitään joko luokkaan A1 tai A3. Konferenssijulkaisun artikkelia, joka on ilmestynyt aikakauslehden erikoisnumerossa merkitään joko luokkaan A1 tai A4.

A2 Katsausartikkeli tieteellisessä aikakauslehdessä (Review article, Literature review, Systematic review)

- Täyttää tieteellisen julkaisun määritelmän, lukuun ottamatta vaatimusta uuden tiedon tuottamisesta.
- Perustuu aikaisempiin julkaisuihin aihepiiristä. Katsausartikkeleita esiintyy erityisesti lääke- ja terveystieteiden parissa.
- Perustuu keskeisimpään alkuperäisartikkeliaineistoon
- Artikkelit on vertaisarvioitu
- Artikkelin julkaisseella lehdellä on ISSN-tunnus

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Alkuperäisjulkaisujen tai muiden tutkimuksissa esitettyjen tulosten pohjalta luodut katsaukset joltakin tietyltä tieteenalalta.

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Alkuperäisartikkelit (luokka A1)
- Artikkelit kokoomateoksissa (luokka A3)
- Artikkelit konferenssijulkaisuissa (luokka A4)
- Lyhyet tutkimuselostukset (case report) tai lyhyet katsausartikkelit (luokka B1)
- Pääkirjoitukset (editorial), kirja-arvostelut (book review), keskustelupuheenvuorot (discussion, letter), kommentit (comments) (luokka B1)
- Ammattiyhteisön sovellettaviksi suunnatut artikkelit, jotka eivät perustu alkuperäistutkimukseen (luokka D1)

A3 Kirjan tai muun kokoomateoksen osa (Book section, Chapters in research books)

- Täyttää tieteellisen julkaisun määritelmän
- Koostuu pääosin julkaisemattomasta materiaalista
- Kirjan toimituskunta tai vastaava on vertaisarvioinut artikkelin
- Kirjalla on pääsääntöisesti ISBN-numero
- Kirjan on julkaissut tieteellinen julkaisija (ks. määritelmä s.21)

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Tieteellisissä kokoomateoksissa julkaistut artikkelit
- Tieteellisissä vuosikirjoissa tai vastaavissa julkaistut artikkelit

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Vertaisarvioimattomat kirjan tai muun kokoomateoksen osat, ks. tarkempi määrittely luokka B2
- Artikkelit ammatillisessa käsi- tai opaskirjassa tai ammatillisessa tietojärjestelmässä, taikka oppikirjaaineistot (luokka D2)

A4 Artikkeli konferenssijulkaisussa (Conference proceedings)

- Täyttää tieteellisen julkaisun määritelmän
- Julkaistu painetussa tai muuten julkisesti saatavilla olevassa konferenssijulkaisussa
- Täydellinen kirjallinen versio konferenssi-esitelmästä (full paper), ei pelkästään abstrakti
- Artikkeli on vertaisarvioitu

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Tieteellisen seminaarin kutsutuista esitelmistä tai postereista tehdyt artikkelit.

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Muut kuin vertaisarvioidut alkuperäisartikkelit konferenssijulkaisuissa
- Konferenssiesitelmien abstraktit, posterit tai powerpoint-esitykset
- Lyhyet tutkimuselostukset (case report) tai lyhyet katsausartikkelit (luokka B1)
- Vertaisarvioimattomat konferenssijulkaisut (B3)
- Ammatityhteisön sovellettaviksi suunnatut artikkelit, jotka eivät perustu alkuperäistutkimukseen (luokka D1)

B Vertaisarvioimattomat tieteelliset kirjoitukset

B1 Kirjoitus tieteellisessä aikakauslehdessä (Unrefereed journal articles)

- Luokkaan kuuluvat vertaisarvioimattomat kirjoitukset tieteellisissä aikakauslehdissä. Artikkelien lisäksi luokkaan kuuluvat lyhyet tutkimuselostukset (case report) tai lyhyet katsausartikkelit, pääkirjoitukset (editorial), kirja-arvostelut (book review), keskustelupuheenvuorot (discussion, letter) ja kommentit (comments) tieteellisissä aikauslehdissä.
- Aikauslehdessä on toimituskunta, mutta lehden ei välttämättä tarvitse noudattaa vertaisarviointikäytäntöjä.
- Artikkelin julkaisuseella lehdellä on ISSN- tunnus

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Vertaisarvioimattomat artikkelit
- Lyhyet tutkimuselostukset tai lyhyet katsausartikkelit
- Pääkirjoitukset, kirja-arvostelut, keskustelupuheenvuorot, kommentit, jne. tieteellisissä aikakauslehdissä.

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Alkuperäisartikkelit (luokka A1)
- Katsausartikkelit (luokka A2)
- Artikkelit kokoomateoksissa (luokka A3)
- Artikkelit konferenssijulkaisuissa (luokka A4)

- Ammattiyhteisön sovellettaviksi suunnatut artikkelit, jotka eivät perustu alkuperäistutkimukseen (luokka D1)

B2 Kirjan tai muun kokoomateoksen osa (Book section)

- Luokkaan kuuluvat vertaisarvioimattomat artikkelit kirjoissa tai kokoomateoksissa, joissa mahdollisesti on toimituskunta, mutta artikkelia ei ole vertaisarvioitu.
- Kirjan julkaisija tieteellinen julkaisija (ks. määritelmä sivulla 21)
- Kirjalla on pääsääntöisesti ISBN-numero

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Vertaisarvioimattomat artikkelit kirjoissa tai kokoomateoksissa
- Tutkimuslaitosten kustantamissa kokoomateoksissa julkaistut artikkelit, jotka ovat lähempänä tieteellistä artikkelia kuin raporttia tai selvitystä.
- Valtion virastojen kustantamissa kirjoissa julkaistut artikkelit, jotka ovat lähempänä tieteellistä artikkelia kuin raporttia tai selvitystä.

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Artikkelit tieteellisissä kokoomateoksissa (luokka A3)
- Artikkelit ammatillisessa käsi- tai opaskirjassa tai ammatillisessa tietojärjestelmässä, taikka oppikirjaaineistot (luokka D2)
- Julkaistut kehittämis- tai tutkimusraportit taikka -selvitykset (luokka D4)
- Oppikirjat, ammatilliset käsi- tai opaskirjat taikka sanakirjat (luokka D5)
- Lyhyet esipuheet tai johdannot

B3 Vertaisarvioimaton artikkeli konferenssijulkaisussa (Unrefereed conference proceedings)

- Julkaistu painetussa tai muuten julkisesti saatavilla olevassa konferenssijulkaisussa
- Täydellinen kirjallinen versio konferenssi-esitelmästä (full paper), ei pelkästään abstrakti

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Tieteellisen seminaarin kutsututuista esitelmistä tai postereista tehdyt artikkelit, jotka eivät ole käyneet läpi vertaisarviointia.

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Konferenssiesitelmien abstraktit, posterit tai powerpoint-esitykset
- Lyhyet tutkimuselostukset tai lyhyet katsausartikkelit (luokka B1)
- Vertaisarvioidut konferenssijulkaisut (luokka A4)
- Ammattiyhteisön sovellettaviksi suunnatut artikkelit, jotka eivät perustu alkuperäistutkimukseen (luokka D1)

C Tieteelliset kirjat (monografiat)

C1 Kustannettu tieteellinen erillisteos (Book)

- Täyttää tieteellisen julkaisun määritelmän
- Koostuu pääosin julkaisemattomasta materiaalista. Kirjojen uudet painokset otetaan huomioon, mikäli kirjaa muokattu merkittävästi edelliseen painokseen nähden.
- Kirjalla yksi tekijä tai useampi tekijä jotka ovat vastuussa koko kirjasta.
- Kirjan on julkaisut tieteellinen julkaisija (ks. määritelmä s.21).
- Kirjalla on ISBN-numero

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Kaupallisten kustantajien julkaisemat tieteelliset erillisteokset
- Tieteellisten seurojen tai vastaavien sarjoissa ilmestyneet tieteelliset erillisteokset

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Uudet painokset, mikäli tekstiä ei ole merkittävästi muokattu.

- Kirjan ja kokoomateoksen toimittaminen (mahdollisesti luokka C2)
- Käännökset (mahdollisesti luokka C2)
- Kehittämis- tai tutkimusraportit taikka -selvitykset (luokka D4)
- Oppikirjat, ammatilliset käsi- tai opaskirjat taikka sanakirjat (luokka D5)
- Yleistajuiset monografiat (luokka E1)
- Väitöskirjat tai muut opinnäytetyöt (luokka G)

C2 Toimitettu kirja, kokoomateos, konferenssijulkaisu tai lehden erikoisnumero (Book (editor))

- Toimitetut julkaisut, joissa toimittajalla on myös omaa tieteellistä panosta, kuten laaja johdanto tai esipuhe. Johdantoa tai esipuhetta ei merkitä erikseen luokkiin A tai B.
- Kirjan on julkaisut tieteellinen julkaisija (ks. määritelmä s.21)
- Kirjalla on ISBN-numero

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Toimitetut kirjat, kokoomateokset, konferenssijulkaisu tai lehden erikoisnumerot
- Käännökset, joissa toimittajalla laaja johdanto tai esipuhe

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Toimitetut kirjat joissa ei ole toimittajan laajaa johdantoa tai esipuhetta.
- Käännökset ilman toimittajan laajaa johdantoa tai esipuhetta (ei ole julkaisu vaan asiantuntijatehtävä)
- Toimitetut oppikirjat, ammatilliset käsi- tai opaskirjat taikka sanakirjat (mahdollisesti luokka D5)
- Toimitetut yleistajuiset kirjat (mahdollisesti E2)

D Ammattiyhteisölle suunnatut julkaisut

D1 Artikkelit ammattilehdessä

- Ammattilehden määritelmä, ks. sivu 21.
- Artikkelien ei tarvitse perustua alkuperäistutkimukseen.
- Aikakauslehdessä on toimituskunta, mutta lehden ei välttämättä tarvitse noudattaa vertaisarviointikäytäntöjä.
- Artikkelin julkaisseella lehdellä on ISSN-tunnus

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Ammattiyhteisön sovellettaviksi suunnatut artikkelit, jotka on julkaistu ammattilehdessä. Artikkelien ei tarvitse perustua alkuperäistutkimukseen.

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Alkuperäisartikkelit (luokka A1)
- Katsausartikkelit (luokka A2)
- Artikkelit kokoomateoksissa (luokka A3)
- Artikkelit konferenssijulkaisuissa (luokka A4)
- Yleistajuiset artikkelit, sanomalehtiartikkelit (luokka E1)

D2 Artikkelit ammatillisessa käsi- tai opaskirjassa tai ammatillisessa tietojärjestelmässä, oppikirja-aineisto, taikka lyhyet ensyklopediatekstit

- Ammatillisilla käsikirjoilla tarkoitetaan käsikirjoja, joiden pääasiallinen lukijakunta on alalle koulutettua ja soveltaa tietoa käytännön työssään. Usein kotimaisia.
- Kirjan/tietojärjestelmän julkaisija voi olla tieteellinen kustantaja (ks. määritelmä sivulla 21) tai määritelmän ulkopuolelle jäävä kustantaja.
- Kirjalla on ISBN-numero

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Ammattiyhteisön sovellettaviksi suunnatut artikkelit jotka on julkaistu ammatillisessa käsi- tai opaskirjassa tai ammatillisessa tietojärjestelmässä. Artikkelien ei tarvitse perustua alkuperäistutkimukseen.

- Ammatilliseen käyttöön tarkoitetut oppikirja-aineistot.

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Artikkelit tieteellisissä kokoomateoksissa (luokka A3)
- Artikkelit konferenssijulkaisuissa (luokka A4)
- Julkaistut kehittämis- tai tutkimusraportit taikka -selvitykset (luokka D4)
- Kokonaiset oppikirjat, ammatilliset käsi- tai opaskirjat taikka sanakirjat (luokka D5)
- Lyhyet esipuheet tai johdannot

D3 Artikkelit ammatillisissa konferenssijulkaisuissa

- Artikkelit, jotka ovat ilmestyneet ammatillisissa konferenssijulkaisuissa.

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Artikkelit, jotka ovat ilmestyneet ammatillisissa konferenssijulkaisuissa.

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Artikkelit tieteellisissä konferenssijulkaisuissa (luokka A4)
- Julkaistut kehittämis- tai tutkimusraportit taikka -selvitykset (luokka D4)
- Lyhyet esipuheet tai johdannot

D4 Julkaistu kehittämis- tai tutkimusraportti taikka -selvitys

- Tieteellisen työhön perustuva julkaistu kehittämis- tai tutkimusraportti taikka selvitys, joka on yleisesti saatavilla.
- Raporttien osia ei kirjata erikseen vaan raportti merkitään aina kokonaisuutena (osakokonaisuuksien tekijät osallistuvat kollektiivisesti koko raportin tekoon). Tästä syystä tiedonkeruussa toimitettuja raportteja ei kohdella kokoomateoksen tavoin, vaan julkaisun toimittajat merkitään julkaisun tekijöiksi ja osakokonaisuuksien kirjoittajat liitetään tekijöiksi organisaatioaffiliaation kautta (kenttä: organisaation tekijät). Julkaisun nimeksi merkitään raportin nimi ja emojulkaisua koskevat kohdat jätetään tyhjäksi.
- Kustantaja yleensä ei-tieteellinen, yleensä julkinen taho kuten ministeriö tai valtion tutkimuslaitos.

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Sopimustutkimuksena tehdyt selvitykset
- Julkaistut tutkimusraportit
- Ns. white paperit
- Working papers- ja discussion papers –tyyppiset julkaisut.

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Pelkästään sisäiseen käyttöön tarkoitetut julkaisut.
- Artikkelit kirjoissa tai kokoomateoksissa (luokka A3 tai B2)
- Kaupallisten kustantajien julkaisemat tieteelliset erillisteokset (luokka C1)
- Tieteellisten seurojen tai vastaavien julkaisemat tieteelliset erillisteokset (luokka C1)
- Oppikirjat, ammatillinen käsi- tai opaskirjat taikka sanakirjat (luokka D5)
- Yleistajuiset monografiat (luokka F1)

D5 Oppikirja, ammatillinen käsi- tai opaskirja taikka sanakirja

- Kustannetut oppikirjat tai sanakirjat.
- Kirjalla on ISBN-numero

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Kustannetut oppikirjat tai ammatilliset käsi tai opaskirjat
- Sanakirjat

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Pelkästään yksittäisiä kursseja varten tehdyt luentomonisteet, verkkoaineistot tai vastaavat

E Suurelle yleisölle suunnatut julkaisut

E1 Yleistajuinen artikkeli, sanomalehtiartikkeli

- Artikkelit, katsaukset ja pääkirjoitukset suurille yleisölle suunnatuissa julkaisuissa.
- Kirjoituksella täytyy olla yhteys kirjoittajan työhön.

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Julkaistut yleistajuiset artikkelit yleisesti saatavilla olevissa suurelle yleisölle suunnatuissa sanomalehdissä tai aikakauslehdissä.

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Artikkelit ammattilehdissä (luokka D1)
- Lyhyet kommentit tai yleisönosastokirjeet.
- Artikkelit jotka kirjoittaja on kirjoittanut työskennellessään sanomalehdessä.

E2 Yleistajuinen monografia

- Kustannetut ei-tieteelliset yleistajuiset teokset. Ei omakustanteita.
- Kirjoituksella täytyy olla yhteys kirjoittajan työhön.
- Monografialla täytyy olla ISBN-numero.

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Kustannetut ei-tieteelliset yleistajuiset teokset.

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- ammatilliset käsi- tai opaskirjat (luokka D5)

F Julkinen taiteellinen ja taideteollinen toiminta

F1 Erillisjulkaisu

- Taidejulkaisu, joka on itsenäinen kokonaisuus olematta toisen taideteoksen osa tai joka ei sisällä muita itsenäisen taiteellisen julkaisun asemaan asetettavia osia.

F2 Julkinen taiteellinen teoksen osatoteutus

- Taidejulkaisu voi olla kiinteässä, irrottamattomassa suhteessa yhteisjulkaisuun, mutta kyseisen taiteenalan käytännön mukaan sitä voidaan arvostaa erillisenä (esim. näytelmän lavastus, yhteisnäyttelyssä oleva maalaus, kamarimuusikon osuus konsertissa, näyttelijän roolisuoritus).
- Tähän kategoriaan merkitään myös julkaisun kokoamiseen liittyvä työ eli kokonaisuuteen kuuluvien osien valinta, kokonaisuuden yleisten taiteellisten periaatteiden määrittäminen ja osajulkaisujen työstäminen yhdessä niiden tekijöiden kanssa siten, että ne sopivat kokonaisuuteen (esim. näyttämöteoksen ohjaus, konserttikokonaisuuden taiteellinen johtaminen/tuottaminen).

F3 Ei-taiteellisen julkaisun taiteellinen osa

- Taiteellinen osa julkaisua, jonka konteksti ei ole ensisijaisesti taiteellinen mutta joka on kuitenkin kyseisen taideyhteisön taiteena arvostama (esim. markkinoille tuodun tuotteen muotoilu- tai suunnitteluratkaisu, vaativa sävellystyö mainosfilmiin).

G Opinnäytteet

G1 Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö, kandidaatintyö

G2 Pro gradu, diplomityö, ylempi amk-opinnäytetyö

G3 Lisensiaatintyö

- Julkaistut artikkelilisensiaatintyöt merkitään, vaikka lisensiaatintyön artikkelit olisi jo merkitty luokassa A.

G4 Monografiaväitöskirja

- Yliopiston sarjoissa ja yliopiston laitossarjoissa julkaistut monografiaväitöskirjat, kustannetut monografiaväitöskirjat tai omakustanteena julkaistut monografiaväitöskirjat.

G5 Artikkeliväitöskirja

- Julkaistut artikkeliväitöskirjat merkitään, vaikka väitöskirjan artikkelit olisi jo merkitty luokassa A.

H Patentit ja keksintöilmoitukset

Patenteista ja keksintöilmoituksista ei ilmoiteta metatietoja vaan ainoastaan lukumäärätietoja.

H1 Myönnetty patenti

Patentti on yhteiskunnan keksijälle myöntämä yksinoikeus keksinnön ammattimaiseen hyödyntämiseen, jonka vastineeksi keksijän on sallittava keksintönsä julkaiseminen. Patentin voi saada teollisesti käyttökelpoiseen keksintöön, joka on uusi ja eroaa olennaisesti aikaisemmista. Ulkomaalaisista patenteista merkitään vain yksi myönnetty patenti per keksintö. Ts. eri alueille/maihin myönnettyjä patenteja ei merkitä erikseen.

H2 Keksintöilmoitus

Keksintöilmoituksella tarkoitetaan kirjallista ilmoitusta (keksintöilmoituslomake) korkeakoululle, joka keksijän on tehtävä viipymättä, kun hän on tehnyt korkeakoulukeksintölain (369/2006) soveltamisalaan kuuluvan keksinnön.

Keksintöilmoituksista ilmoitetaan erikseen seuraavat lukumäärät:

- keksintöilmoitusten määrä (H21)
- näistä jatkotyöstettyjen osuus (H22)
- korkeakoulun itselleen ottamien hyödyntämisoikeuksien määrä (H23)
- eteenpäin siirretyt hyödyntämisoikeudet (H24)

I Audiovisuaaliset aineistot ja tieto- ja viestintätekniiset ohjelmat

Luokan I julkaisuista ei ilmoiteta metatietoja vaan ainoastaan lukumäärätietoja.

I1 Audiovisuaalinen aineisto

- Sellaiset julkaistut audiovisuaaliset aineistot, joita ei julkaisun sisällön perusteella tilastoida muissa kohdissa.
  - Tekijä yleensä toimittaja tai aineiston tuottanut henkilö.
  - Sarjamuotoisissa aineistoissa kukin sarja merkitään vain kerran, esim. radio-ohjelmasarjat.
- Luokkaan sisältyvät mm.:
- Televisio- ja radio-ohjelmat sekä tutkimuksen tuloksia dokumentoivat audiovisuaaliset esitykset.
  - Multimediajulkaisut

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Televisio tai radiohaastattelut
- Taiteellinen audiovisuaalinen aineisto (mahdollisesti luokka F)
- Audiovisuaaliset opetusmateriaalit (mahdollisesti luokka D2 tai D5)
- Multimediaohjelmistot (mahdollisesti luokka I2)

I2 Tieto- ja viestintätekniiset ohjelma tai ohjelmisto

-Kaupallisena tai vapaana ohjelmistona julkaistu tieto- ja viestintätekniinen ohjelma tai ohjelmisto.
-Ohjelmistoversioista mukaan vain ensimmäinen, mikäli ohjelmisto ei ole merkittävästi muuttunut jälkimmäisissä versioissa.

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Tieto- ja viestintätekniiset ohjelmat ja ohjelmistot

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Taiteellinen tieto- ja viestintätekniinen aineisto (mahdollisesti luokka F)
- Multimediajulkaisut (mahdollisesti luokka I1)

4.6 Henkilötyövuoden laskenta

Henkilötyövuoden laskennassa sovelletaan alla kuvattua Valtiokonttorin laskentatapaa. Ohjetta ei ole muokattu yliopistojen uuden aseman mukaiseksi.

Henkilötyövuosilla tarkoitetaan säännöllistä normaalia vuosityöaikaa, johon ei lasketa ylitöitä eikä muuta normaalin työajan ylittävää työaikaa. Palkallinen ja osapalkallinen sairausaika eivät pienennä henkilötyövuotta. **KOKOAIKAISEN HENKILÖN HENKILÖTYÖVUODEN MÄÄRÄ ON AINA ENINTÄÄN YKSI.** Tätä henkilötyövuosikäsitettä käytetään esimerkiksi silloin kun lasketaan erilaisia henkilöstökustannuksia henkilötyövuotta kohti.

Henkilötyövuoden laskennassa noudatetaan seuraavaa laskutapaa (selostettu myös Käsikirjassa valtion organisaatioille Henkilöstövoimavarojen hallintajärjestelmä, Henkilöstötilinpäätös, Valtion työmarkkinalaitos, Oy Edita Ab 2001):

HTV = pkp / 365 * k

jossa HTV = henkilön henkilötyövuoden arvo ko. vuonna

pkpv = henkilön palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä (palveluksessaolopäivistä vähennetään palkattomat päivät)

365 = vuoden kalenteripäivien lukumäärä vuonna 2010

k = (sta/nsta) = henkilön kokoaikaisuutta kuvaava kerroin, jossa

sta = henkilön **todellinen säännöllinen työaika tunteina** käytetään aikajaksoa (p/vko/2-vko/3-vko), jona henkilön säännöllinen työaika määräytyy

nsta = henkilön **työaikaperusteisen mukainen**, keskimääräinen säännöllinen, teoreettinen kokoaikainen työaika tunteina vastaavana ajanjaksona (p/vko/2-vko/3-vko).

Esimerkki kertoimen laskemisesta:

Jos henkilö on **kokoaikainen** ja tekee normaalia **virastotyöaikaa** (36,25 tuntia/vko) kerroin on

$$k = (36,25 \text{ tuntia} / 36,25 \text{ tuntia}) = 1.$$

Jos virastotyöaikaa tekevä henkilö on **osa-aikainen** ja tekee viikossa keskimäärin 20 tuntia, niin kerroin on

$$k = (20 \text{ tuntia} / 36,25 \text{ tuntia}) = 0,55$$

Esim. työaikalain 6 tai 7 §:n työaikaa tekevillä säännöllinen työaika on 38,25 tuntia/vko.

Toinen oikea tapa henkilötyövuosien laskennassa on käyttää todellisia palkallisia työpäiviä tai jopa työtunteja. Tällöin kaavassa:

pkpv = todella tehtyjen palkallisten työpäivien (työtuntien lukumäärä) ja kalenteripäivien (365) tilalla käytetään ko. vuoden työpäivien (253) tai työtuntien todellista lukumäärää.

Palvelussuhteen koko- ja osa-aikaisen ajan henkilötyövuosikertymä lasketaan yhteen silloin, kun henkilö on ollut saman palvelussuhteen lajin sisällä sekä osa- että kokoaikaisena. Rinnakkaisista osa-aikaisista palvelussuhteista yhteenlaskettu henkilötyövuosi voi olla enintään yksi ja niistä tehdään aina oma ilmoitus.

Tuntipalkkaiset (virka- ja työsopimussuhteiset aikapalkkaiset sekä tuntipalkka-alan työehtosopimusten piiriin kuuluvat):

Tähän lasketaan vuositasolla aikapalkkauksen tunnit + urakkapalkkauksen tunnit jaettuna työaikalain alaisen vuositunneilla (1935 tuntia) ja virastotyöaikaa noudattavilla jakajana on 1834 tuntia.

Henkilön työaikaperusteisen työaikana käytettävä luku (kaavassa nsta) päätellään työaikaperusteesta, mutta joissakin tapauksissa se pitää ilmoittaa järjestelmään erikseen. Jos henkilön työaika on muu kuin teoreettinen työaika, käytetään sitä.

Henkilötyövuosikertymä voidaan laskea erikseen työsopimussuhteelle kertoimen sekä palkallisten palvelussuhdepäivien ja koko vuoden kalenteripäivien avulla.

Työaikaperusteiden teoreettinen viikkotyöaika:

Työaikalain ulkopuolella oleva, johtavassa asemassa oleva, virastotyö, työaikasopimus	36,25
Työaikalain piirissä oleva, virastotyö, työaikasopimus	36,25
Työaikalain 6 §, viikkotyö, työaikasopimus	38,25
Työaikalain 7 §, jaksotyö, työaikasopimus	38,25
Talonmies, työaikasopimuksen 31 §	38,25
Moottoriajoneuvon kuljettaja, työaikalaki, työaikasopimus	38,25
Muu sovittu työaika, käytetään esim. sairaalalääkäreillä	36,25
Työaikalain ulkopuolella oleva, ei sovittua työaikaa (ei saa käyttää johtavassa asemassa olevilla)	36,25
Työaikalain ulkopuolella oleva, muu kuin johtavassa asemassa oleva, virastotyö, työaikasopimus (ulkomaan edustustot)	36,25

Esimerkki henkilötyövuoden laskemisesta:

Henkilö on ollut viraston palveluksessa osa-aikaisessa palvelussuhteessa 17.10. - 31.12.2010 välisen ajan. Henkilön työaika oli 7,25 tuntia viikossa.

Tässä esimerkissä henkilöllä on palkallisia päiviä 17.10 - 31.12.2010 (sunnuntait mukaan lukien) 76 kpl. Näistä tiedoista lasketaan työpäivien suhdeluku: $76 \text{ jaettuna } 365 : \text{lla} = 0,2082$.

HTV:n laskemisessa on otettava myös huomioon henkilön kokoaikaisuus eli missä suhteessa hänen työaikansa on verrattuna kokoaikaisen työaikaan. Tässä esimerkissä henkilö on tehnyt 7,25 tuntia viikossa. Jos hän kokoaikaisena tekisi 36,25 tuntia viikossa lasketaan työaikojen suhdeluku: $7,25 \text{ jaettuna } 36,25 : \text{llä} = 0,2000$.

HTV lasketaan kertomalla päivien suhdeluku työaikojen suhdeluvulla. Eli esimerkissä $0,2082 \text{ kertaa } 0,2000 = 0,0416$.

Jos henkilö olisi tehnyt kokoaikaisena täyttä työaikaperusteensa työaikaa, olisi työaikojen suhde ollut tasan yksi ja HTV olisi silloin ollut 0,2082.

Opetushenkilöstö, joiden työaikaan ei sisälly opetusvelvollisuutta:

Henkilötyövuosikertymän laskemiseksi **opettajille, joilla ei ole opetusvelvollisuutta** tarvitaan **kokoaikaisuuskerroin**. Kerroin saadaan jakamalla henkilön todellinen säännöllinen viikkotyöaika kokoaikaisen henkilön teoreettisella viikkotyöajalla.

Työaikaperusteiden teoreettinen työaika opettajilla:

38 = Työaikaan ei sisälly opetusvelvollisuutta, eikä oppilaitoksessa noudateta kokonaistyöaikaa	36,25
39 = Työaikaan ei sisälly erikseen määriteltyä opetusvelvollisuutta ja oppilaitoksessa noudatetaan kokonaistyöaikaa	36,25

Opettajien, joilla on opetusvelvollisuus, henkilötyövuoden laskeminen:

Opettajien, jotka ovat opetusvelvollisia (työaikaperuste on 40), mutta eivät tee täyttä opetusvelvollisuutta, henkilötyövuosikertymän laskeminen voidaan tehdä joko:

a) Maksuprosentin / maksuosuuden avulla:

Jos palkanlaskentajärjestelmässä on käytössä maksuprosentti/maksuosuus, joka ilmaisee suoraan palkan täysimääräisyyden, maksuprosentin/maksuosuuden mukainen määrä henkilötyövuosikertymäksi lasketaan palkallisista päivistä.

b) Täysimääräisyyskertoimen avulla:

Opettajien henkilötyövuosikertymän laskemiseksi ei käytetä kokoaikaisuuskerrointa, vaan lasketaan **täysimääräisyyskerroin**, joka ilmaisee, kuinka paljon tietyltä ajalta ansaittu palkka ikä- ja kalliinpaikanlisineen on saman ajan täydestä maksupalkkaluokan mukaisesta kokoaikaisessa palvelussuhteessa maksettavasta taulukkopalkasta (ikä- ja kalliinpaikanlisineen).

Tietyn ajan täyden palkan laskemiseen on käytettävä kuukausipalkan perusteella saatavaa päiväpalkkaa, joka voi olla eri kuukausina eri suuri kuukauden kalenteripäivistä riippuen. Täten täysimääräisyyskerroin on laskettava jokaiselle kuukaudelle erikseen. Jos päiväpalkka muuttuu kesken kuukauden, myös täysimääräisyyskerroin muuttuu.

Kun täysimääräisyyskerroin on saatavissa, henkilötyövuosikertymä voidaan laskea sen sekä palvelussuhdepäivien ja koko vuoden kalenteripäivien avulla.

Opettajien henkilötyövuoden laskentaperusteena pidetään palkan täysimääräisyyttä. (Palkka tarkoittaa tässä maksupalkkaluokan mukaista palkkaa ikä- ja kalliinpaikanlisineen.)

Jos opettajalle on maksettu **taulukon mukainen palkka täysimääräisenä koko kuukaudelta**, on hänen henkilötyövuotensa arvo ko. kuukaudelta 1/12 vuotta.

Jos henkilö on **osa-aikainen**, lasketaan hänen henkilötyövuotensa maksetun palkan suhteessa taulukkopalkkaan, jota hänelle maksettaisiin, jos hän olisi ollut kokoaikainen.

Jos **henkilö on ollut osan vuodesta palkattomalla virkavapaalla tai palkattomalla lomalla**, vähennetään henkilötyövuotta samassa suhteessa.

Jos opettaja on ollut osan vuotta muissa kuin opetustehtävissä, henkilötyövuosikertymät lasketaan opetustehtävistä erikseen ja muista tehtävistä erikseen.